

Sokmillió's földosztási panama

Budapest, 1930 december 22

Hétfő, II. évfolyam 53. szám

Vizipólótorna:

Ujpest-II. Zsvemklub

10:0

MTK-ICPK

4:1

MAC-III. ker. TVE

3:2

Reggeli Ujság

Pablo Rada spanyol pilóta, aki repülőgéppel megsejtette Franco generálit, a spanyol forradalom vezérét.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

V., Lipót-körút 5. Vasárnap d. u. és éjjel: V., Vilmos császár-út 34

Ára 20 fillér

Telefon: 296-99 és 125-10

Telefon vasárnap délután és éjjel: 229-31 és 253-09

A választók hatvan százaléka szavazott vasárnap!

292.580 választásra jogosultból 159.390 választó adta le szavazatát — Teljes rendben, legnagyobb nyugalomban zajlott le a választás — Minden párt optimizmussal néz az eredmény elé

A szavazóközrtek számát 250-re emelik fel

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Kerek számban 160.000 választó járult vasárnap az urnák elé. Ha számbaveszünk, hogy az összes választók száma 290.000 és hogy a választóknak körülbelül 15—20 százaléka nem vesz részt a szavazásban, akkor megállapíthatjuk, hogy

a mostani választás iránt olyan mérvű érdeklődés jelentkezett, amely szinte példátlanul áll a budapesti választások történetében.

A harc, amelyik a városháza birtokáért folyik, a választás folyamán teljes csendben és nyugalomban zajlik le; minden zavaró incidens nélkül és hogyha ezt a harcot nem előzték volna meg azok az izgalmak és azok a hatalmi eltévelyedések, amelyek a választást megelőző két hétben annyi elkeseredést és annyi haragot váltottak ki, akkor azt mondhatnók, hogy Budapest polgársága tiszta és zavartalan alkotmányos küzdelemben ítélte a város házáért versengő pártok felett.

A választási harcban hét párt vesz részt. De valójában két világfelfogás ütközik csak meg.

A szociáldemokrácia egységes, tömör frontjával szemben a hat részre szagott polgári front áll

és a szociáldemokrata párttal szemben hat, világnézetben, politikai elgondolásban, céljaiban és szándékaiban ellentétes polgári frakció sorakozik.

Mégis azt valljuk, hogy a választás a polgári front diadalával fog végződni és az új közgyűlés be fogja tudni tölteni azt a hivatást, amelyet Budapest polgárai tőle várnak.

Remélünk kell, hogy a székesfőváros új törvényhatóságának polgári pártjai egységbe tömörülnek akkor, amikor ezt a polgári érdekek védelme, a főváros kulturális és szociális feladatai, a főváros polgárainak békéje és nyugalma megköveteli.

A választás, amint mondtuk, eddig a legnagyobb rendben és csendben folyt le. A városháza illetékes körei mindent megtettek, hogy a választók zavartalanul és könnyen élhessenek polgári jogukkal. Sőt odáig mentek, hogy például a Német-ölggyi-ut választópolgársága részére, amelyet a törvény elhibázott rendelkezése a svábhegyi szavazókörhöz csatolt, két autóbusszal állítottak be, amelyek a választókat a Diana-uti szavazóhelyiséghez vitték és onnét hazaszállították. Zavaró incidens schol nem fordult elő és ezt az eddig dult harcokra való tekintettel megnyugvással és elismeréssel kell regisztrálnunk

Mit mond Csilléry?

Csilléry András dr., az igazoló választmány elnöke a vasárnapi választási eredmények kapcsán a következőket mondotta a Reggeli Ujság munkatársának:

159.390 választó szavazott le vasárnap esti 8 óráig

A városi választások legmeglepőbb eseménye, hogy

a szavazásra jogosultak közel 60 százaléka már vasárnap az urnák elé járult.

A fővárosban összeirt választók száma tudvalevően 292.580. Az alábbi kimutatás szerint

vasárnap este 8 óráig 159.021 választó adja le szavazatát.

I. VÁLASZTÓKERÜLET (VÁR) 6 SZAVAZÓKÖRZET. — 9176 választó.

A választási bizottság elnöke Joanovich Pál elsőházi tag.

A mai nap folyamán lesavazott: 5100.

II. VÁLASZTÓKERÜLET (VIZIVÁROS) 13 SZAVAZÓKÖRZET. — 18.759 szavazó.

A választási bizottság elnöke Nagy Gyula c. miniszteri tanácsos.

— A leadott szavazatokból megállapítható, hogy a mai napon a választóknak mintegy hatvan százaléka szavazott le. Azt hiszem, helyes az impresszióm, ha azt mondom, hogy a most folyó választáson a szavazók nyolcvan-nyolcvanöt százaléka fog élni szavazati jogával. De ez a választás meggyőzőtt arról is, hogy

a főváros polgárságának kétszáz körzetben való lesavaztatása szinte leküzdhetetlen nehézségek elé állítja nemcsak a bizottságokat, hanem nagy próbára teszi a választóközönség türelmét is.

Eppen ezért a hivatalos helyekkel egyetértően arra a megállapításra jutottunk, hogy a jövő évben lezajló képviselőválasztások alkalmával a szavazóközrtek számát 250-re fogjuk felemelni. Bebizonyult az, hogy amelyek körzetben kétezer szavazó van, ott ugy az elnöknek, mint a bizottság többi tagjának emberfeletti munkát kellett végeznie, hogy a szavazatokat pontosan átvegye és megfelelően ellenőrizze.

A mai nap folyamán lesavazott: 10.770.

III. VÁLASZTÓKERÜLET (ÓBUDA) 10. SZAVAZÓKÖRZET. — 15.697 választó.

A választási bizottság elnöke Morvay Győző dr. tankerületi főigazgató

A mai nap folyamán lesavazott: 8450.

IV. VÁLASZTÓKERÜLET (BELVÁROS) 7 SZAVAZÓKÖRZET. — 9110 választó.

A választási bizottság elnöke Csollán Ferenc dr. ügyvéd.

A mai nap folyamán lesavazott: 5180.

V. VÁLASZTÓKERÜLET (LIPÓTVÁROS) 16 SZAVAZÓKÖRZET. — 22.677 választó.

A választási bizottság elnöke Krudy Andor dr. kincstári jogügyi igazgató.

A mai nap folyamán lesavazott: 13.154.

VI. VÁLASZTÓKERÜLET (TERÉZVÁROS) 26 SZAVAZÓKÖRZET. — 31.465 választó.

A választási bizottság elnöke Füzesmery Zoltán dr. ny. főispán.

A mai nap folyamán lesavazott: 18.300.

VII. VÁLASZTÓKERÜLET (ERZSÉBETVÁROS) 28 SZAVAZÓKÖRZET. — 40.963 választó.

A választási bizottság elnöke Keresztes Béla dr. ügyvéd.

A mai nap folyamán lesavazott: 19.001.

VIII. VÁLASZTÓKERÜLET (JÓZSEFVÁROS) 29 SZAVAZÓKÖRZET. — 41.132 választó.

A választási bizottság elnöke Salacz Gyula ny. főispán.

A mai nap folyamán lesavazott: 22.881.

IX. VÁLASZTÓKERÜLET (FERENCVÁROS) 18 SZAVAZÓKÖRZET. — 62.532 választó.

A választási bizottság elnöke Cseh András dr. ügyvéd.

A mai nap folyamán lesavazott: 15.000

X. VÁLASZTÓKERÜLET (KÓBÁNYA) 12 SZAVAZÓKÖRZET. — 16.634 választó.

A választási bizottság elnöke Tomcsányi Vilmos Pál dr., ny. miniszter.

A mai nap folyamán lesavazott: 9000.

XI. VÁLASZTÓKERÜLET (LÁGYMÁNYS) 8 SZAVAZÓKÖRZET. — 15.067 választó.

A választási bizottság elnöke Rűck Béla gépészmérnök.

A mai nap folyamán lesavazott: 7588.

XII. VÁLASZTÓKERÜLET (HEGYVIDÉK) 7 SZAVAZÓKÖRZET. — 14.037 választó.

A választási bizottság elnöke Langhammer Károly műszaki tanácsos.

A mai nap folyamán lesavazott: 7258.

XIII. VÁLASZTÓKERÜLET (ANGYALFÖLD) 10 SZAVAZÓKÖRZET. — 14.743 választó.

A választási bizottság elnöke Kóssányi Dezső dr. ügyvéd.

A mai nap folyamán lesavazott: 8626.

XIV. VÁLASZTÓKERÜLET (ZUGLÓ) 10 SZAVAZÓKÖRZET. — 16.588 választó.

A választási bizottság elnöke Erődsy Sándor ny. főispán.

A mai nap folyamán lesavazott: 9082.

Az Egységes Községi Párt vezére a választásokról

KOZMA JENŐ dr.

a *Reggeli Ujság* munkatársának a következőket mondotta:

— Egész nap jártam a kerületeket, megfordultam a szavazókörtetek legnagyobb részében és saját pártomnak összes kerületi irodáiban. Megállapítottam, hogy egy-két jelentéktelen incidensről eltekintve, a szavazás mindenütt a legnagyobb rendben folyt le.

— Ugy vettem észre, hogy a délelőtti órákban inkább a munkásság vonult az urnák elé és a polgári osztály csak a késő déli órákban vagy közvetlenül ebéd után vett részt a szavazásban. Rendkívül megnyugtató volt látnom, hogy a szavazatszedő helyiségekben az összes funkcionáriusok milyen gyorsan, pontosan és lelkiismeretesen dolgoztak. Örvendés volt látni azt is, hogy a polgári pártok bizalmiférfiai és személyazonossági tanúi is mindvégig kitartottak helyükön és rendkívül fegyelmezett-ségről és pontosságról tettek tanubizonyítást. Ez talán az első eset, hogy polgári pártok választási személyzete ugyanolyan fegyelmezett, rendszeresen és megszerzetten dolgozott, mint a szociáldemokrata párt funkcionáriusai szoktak. Természetesen pontos képet még nem lehetett kapnom, azonban a választások eredményéről beérkezett jelentések és saját személyes tapasztalataim alapján azt az impressziót nyertem, hogy a polgárság ezúttal nagyobb számban vesz részt a választásban, mint négy, illetve öt év előtt. Az 1925-ös és 1926-os országgyűlési választások alkalmával ugyanis a választóknak körülbelül 76 százaléka szavazott le, míg most már az első napon majdnem mindenütt elérték, sőt helyenként túl is haladták a 60 százalékot, amiből arra lehet következtetni, hogy a választók 80, sőt 85 százaléka fog leszavazni. Impresszióim egyébként a választásokat illetően nagyon kedvezőek, mert úgy látom, hogy a komoly polgári elemek is főmódot sorokban vonulnak fel a ebből joggal lehet arra következtetni, hogy a főváros közönsége a szélsőségektől mentes város-házi politika mellett fog megnyilatkozni.

Mit mond Fábrián Béla

Megkérdeztük a mai napról a demokraták vezérét,

Fábrián Bélát,

aki a következőket mondotta:

— A Demokrata párt mindent elkövet, hogy szavazótömegeit az utolsó alkü emberig felvonulassa az urnákhoz. Általában az a meggyőződésem, hogy ezen a választáson a választóknak olyan tömegei fognak leszavazni, amilyenre még nem volt példa a magyar választások történetében.

— Örömmel konstátálom, hogy a választás körül incidensek nem merültek fel; a mai napon minden szavazó akadálytalanul leszavazhatott.

A Rassay-párt 18—20 mandátumra számít

A Rassay-párt vezetősége nagy figyelemmel tartotta nyilván párhiveit. Alkalmunk volt beszélni a párt egyik vezető emberével, aki a következőket mondotta:

— Nagy örömmel konstátáljuk, hogy párhiveink már ma tömegesen járultak az urnák elé. Egyes helyeken ugyszólván minden nyilvántartott és ismert hívünk leszavazott s talán nem vagyunk tulságosan optimisták, ha azt mondjuk, hogy a Rassay-párt hihetetlen erőt mutatott már az első napon

s 18—20 mandátumra számíthatunk a mai eredmények alapján.

Wolff Károly megtartotta a maga tömegeit

Az egyes szavazókörtetekben ott, ahol a választóközönség leadja szavazócédulát, kialakul a választás hangulati képe: meg lehet állapítani, hogy

Wolff Károly pártja meglepően előretört.

A kismemberek névtelen ezrei, akiket Wolff Károly agitációja és tízezes politikai működése megfogott, ma is ott vannak lobogója alatt. Meg lehet állapítani, hogy talán egyetlenegy jelöltnek sincs annyi személyi híve, mint Wolff Károlynak. Szerepléséről, értékeiről és egyéniségéről lehet bárkinek bármi a véleménye, azonban kétségtelen, hogy *tiszteletességéhez* szó nem férhet. A maga hitvallásával, meggyőződéssel és programjával mindig ott volt a közéleti küzdelmekben s a városházáért vívott szívós küzdelmében nem engedett egy tapodtatnyit sem.

Kétségtelen az is, hogy a magyar politikának egyik legnagyobb agitátora, aki tömegeket tud fogni és a tömegszereplést nagyszerűen ismeri.

Nagyszerűen ismeri a hatás titkát, mindig tudja, hogy kinek hol mit kell mondania. Ezért van annyi híve s ezért rajonganak érte azok, akikkel *tíz* esztendeje dolgozik. Egyike azoknak a politikusoknak, akik *komolyan* hiszik azt, amit hirdetnek. Egy pillanatra sem tért el programjától és világnézeti felfogásától. A választási harc őt látszik igazolni: kiderült, hogy Wolff Károly egyike a legnagyobb szervezőknek, aki ellenséges pártok és vele ellenséges sajtó pergőtűzében meg tudta tartani hadállását. Szívósságának, kitartásának és nagy munkabírásának eredménye minden valószínűség szerint az urnák felbontásakor meghozza a maga eredményeit és Wolff Károly nemcsak ma, hanem holnap is tényezője marad Budapest székesfőváros politikájának és hatással lesz ennek a milliós városnak fejlődésére.

Megkérdeztük

Wolff Károlyt,

hogy az elmúlt nap után mik a reményei és milyenek a Keresztény Községi Párt kiáltásai.

— En sem jóslásokba, sem találgatásokba nem megyek bele — mondta Wolff Károly. — Istenbe vetett bizalommal várom a holnapi nap eredményét és remélem, hogy a keresztény polgárság tudni fogja kötelességét. Remélem, hogy minden keresztény polgár átérzi, hogy ma nem egyszerű választási küzdelemről, hanem a nemzet életérdekének döntő fontosságú momentumáról van szó. Minden párt, amely nem áll a meg nem alkuvó kereszténység és nacionalizmus alapján — akarva, nem akarva — a vörös demagógia előretörését szolgálja. Mi megtettük a kötelességünket és azt várjuk, hogy a keresztény polgárság is megteszi a kötelességét s a keresztény városháza győzelmének elősegítésével gátat épít a világtelforgató kísérletezéseknek.

A „Frontharcosok“ pártja nem csatlakozott egy párthoz sem

Egyes újságok és különböző pártok híreszteléseivel szemben a *Frontharcosok Pártja*, az *Egységes Nemzeti Párt* annak a megállapítását kéri, hogy a fővárosi választásokon egy párthoz sem csatlakozott, egy párttal sem paktált. Egyszerű és nagyon is átlátszó tendenciájú kortesfogás az a híresztelés, mintha pártunk minden kerületben listát kapcsolt volna a Községi Polgári vagy bármely más párttal, mert pártunk programjának megvalósításért a saját táboraival, a maga erejével fog küzdeni, az egyes pártok hangzatos kortes-

híreszteléseit és különböző oldalokról ért támadásokat pedig nem befolyásolhatóják a pártot cél-tudatos törekvéseikben.

Abban a néhány kerületben, ahol az *Egységes*

Nemzeti Párt listáit különböző címeken visszautasították, minden törvényadta jogokkal élni fognak, hogy a választást ezekben a kerületekben megsemmisítsék.

Apró incidensek, egyébként nyugalom és rend az egész vonalon

Egy asszony elájult — A választók zúgolód- tak, mert a hidegben sokáig kellett várniok

Vasárnap reggel kezdődött meg a fővárosi törvényhatósági választás. Reggel 8 órakor az összes kerületi választási elnökök jelentették Csilléry Andrásnak, az igazolóválasztmány elnökének, hogy az összes szavazatszedő küldöttségek megkezdték munkájukat. A szavazás zavartalan lebonyolítására vonatkozó intézkedések megtörténtek.

Csilléry András, az igazolóválasztmány elnöke már reggel fél hét órakor Károly-körúti hivatalában volt és Szendy tanácsnokkal, Szvoboda tanácsjegyzővel együtt kiadták még az utolsó rendelkezéseket. Szétküldték még az utolsó szavazóurnákat, rendelkeztek a még hiányosan felszerelt szavazóhelyiségek berendezéséről.

Az igazolóválasztmány hivatalának folyosóján százhusz berendelt küldőne, telefonszerelő, mesterember, detektiv, sofőr állt már reggel nyolc órakor permanenciában, a városháza udvarán pedig autók és teherautók állottak sorban, hogy minden pillanatban rendelkezésre álljanak, ha valamilyen szavazatszedő küldöttség helyiségében még valami pótlásra váró berendezés vagy szerelés kívánkozik.

Az igazolóválasztmány elnökének először a berendelt detektiveket kellett mozgósítania, mert több helyről jelentették, hogy a *szociáldemokrata párt* még ma hajnalban olyan plakátokat ragasztatott ki, amiket a cenzura nem engedélyezett. Csilléry András nyomban intézkedett, hogy ezeket a plakátokat a detektivek és a rendőri karhatalom távolítsa el, a jogosulatlan plakátragasztás miatt pedig megindította az eljárást.

Reggel 9 órakor igen sok szavazatszedő helyiségből azt jelentették, hogy

a rengeteg pártbizalmi miatt alig tudnak szavazók bekerülni a szűk szavazóhelyiségekbe.

Több kerületben ugyanis *hét párt*nak listája jut, úgyhogy a hivatalos szavazatszedő küldöttségen kívül a pártok bizalmiférfiaival együtt 30—35 hivatalos funkcionárius működött. Az igazolóválasztmány elnöke nyomban intézkedett, hogy ahol a szavazatszedő helyiség szűknek bizonyulna, ott póthelyiségeket béreljenek.

Kilenc óra után már mindenütt azt jelentették, hogy a választók meglepően nagy számban vonulnak fel a szavazatszedő helyiségekbe.

Volt olyan körzet, — különösen az *Angyalföldön*, a *Ferenckörúton*, a *Zuglóban*, a *Lágymányoson* és *Óbudán*, — ahol már reggel 8 órakor százzal álltak sorba a szavazók.

Általában a legnagyobb rendben és nyugalomban folyt a szavazás és bár mindenhol hosszabb-rövidebb ideig sort kellett állaniok a szavazóknak, a legnagyobb türelemmel várakoztak.

Az első komolyabb incidens

Az első komolyabb incidensről délelőtt 10 órakor érkezett jelentés. A XII. (Hegyvidék) választókerület 17. szavazókörtzetének szavazóhelyisége a Fogaskerekű vasút végállomásának közelében lévő Diana-ut 4. szám alatti községi elemi iskola tornatermében van. A nem éppen szerencsés körzeti beosztás értelmében a 2600 szavazót számláló körzet választóinak legnagyobb része a Ferry Ózka-utca, Némethölgyi-ut és Bözörményi-ut vidékén lakik és erről a vidékről csak körülbelül egyórás hegymászó séta után juthat el szavazóhelyiségebe. Éppen ezért a pártok autókön és autobuszokon szállították fel a szavazókat a Svábhegy tetejére. Reggel tíz óráig több mint 600 szavazót szállítottak fel a Diana-ut elemi iskolába, ahol viszont a körzeti elnök úgy intézkedett, hogy a szavazókat csak kettesével engedték be a szavazóhelyiségbe. A hatszáz főnyi várakozó tömeg négyes sora messze kinyúlt az épületen kívül az utcára. A csipős hidegben fáva és türelmetlenül topogtak, szorongtak a szavazók, sok asszony gyermekét is magával hozta, sőt volt a sorban olyan hölgy is, aki ölelét szorongatta a karjában. A sorban szorongó gyermekek visítani kezdtek, az asszonyok kiabáltak, a férfiak hangosan szitkozódtek, úgyhogy

a kirendelt négy rendőr sürgősen segítséget kért.

Közben egy asszony el is ájult, úgyhogy ez még jobban fokozta a várakozó tömeg izgatottságát.

Értesítették a helyzetéről Csilléry András, aki azonnal autón sietett a helyszínre, intézkedett, hogy a szavazókat *ötvenes turnusokban* bocsássák az urnák elé és nyomban intézkedett az iránt is, hogy az Autobuszüzem a Bözörményi-ut és Ugocsa-utca sarkáról a Diana-ut elemi iskoláig egy-két kocsiállal különjáratot állítson be, amely a szavazóigazolványos választókat a vasárnapi és hétfői napon díjmentesen szállítja fel és hozza vissza.

A IX. kerület 182. körzetének szavazóhelyisége a Németh-féle vendéglőben van. Itt a hely szűknek bizonyult. Azonnal intézkedtek, hogy póthelyiségeket béreljen a Bizottság. Ugyanez volt a helyzet a XIII. választókerületben, a 102-es szavazókörtzet helyiségében.

Rémhírek miatt izgalom a X. kerületben

X. választókerületben a 193-as körzetben, amely a Pongrác-ut 19. szám alatt volt, különösen a déli órákban támadt nagyobb tolongás, a várakozók egy része az utcára szorult s talán ez okozta, hogy

a nagy hidegben türelmetlenkedő emberek között ismeretlen forrásból tendenciózus hiob-híreket terjesztettek, ami nagy idegességet keltett. Így például futótűzként terjedt el az a rémhír,

hogy a választási urnát feltörték.

Erről természetesen szó sem volt és az sem bizonyult valósnak, hogy Csilléry András a központi igazolóválasztmány elnöke személyesen sietett ki rendet csinálni,

de nem juthatott be a helyiségbe, mert a szocialista választók elal ták az összes bejáratakat.

Ez a hír azonban nagy izgalmat keltett úgy, hogy *Andréka* Károly h. főkapitány intézkedésére rendőri különítmény sietett ki a Pongrác-utra s ekkor kiderült, hogy a *rémhíreknek semmi alapjuk nincs*. Csúpan az történt, hogy az egyik választási urna már annyira megtelt, hogy a szavazatszedő küldöttség egyik tagja elkezdte rázni, hogy a szavazólapokat tartalmazó borítékok a nyíláson jobban beférjenek. Eközben megsérült a pecsét és arra az időre, amíg az urnát újból hivatalosan lepecsételték, mintegy 10 percere újból fel kellett függeszteni a szavazást. Türelmetlen jelenetek játszódtak le a

XII. kerületben a Ferry Ózka-utca szavazóhelyiség előtt is, ahol körülbelül 200 választó várakozott az utcán. A szavazás rendje kissé lassú volt és ez a fagyos időben ácsorgó emberek idegesítette, mire lármázni kezdtek, de a szavazatszedő küldöttség vezetőinek intézkedésére csakhamar helyreállott a rend.

Sipőcz polgármester és Albrecht főherceg egy óráig álltak sorba

Általában mind a kétszáz szavazatszedő küldöttségnél ugyszólván egész nap sorban álltak a szavazók, ami a választási mozgalom rendkívüli élénkségét bizonyítja

Jellemző, hogy Sipőcz polgármester édesanyjával együtt körülbelül egy óra hosszat állott sort az egyik Ferenckörúti szavazóhelyiségben és Albrecht királyi herceg is háromnegyed óráig állott sorban a Szentkirályi-utcai szavazóhelyiségben.

Ugyancsak általános jelenség volt, hogy minden szavazóhelyiségben szűknek bizonyultak az urnák és sok helyen csak a legnagyobb nehézséggel tudták a megtelt urnákba az esti szavazóborítékokat begyömöszölni. Hogy a holnapi nap szavazatának befogadására is elegendő urna álljon rendelkezésre, Szendy Károly tanácsnok még vasárnap este intézkedett, hogy az éjszaka folyamán 100 darab új urnát készítsenek és azokat hétfőn hajnalban a szavazóhelyiségekbe szállítsák.

CSALÁDJÁNAK ÉS BARÁTAINAK

legjobb karácsonyi ajándék egy modern

TUNGSTRAM

BÁRIUMCSŐSOROZAT,

amely minden készüléknek új erőt ad!

Hölgyeim!

ZOLTÁN kabátjai híresek, olcsók.

Rendkívüli karácsony leszállított árak

Zoltán kabátspecialista. Szeplő-tér 4. az udvarban

Zawadowski Alfréd, a legfőbb államszámvevőszék elnöke:

„A számvevőszék még nem konstataált nagy visszaéléseket a népjóléti minisztériumban“

Mától kezdve Segner Pál, a számvevőszék címzetes alelnöke a minisztériumban vezeti a vizsgálatot — Mi történt a Fiat-autók kicserélése körül? — Megvannak a minisztérium szőnyegei — Hova lett Vass József irókészlete? — Az Országos Kaszinó és a népjóléti minisztérium — Hodossy Gedeon államtitkári vacsorája Ernszt Sándor az Adria mellé megy üdülni utódjául legujabban Preszly Elemért emlegetik

Dréhr Imre még e héten visszatér Olaszországból

— A Reggeli Újság tudósítójától. —

A Reggeli Újság számolt be két héttel ezelőtt elsőnek arról, hogy a népjóléti minisztériumban házi vizsgálat indult meg a Mátravidéki Szanatórium építésével kapcsolatban. Azóta Fábrián Béla a múlt héten a népjóléti minisztériumra vonatkozó összes adatait a parlament elé tárta, az egész közvéleménye efelé a kérdés felé fordult.

Fábrián Béla adataival kapcsolatban különböző pletykák és suttogások kerültek forgalomba, munkatársunknak azonban minden váddal kapcsolatban sikerült részletes információkat nyernie, amelyekről az alábbiakban számolunk be.

Amikor Hankó Elemér elmozdításával megüresedett az elnöki osztályvezetői állás, akkor indult meg tulajdonképpen a hajsz a népjóléti minisztérium ellen, annál is inkább, mert ebben az időben vált köztudomásúvá, hogy a politikai államtitkárságot nem töltik be. Ernszt Sándor népjóléti miniszter Petkó-Szandtner Aladárt állította az elnöki osztály élére, azonban a minisztériumban mindenki tudta, hogy Petkó-Szandtner a

gyermekvédelem irányítása terén nélkülözhetetlen erő és

rövidesen mással töltik be ezt a pozíciót.

Megindult tehát a harc az elnöki osztály vezetői állására.

Angyal Kálmán, a rokkantügyi osztály vezetője

A rokkantsági alapból egy fillér sem hiányzik

Elsősorban az a 18.000 pengő került szóba, amelyet a régi típusú Fiat-autók, a miniszteri és az államtitkári kocsik becserelésére fordítottak. Ennek az ügynek a hiteles története a következő:

Az ilyen tételeket a dologi kiadások hitelkeretének a terhére kell elszámolni, viszont abban az időben, amikor a cserére szükség volt,

a dologi kiadás fedezésére nem kapta meg még a minisztérium az ellátmányt a pénzügyminisztériumtól. Addig ezt az összeget a rokkantsági hitelkeretből kölcsönözte ki a minisztérium, ezt az üz-

került elsősorban kombinációba, legalább is barátai erről voltak meggyőződve, ugyanakkor azonban ellenfelei részéről egyre hangosabbá váltak azok a suttogások, amelyek a minisztériumban lefolyt dolgokat szellőztették és amelyek végül is Fábrián beszédéhez vezettek.

szeget azonban egy hónap eltelté után, amikor a dologi hitelkeret megkapta az ellátmányt a pénzügytől, azonnal visszafizették, ebből tehát semmiféle kára nem volt sem a tévesen rokkanttalapnak nevezett rokkantügyi hitelkeretnek, sem a minisztériumnak.

Angyal Kálmán időközben szabadságra ment és ezalatt az idő alatt a helyettese, Várady Miklós osztálytanácsos, aki feszült viszonyban van Angyal Kálmánnal, nem tudott elnökének előbbi intézkedéséről és bejelentette a miniszternek a 18.000 pengő hiányt. Angyal Kálmán hazatérése után meg-

állapították, hogy mi volt a 18.000 pengő története, azonban ugyanakkor megállapította a házi vizsgálat azt is, hogy

a különböző hitelkeretek közti áthitelezés beleütközik a fennálló államszámveteli szabályzatokba.

Erre vonatkozik Bethlen István grófnak az a kijelentése, amelyet a parlamentben tett és amely szerint a miniszterelnök maga is bejelentette, hogy bizonyos szabálytalanságok történtek.

Az Országos Kaszinó szerepe

A tulajdonképpen attak a minisztérium ellen az Országos Kaszinón keresztül történt, legalább is ezt tette fel miniszteriális körökben, mert tudvalevő, hogy Várady Miklós élénk részt vesz az Országos Kaszinó életében és ő volt az, aki ezt az ügyet az Országos Kaszinó fegyelmi fóruma elé tárta. Így értesült az egész ügyről Hodossy Gedeon országgyűlési képviselő, akinek az

A Nemzeti Demokrata Párt a polgárság lelkiismeretéhez apellál.

Aki még nem szavazott, teljesítse kötelességét azokkal szemben, akik vele szemben mindig teljesítették kötelességüket.

Minden a Nemzeti Demokrata Pártra leadott szavazat a polgárság védővárát építi!

Menjetelek szavazni, tegyétek a keresztet a Nemzeti Demokrata Párt kockájába!

	Listavezető:	Listaszám:
II. ker. Viziváros	Pakots József, Hann Arnold	7.
III. „ Óbuda	Vörösváry Miklós, Milkovits Vazul	5.
IV. „ Belváros	Pakots József, Láng Lajos	2.
V. „ Lipótváros	Gál Jenő, Zala Zsigmond	6.
VI. „ Terézváros	Bródy Ernő, Vázsonyi János	2.
VII. „ Erzsébetváros	Fábrián Béla, Magyar Miklós	6.
VIII. „ Józsefváros	Fábrián Béla, Vitéz Aladár	1.
IX. „ Ferencváros	Pakots József, Lázár Miklós	3.
XI. „ Lágymányos	Gál Jenő, Pakots József	4.
XII. „ Hegyvidék	Pakots József, Nagy Lajos	3.
XIII. „ Angyalföld	Bródy Ernő, Földváry Béla	2.

**Türelmednek ma van a határa
Polgár, szavazz demokratára!**

Nemzeti Demokrata Párt

Az angol DUNLOP TRAKGRIP

ABRONCSOK

minden tekintetben felülmulják

a teherautó-tulajdonosok által megkívánt teljesítményt!

24 százalékkal leszalítottuk!

Ajánlatokat és technikai ismertetést készséggel küld a

DUNLOP RUBBER Co. Ltd. London S. W. 1 vezérképviselője:

Atlas Gépkereskedelmi Részvénytársaság Budapest, V., Szabadság-tér 18 (Pószdepalota) Telefon: 149-39

Árainkat

államtitkársága a közelmúltban kombinációba volt véve és

a kinevezését olyan biztosra vették, hogy a tiszteletére a kaszinóban már a bankettet is megrendezték.

A bankett megvolt, a kinevezés azonban ismeretlen okokból elmaradt. *Hódossy Gedeon* tehát tudott minderről, ami a népjóléti minisztériumban történt s csak az maradt nyitott kérdés, hogy hogyan kerültek az adatok *Fábián Béla* kezébe.

„Főtisztviselők“, akik akta-akkordmunkát végeznek

Szóba került vádként az a tény is, hogy amikor a rokkantak státusát kellett hat hét alatt

összeállítani, egyes „főtisztviselők“ hazavitték az aktákat és egy-egy akta feldolgozásáért 40 fillért kaptak. Megállapította a vizsgálat azt, hogy mindössze két tisztviselőről volt szó, az egyik *Nagy József*, az elnöki osztály helyettes vezetője, a másik pedig *Máthé Lajos* tiltkár. *Máthé Lajos* mondta állítólag azt, hogy zongorát vettek ebből a pénzből, ami azonban teljesen érthető, hogy csak ebből a pénzből vehetett.

mert fizetése 300 pengő havonta és három gyermekével együtt éjszakákon át dolgozott és egymásnak diktálták az aktákból az adatokat,

de ezek korántsem voltak államtitkárok és kizárólag ténymegállapításokat tartalmaztak. *Nagy József* ugyancsak családost ember és a fizetése mindössze 450 pengő.

Altisztii pletykák következménye a szőnyegeltűnés és az írókészet ügye

A legkínosabb pletykák egyike volt az a vád, amely a képviselőház folyosóján is szóbeszéd tárgya volt. A pletyka szerint *Hankó Elemér* szőnyeget vett el haza a minisztériumból a lakására. A vizsgálat azóta már kiderítette, hogy az egész szőnyeghistória altisztii pletykából ered. *Hankó Elemér* ugyanis elküldte a lakásáról az egyik szőnyeget javíttatni és a szőnyegjavító nem a lakására, hanem tudva azt, hogy *Hankó Elemér* a népjóléti minisztériumban dolgozik, a minisztériumba küldte azt vissza. *Hankó szőnyegét* a Dréhr Imre és *Hankó Elemér* szobája közt levő folyosóra tették és onnan vitette haza *Hankó Elemér*. Az adott a félreértésre alkalmas.

A másik furcsa vád *Vass József írókészete körül forgott*. Ennek a története a következő: Amikor a miniszter egy alkalommal meglátogatta *Ózdon Biró Pált*, megtetszett neki *Biró Pál* dolgozóasztalán egy masszív márvány íróasztalkészet és azt a megjegyzést tette a miniszter, hogy stílusérzékének nagyszerűen megfelel ez a készlet. Meg is kérte *Biró Pált*, legyen szives módot adni arra, hogy a készlet másolatát elkészíthesse. Ez meg is történt s *Vass József* a saját pénzéből rendelte meg a készletet. Amikor *Vass József* meghalt,

a nagy miniszter édesanyja az írókészletet Dréhr Imrének adta emlékkül,

tudva azt, hogy *Dréhr* a legjobb barátja volt *Vass Józsefnek*. Amikor *Dréhr Imre* elhagyta az államtitkári dologszobáját, természetesen hazavitette *Vass József* édesanyjának az ajándékát is, a takarítást végző altisztek azonban erről nem tudtak és így került gyanúba a népjóléti minisztériumnak egyik tisztviselője, aki az írókészletet *Vass József* dolgozószobáján kívül nem is látta.

Generális vizsgálat a népjóléti minisztériumban

Amikor *Fábián Béla* vádjai elhangzottak, a népjóléti minisztérium osztályvezetői valamennyien, azok is, akik nem voltak személy szerint aposztrofálva *Fábián* beszédében, megjelentek *Scholtz Kornél* adminisztratív államtitkár előtt és azt kérték tőle, hogy

becsületük megvédése céljából ne csak azokat az ügyeket vizsgálják ki, amelyeket a képviselőházban szóváltak, hanem mindenütt indítsanak vizsgálatot, ahol pénzkezelés folyik.

Ez a magyarázata annak, hogy az egész minisztériumban generális vizsgálatot indítottak, amelyet a legfőbb állami számvevőségek vezet.

A menekültügyi pénz és a bönök

A népjóléti minisztérium vizsgálatának anyagát a pénzügyminisztérium fegyelmi bírósága elé terjesztik s noha a vizsgálat minden irányban kiterjed, értesülésünk szerint első sorban a menekültügyi pénzek kezelésével foglalkozik. Fölmerült ugyanis az a gyanú, hogy

ezekből a pénzekből nem menekültek is kaptak

és így a vizsgálat legfőbb tárgya a menekültügyi pénzek elszámolása.

A vizsgálat menetének irányításánál felhasználják *Ugron Gábornak*, a takarékosági bizottság elnökének azt a beadványát is, amely szintén a népjóléti minisztériummal kapcsolatos kérdésekkel foglalkozik és amely noha a tartalmát még nem publikálták, értesülésünk szerint

bizonyos bönokról tesz említést,

amelyekről ezideig még nem számoltak el.

Ernszt Sándor karácsony után az Adria mellé utazik

Ernszt Sándor népjóléti minisztert, noha még mindig betegen fekszik papnöveldeutcai lakásán, az eseményekről állandóan informálják. A miniszter az utóbbi napokban nagyon elgyengült. Elhatározta, hogy a karácsonyi ünnepek után az enyhébb klímájú Olaszországba utazik és

három hetet tölt a Quarnero-öbölben, ahol egy kolostorszerű papi penzióban igyekszik megrongált egészségét helyreállítani.

Erre annál nagyobb szüksége van a miniszternek, mert az utóbbi napokban a sok fekvés következtében bizonyos tüdőirritáció lépett fel.

A karácsonyi ajándék

az ünnepek után is még sokáig emlékeztessen az ajándékozóra

PERTRIX TELEPEK

sok hónapon át örömet és élvezetet nyújtanak, ezért mint ajándéktárgyak különösen kedveltek

a leghosszabb élettartamnak

Dréhr Imre még a héten Budapesre ér ezik

Dréhr Imre államtitkár hetekkel ezelőtt beteg feleségével, aki életveszélyes operáción esett keresztül, Taorminába utazott, onnan pedig két-heti üdülés után Palermóba, majd Sziciliába ment. Feleségének a súlyos vérvesztések következtében gyors regenerációra van szüksége és Dréhr Imre Tuniszba kísér, onnan azonban azonnal visszatér Budapestre. Dréhr Imrét ugyanis

értesítették már a szerdal nap történetéről, aminek következtében elhatározta, hogy azonnal visszatér a fővárosba. Elhatározásának az a magyarázata, hogy személyesen is jelen akar lenni a vizsgálat lefolytatásánál, mert hiszen vannak olyan dolgok, amikről *Vass József* elhunyt után egyedül Dréhr Imre tud meggyógyító felvilágosítást adni.

Preszly Elemér lesz az új népjóléti miniszter?

Ernszt Sándor a miniszterelnök kérésére elállt attól a tervétől, hogy lemond a népjóléti tárcáról, azonban egészségügyi állapota valószínűvé teszi, hogy a különböző vizsgálatok lefolytatása után mégis csak megválik *Ernszt* a miniszterségtől. Kormánykörökből szerzett információk szerint az esetben, ha a keresztény párt nem tart igényt továbbra is a népjóléti tárcára, — külső

emberrel töltik be a miniszteri tárcát. Elsősorban *Preszly Elemér*, a pesti főispán neve szerepel, aki nek a puritánsága közismert és Pestvármegye élve állva tíz év óta minden kérdést a legnagyobb pontatlansággal és mégis legnagyobb objektivitással letezt el és sikerült neki az ország legnagyobb megyéjéből mintavármegyét teremteni.

Zawadowski Alfréd, a legfőbb államszámvevőségek elnöke nyilatkozik a Reggeli Ujságnak

Az ország közvéleménye a népjóléti minisztérium ügyeiben a legfőbb államszámvevőségek vizsgálatától vár megnyugtató eredményt s éppen ezért munkatársunk vasárnap délután felkereste *Zawadowski Alfréd* a számvevőségek elnökét. *Zawadowski Alfréd* a vizsgálat állásáról a következőket mondotta:

— A népjóléti minisztérium ügyénél tulajdonképpen két vizsgálatról van szó, amelyek teljesen függetlenek egymástól. Az egyik vizsgálat a számvevőségek vizsgálata, amit én rendelttem el, illetve, ami tulajdonképpen önmagától keletkezett, mert a számvevőségek ellenőrzése állandó és ha az állandó ellenőrzés alkalmával valamit észreveszünk, ami minket különösen érdekel, akkor bekérjük az erre vonatkozó aktákat és ha kell, természetesen a helyszíre is kiküldünk tisztviselőket. Feltétlenül megkérdezzük ugyanis és végre is hajtuk azt, hogy ha valahol a törvényes rend kisebb vagy nagyobb mértékben meg volna bolygatva, hogy akkor azt mi helyrebillítsuk. Mert mire a zárszámadásoknak a törvényhozás elé való terjesztésére kerül a sor, mindennek rendben kell lennie. Ez a mi dolgunk. Ezt az ügyet is ilyen keretben tesszük vizsgálat tárgyává. Amikor a miniszterelnök ur a múltkor felkért, hogy a független számvevőségek indítsanak vizsgálatot a népjóléti minisztérium ügyében, akkor már fölt is a vizsgálat részünkről. Ugyancsak a miniszterelnök ur rendelte el a másik vizsgálatot is, amelyre vonatkozólag azt kívánta hogy ne hátréviszogat legyen, hanem a minisztériumtól teljesen független bizottság vezesse ezt a munkát s ezért rúfatították *Vargha Imre* államtitkárt a vizsgálat megindítására.

— Két vizsgálat folyik tehát egymástól teljesen függetlenül, nem mondom azonban, ha találunk valamit, ami *Vargha Imre* hatáskörébe tartozik, természetes, hogy azt közöljük vele.

— A mi vizsgálatunk természete azonban elűti a másik vizsgálatot. A számvevőségek arra törekszik, hogy a törvényesség vissza legyen állítva, amennyiben megzavartott. Fegyelmi jogköröm azonban nekem nincs miniszteriális tisztviselők felett, s ha fegyelmibe ütköző dolgot veszek észre, arra természetesen figyelmeztetem a minisztert, hogy hatáskörében rendelje el a fegyelmet.

— A számvevőségek vizsgálata tulajdonképpen már hetek óta folyik, de nem úgy kezdődött, mint vizsgálat. Ugyanis minden minisztérium havonta átküldi az utalványozási jegyzéket és ha abban valami feltűnik, akkor átkérjük a reá vonatkozó aktákat.

— A vizsgálatról jelentéstétel nem történt a vizsgálat azonban egy-két hét múlva befejeződik,

hétfőtől kezdve a helyszínen folytatjuk a

Vállalt kötelezet ségeink arra kényszerítenek, hogy készpénzért, minden elfogadható áron árusítsunk.

Óriási választék:

Perzsaszőnyegek, antik bútorok, nemes vitrintárgyak, japán bronzok és satsumák

ANTIKART RT. (ig.: Sternberg Z. J.)
VII., Dob- és Kazinczy-utca sarkán
Telefon: Józ. 403-63 és 423-59

Üzletünk többévi szerződéssel átadó

vizsgálatot, amelyet *Segner Pál*, a számvevőségek elnöke vezeti két-három tisztviselővel együtt.

A vizsgálat az általános pénzkezelésre is kiterjed, de azokat az eseteket, amelyeket *Fábián Béla* előhozott, azokat külön is megvizsgáljuk.

Ha valamit reparálniunk kell, akkor a törvények értelmében irásban fordulunk a miniszterhez. Ha nem kapunk teljesen kielégítő választ, akkor a minisztertanács elé terjesztjük az ügyet és ha annak a válasza sem megfelelő, akkor a törvényhozás elé kerül az ügy.

— A közvélemény teljesen nyugodt lehet, mert a számvevőségek a törvények értelmében teljesen független a kormánytól és ennél fogva a vizsgálat a legteljesebb tárgyilagossággal folyik le és sem politikai, sem más szempontok nem befolyásolják.

Teljesen úgy járunk el, mint a bíróság. Kijelenthetem azonban, hogy nagy visszaéléseket eddig még nem konstatáltunk, de természetes, hogy nem lehet tudni, hová fejlődik a vizsgálat.

Az autópénzek elszámolása

— Azt, hogy ott számoltak el autópénzeket, hol nem is tartanak autót, azt jelenti, hogy egyszerűen át kell számoltatni oda, ahova való. Ha egy központi autó költségeit máshol számolták el, akkor vissza kell számoltatni a központ terhére. És ha ott tulkiadást idéz elő, akkor errenézve zárszámadási indokolást kívánunk s a dolog a törvényhozás elé kerül jóváhagyás végett, ugyanugy, mint minden más tulkiadás.

Ez azonban nem jelent a miniszter részéről szabálytalanságot, mert ilyen tételek, melyek eltérnek a költségvetéstől, majdnem minden minisztériumban előfordulnak.

— Ezeket a tételeket zárszámadásilag kell indokolni és így kapják meg utólagosan a törvényhozás hozzájárulását.

Eddig a legfőbb államszámvevőségek elnökének a nyilatkozata, amely mindenesetre megnyugtathatja a közvéleményt, hogy olyan kezelve kerül a népjóléti minisztérium ügyeinek a kivizsgálása, amely a pletykáknak véget vet és ha valaki tényleg vétett, azt felelősségre vonja.

Oláh János.

Összecsukós vaságyak
sodronyágybetétek, vas-, rézbútorok kárpatozott maracoktól legolcsóbban szállít **PROHÁZKA** gyáros, VI. Gróf Zichy Jenő-utca 46. — Fióküzlet: Úllóut 9.

Fulhalmozott raktárról
IRÓGÉPEK eladás csere kőcsészés
POLYGON rendkívüli kedvező áron
V. Alkotmány-utca 16. sz. Automata 173-75
Címre — névt. ügyelmi sziveskedjék

Ez a más
képek karcok keretek
modern keretek
előnyös részletfizetési feltételek
akadémia u. 8
Képes katalógust díjmentesen küldünk

Óriási földosztási panama miatt bűnügyi vizsgálat indult Kuszenda pest-szentlőrinci főjegyző ellen

Állítólag 28.000 négyszögöl házhelyet magának szerzett meg a felosztandó telkekből – Huszonnégy katasztrális holdat eladhatatlanul sóztak rá kisemberekre

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

A főkapitányság intellektuális osztályán három nappal ezelőtt egy olyan nagyszabású intellektuális bűnügyben indult meg a nyomozás, amely valószínűleg heteken át foglalkoztatni fogja a rendőrtisztviselőket és a nyomozó detektíveket. A jelek szerint ugyanis tisztázni kell esztendőkre visszamenőleg a pest-szentlőrinci birtokmegváltások és parcellázásoknak ügyét.

A nagyszabású ügy központjában Pest-szentlőrinc nagyközség főjegyzője, Kuszenda Lajos áll. A főjegyzőt, aki több mint egy évtizede viszi a város ügyeit, súlyos visszaélésekkel vádolják, a visszaélések — a feljelentés szerint — esztendőkre nyulnak vissza; abban az időben kezdődtek, amikor a házhelyek megváltása és szétosztása kezdődött.

Azokról a vádakról, amelyek egy terjedelmes bűnvádi feljelentés formájában a főkapitányság egyik referensének asztalán fekszenek, már hosszú idő óta suttognak a községben. Most azután elérkezett az ideje annak, hogy a rendőri nyomozás teljes világosságot derítsen a pest-szentlőrinci főjegyző ellen felhozott vádakra és megvizsgálja azokat a bizonyítékokat, amelyeket a feljelentők a hatóság rendelkezésére kívánnak bocsátani.

Közel hat héttel ezelőtt egy névtelenül kü-

dött bűnvádi feljelentés érkezett Kuszenda Lajos pest-szentlőrinci főjegyző ellen, akit közokirathamisítás bűntettével vádoltak meg. A névtelen feljelentés lényegében a következőket tartalmazza:

1927 augusztus havában Baross Pálné és társai pest-szentlőrinci lakosok mintegy 28.000 négyszögölnyi területet örököltek. Ezt a birtokkomplexumot Baross Pálné és társai 200 ölenkénti telkekre felosztva el akarták adni, azonban a fennálló rendelkezések értelmében Ku-

szenda Lajos főjegyző nem engedélyezte a telkeknek az ilyen módon való eladását, hanem ragaszkodott a rendelkezéshez, amely szerint a birtokot csupán 400 ölenkénti felosztásban lehet eladni.

A feljelentés szerint ez a szóbanforgó birtok bejelentési kötelezettség alá esett volna. Miután a földbirtoktörvény 1. novellájának 7. §-a szerint a kis- és nagyközségek belterületén levő be nem épített területeket az Országos Földbirtokrendező Biróság igénybevehette. Ezzel szemben az történt, hogy a pest-szentlőrinci főjegyző a 28.000 négyszögöl nagyságú házhelyterületeket saját magának megszerezte és pedig olyan módon, hogy az állam elővásárlási jogát megelőzte.

Az állam elővásárlási jogát egy saját maga által kiállított községi bizonyítvánnyal előzte meg, azzal az indokolással, hogy a község belterületén levő házhelyek, amelyek mezőgazdasági megművelés alatt állanak, nem tekinthetők megváltásra alkalmas területnek. A pest-szentlőrinci főjegyző tehát saját maga által kiállított, ugyancsak saját részére szóló hatósági bizonyítványon ilyenformán kijátszotta a Földbirtokrendező Biróság rendelkezését és nem véve figyelembe az állam elővásárlási jogát, saját céljaira értékesítette a telket.

A szerződést, amelyet Baross Pálné és társai kötött, be kellett volna mutatni az Országos Földbirtokrendező Biróságon és meg kellett volna várni a választ, vajjon az OFB nem kíván-e élni az elővásárlási jogával. Valószínű, hogy az OFB az elővásárlási joggal kívánt volna élni, hiszen ép a pest-szentlőrinci főjegyző nagyon jól tudta, hogy a földbirtokrendezések során Pest-szentlőrincen 5000 igénylő jelentkezett, akiknek pontos névsora a főjegyző iróasztalán feküdt.

A feljelentés másik vádpontja az, hogy Kuszenda Lajos a maga számára igényelte ezt a 28.000 négyszögöles telekkomplexumot, holott ehhez sem volt joga. A törvény értelmé-

ben házhelyet, vagy birtokot elsősorban csak az igényelhet, akinek sem háza, sem házhelye nincsen.

szenda Lajos főjegyző nem engedélyezte a telkeknek az ilyen módon való eladását, hanem ragaszkodott a rendelkezéshez, amely szerint a birtokot csupán 400 ölenkénti felosztásban lehet eladni.

A feljelentés szerint ez a szóbanforgó birtok bejelentési kötelezettség alá esett volna. Miután a földbirtoktörvény 1. novellájának 7. §-a szerint a kis- és nagyközségek belterületén levő be nem épített területeket az Országos Földbirtokrendező Biróság igénybevehette. Ezzel szemben az történt, hogy a pest-szentlőrinci főjegyző a 28.000 négyszögöl nagyságú házhelyterületeket saját magának megszerezte és pedig olyan módon, hogy az állam elővásárlási jogát megelőzte.

ben házhelyet, vagy birtokot elsősorban csak az igényelhet, akinek sem háza, sem házhelye nincsen.

A városi ügyész is feljenti a főjegyzőt

Alig ért a névtelen feljelentés aktája a pest-vidéki királyi ügyészséghez, máris egy újabb feljelentés érkezett a főkapitányságra, ugyan csak hasonló ügyben a pest-szentlőrinci főjegyző ellen. A bűnvádi feljelentést dr. Kubinyi Imre városi alügyész, pest-szentlőrinci ügyvéd mintegy

kétszáz kiegészítencéjű pest-szentlőrinci

Már pedig köztudomású dolog, hogy a pest-szentlőrinci főjegyzőnek a község területén igen értékes ingatlana van.

Az ilyen módon megvásárolt ingatlan, amelyet négyszögölenként 5 pengő negyven fillérért vett át, később 11—16 pengős áron adta el. Nem nehéz kiszámítani ezután, hogy Kuszenda Lajos pest-szentlőrinci főjegyzőnek milyen anyagi hasznot jelentett volna ez a telekvásárlási ügy.

A névtelen feljelentés alapján a főkapitányság lefolytatta a nyomozást. Kihallgatták Kuszenda Lajost és a községi bizonyítványon szereplő Balla Mihály bírót is.

Balla azzal védekezett, hogy a bizonyítvány aláírásakor nem volt pontosan tisztában azzal, hogy mit írt alá. A nyomozás további során a hatóság lefoglalta ezt a községi bizonyítványt.

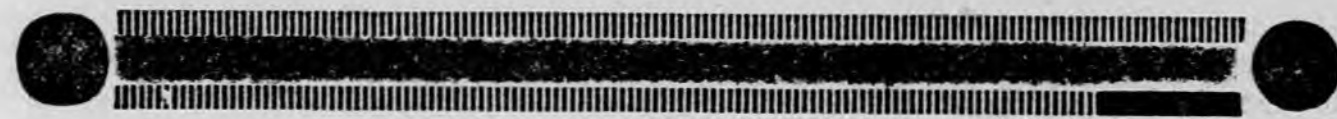
Az ügy aktáit felterjesztették a pest-vidéki királyi ügyészséghez, ahol e pillanatban még nem döntöttek a további lépések megtételéről.

lakos képviseletében tette meg.

Ez a feljelentés ugyancsak súlyos vádakot tartalmaz Kuszenda Lajos ellen.

A ceglédi vasutvonal mentén, Budapest határában az egyik fővárosi banknak 24 katasztrális hold terjedelmű ingatlana volt. Ez az ingatlan az OFB rendelkezései szerint megváltási eljárás alá esett. Meg is indították ezt

**Az utolsó órában
még mindig szembeszállhattok a
bolsevizizmussal!**

Minden szavazat, amely a

Keresztény Községi Pártra

esik, biztosíték a vörös áradat ellen!

Szavazzatok a Keresztény Községi Pártra!

Árzuhanás csak az udvarban

Az Olcsó Maradékvasár és Textilraktárban
32. Király-utca 32.

Pamutvászon, sifón, voál, karton teniszflanell, mintás ruhaflanell maradékokban méterje, vagy rojtos piké törülköző, vagy pohártörő, vagy delén fejkendő darabja **57 fill.**

3 méter 140 cm. széles, divatos férfiöltönyzövet, kitűnő minőségben, sötétkék és fekete színben is, hozzávalóval együtt **29.88 P**

Továbbá: krém függönyfelme méterje 49 fillér, divatos bársonyflanell méterje P 1.48, kékfestő vagy divatdelén méterje 78 fillér, két méter hosszú, kitűnő kész lepedő darabja P 3.96, sötétesikós férfi nadrágszövet, 140 cm. széles, méterje P 5.90, ingzefir, agy-nemű kanavász, vagy bőrerős angin, vagy kitűnő pamutvászon méterje 98 fillér, duplagalléros, divatos férfiing darabja P 3.96, gyönyörű mintás, mosó műselyem méterje P 1.28.

Postal rendeléseket 35 év óta lelkiismeretesen teljesítünk.

az eljárást, amelynek során az OFB elrendelte annak a megállapítását, hogy vajjon erre a területre vannak-e igénylők. Az igénylési eljárást természetesen, mint közigazgatási hatóság, Kuszenda Lajos folytatta le.

Csakhamar megállapította, hogy a bank tulajdonát képező 24 katasztrális holdra nincsen igénylő.

Itt megint hivatkozni kell arra az ötezer igény-

A vevők, akik a huszonnégy katasztrális holdat megvásárolták, mintegy kétszáz kiserber, minderről nem tudott semmit, mert a pestszentlőrinci közigazgatási hatóság képviselője ezekről a körülményekről nem világosította fel őket és így legnagyobb meglepetéssel vették kézhez azt a végzést, amelyet most kézbesítettek számukra. Ez a végzés 13082 szám alatt arról értesíti a házhelytulajdonosokat, hogy az OFB rendelkezései értelmében a házhelyek eladására vonatkozó korlátozásokat feljegyezték az ingatlanulajdonosok telek könyvi lapjára. Tehát ez röviden azt jelenti, hogy ez a kétszáz kiserber, aki a cegéld vasútvonal mentén fekvő telekből vásárolt, tíz évig a telket el nem adhatja, mert az eladáshoz az OFB jóváhagyása szükséges.

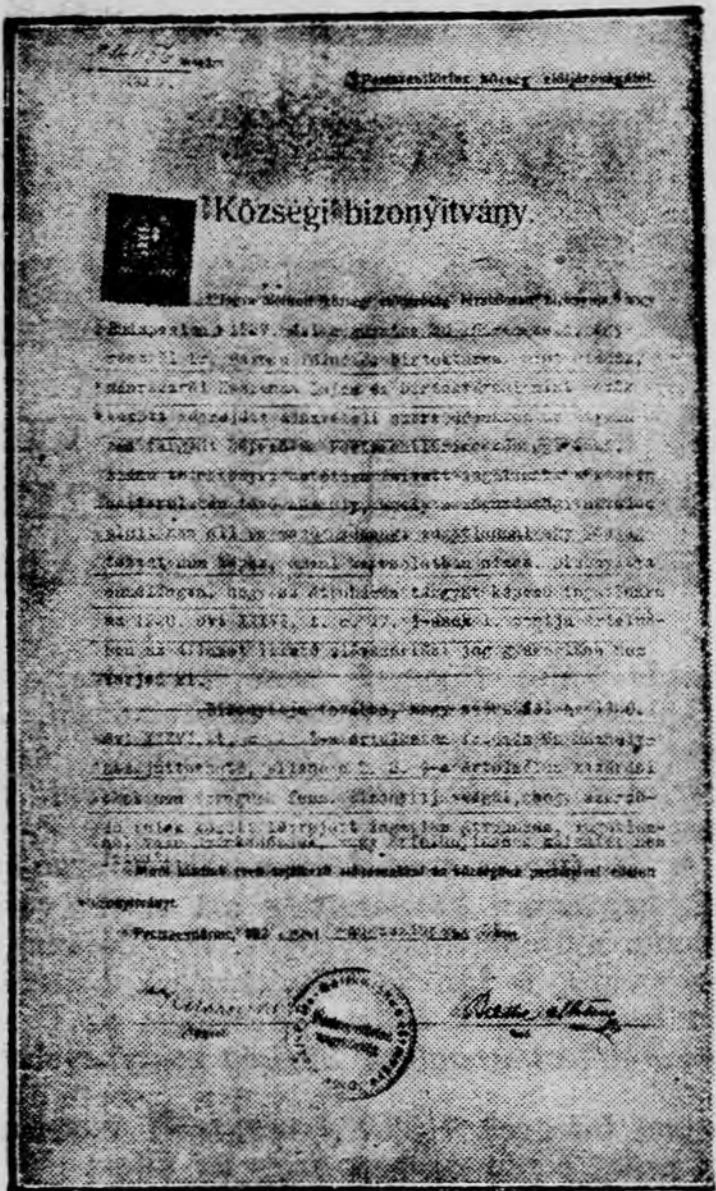
A feljelentők azzal vádolják Kuszenda Lajosost, hogy

anyagilag hasonló ellenében elhallgatta előtük az OFB idevonatkozó fontos rendelkezéseit,

továbbá nem jelentette szabályszerűen az OFB-nek, hogy igényjogosultak vannak a bejelentésre kötelezett birtokra, tehát a telektulajdonos bank érdekében visszaéléseket követett el.

A feljelentések nemcsak Pestszentlőrincen, hanem a fővárosnál is nagy feltűnést keltet-

lőre, akik az esztendőök hosszú során föld- és házhelyigényüket bejelentették a főjegyzőnek. Miután a pestszentlőrinci főjegyző megállapította, hogy nincs igénylő, az OFB megengedte, hogy ezt a birtokot szabadkézből eladják. Ki-

A főjegyző önmagának kiállított hatósági bizonyítványa

kötötte az OFB azonban azt, hogy ezek a házhelyek a földbirtokrendező törvény 76. §-ának védelme alatt állanak, vagyis ezt azt jelenti, hogy tíz éven belül csakis az OFB beleegyezésével adhatók el. Ez a rendelkezés azért született meg, hogy az ilyen házhelyekkel való üzérkedést lehetetlenné tegyék.

tek és most a főjegyző hivatali előjárói nagy érdeklődéssel tekintenek az ügy újabb részletei elé.

A főkapitányságon megtették a szükséges intézkedéseket, hogy már a karácsonyi ünnepek előtt az összes tanúhallgatásokat fogantassák és mindazokat a bizonyítékokat, amelyekre dr. Kubinyi Imre feljelentésében hivatkozik, sürgősen beszerezzék és megvizsgálják. Az ügy óriási terjedelmére való tekintettel a nyomozás munkája, a jelek szerint, nyolc-tíz napot is igénybe fog venni.

Király Pál.

sunkra azonnal a telefonhoz jött. Hangja nyugodt és megnyugtató. Hogy állapotában javulás állt be és hogy a volt kancellár minden valószínűség szerint nem sokára visszatérhet Ausztriába, bizonyára örömet fog kelteni Magyarországon, amelynek régi barátja Seipel dr., de kétségtelenül

Bécsben is, ahol Seipel dr.-nak politikai ellenségei ugyan igen nagy számban vannak, de ezek is teljes mértékben elismerik az osztrák államférfi nagy európai jelentőségét és életének imponáló puritánságát.

H. B.

NEM MOSOLYGUNK, SZERKESZTŐ UR!

— Lázár Miklós címére —

Hegyalja pesti muzsája, a szamorodni za matu vezércikkék költője a mult héten az érett bölcsesség hétputtonyos asszaborával lepett meg bennünket. Ez a lelkes zenész, aki szívhezszólóan tud játszani kétféle hangszeren, melynek egyik nyílásán tőragató-hangokat csai ki Esze Tamás unokái számára, a másik nyíláson pedig szaxofonnal buzdítja a bárókban gyülekező uralkodó osztályokat, legujabb opusában szerencsés egyvelegét adja csinompalkói és aljolsoni erőnyeinek. Egy-szerre kuruc és egyszerre amerikanus: egyik lábával a pesti Szabadság-téren, a másik lábával a newyorki Szabadság-szobor talpazatán. Piros autója nyomát hóval lepi bé a tél, hóval lepi bé a tél...

Azt üzeni a szegény magyaroknak, hogy: „virágot a puskacsőbe!” A felejthetetlen haditudósító képeit még mindig a daliás idők galériájából kölcsönzi, mert nem tud elszakadni élete heroikus korszakától. Viszont annyira mégsem kuruc, hogy ne látna szíve sebben a puskacsőben a virágot, mint a Mannlicher-golyót. S éppen, mert haditudósító volt, a puskacső végeredményében megmaradt számára szimbólumnak, metaforának. Most sem arról van szó, mintha virágcsatát akarna rendeztetni az országos inségakció javára. Ő nem az inségtől tárogatózó gyomrokra és a hidegtől banjo-zó tüdőkre akar hatni, hanem a rekeszizmokra. Keep smiling! — mosolyogni, ez a jelszó odaát, — nemcsak az egység pártján, hanem Amerikában is. Ezt a kajla amerikai jelégét, amit ma már odadt is csak hangosfilmrendezők vesznek komolyan, fordította le a hegyaljai követ a háborus chansonok tájszólásában ilyenén képen: „Virágot a puskacsőbe!” Azt üzeni nekünk, hogy csak azért is mosolyogjunk, po kolba a sötét arcokkal, a hasztalan szomorúsággal, pusztító letargiával! Mosolyogjunk, mint a mennybe néző mártír, mint a megbántott ártatlanság, mint a dac, a remény, az if juság, mosolyogjunk, mint Amerika!

Hát ez kétségkívül invenciózusan hangzik. A sokféle mosoly, amire a tokaji követ meg akar tanítani bennünket. Annyi mosoly-jog címet és mosoly-típust talál elénk, hogy egész görli-generációk megélhetnének belőle. De, melyen tisztelt szerkesztő ur: bár többé-kevésbé kezdünk félmeztelenekké válni, azért még a leghatásosabb vezércikk-képzavar sem azonosíthat bennünket a görliökkel. Azért, mert táncolunk, mert táncoltnak bennünket, mert úgy táncolunk, ahogy füttyölnek — nem lehet bennünket összetéveszteni a Ziegfeld-lányokkal. Tánc, lánc, eszterlánc — aki láncol táncol, akinek minden mozdulata kény-szerű rángás, vagy fájdalmas vonaglás, azt nem lehet összetéveszteni azokkal, akik a bagóért is hajlandók bűmosolyokat eregetni a proscenium-páholyok felé! Nem mosolyogunk, szerkesztő ur, mert nem tudunk mosolyogni és mert nincs, amin mosolyogjunk. Amint-hogy a hegyaljai követ óriási módon téved, ha azt hiszi, hogy a Wall Streeten dacosan mosolyogtak, amikor beköszöntött az első fekete péntek és a fekete szombaton ez a mosoly tovább szélesedett s azóta az egész Ujvilágot betöltő kacagással fokozódott. A Wall Streeten, melyen tisztelt képviselő ur, nem virágot tettek a puskacsőbe, hanem szabályos ólmot, ami nem mindig olyan veszélytelen ásvány, mint amikor hamar feledésbe menő ujságcikkeket öntenek belőle! Biztos tudomá sunk van róla, hogy azok a bankárok és kis-

polgárok, akik elvesztették az utolsó centjét, ket, nem mosolyogtak, amikor ez az ólom kilyukasztotta a koponyájukat. Keep smiling! — mosolyogni! — erre a jelszóra legfeljebb Al Capone-nek és cimboráinak van okuk rezonálni, de Amerikában e pillanatban sem Mr. Hoovernek, az elnöknek, sem Mr. Babbitt-nek, a derék polgárnak mincs kedve és nincs oka mosolyogni és nem is mosolyog, hanem sir! A kedélyes, hidegvérű Uncle Sam úgy sir, mint egy tönkrement pesti Samu bácsi! És Tokaj venyigekoszorus dalnoka tölünk követeli, nekünk tanácsolja, hogy mosolyogjunk! Hogy minden reggel reggelizés előtt csiklandozzuk meg magunkat és mondjuk el egymásután százhuszszor: csak azért is mosolygok, mindenem mosolygok; mert nincs viccesebb dolog a világon, mint egy ország politikai bénasága, társadalmi sorvadása és gazdasági galoppierende Schwind-sucht-ja! Mosolygok, mert ezzel a mosollyal — a képviselő ur szerint — segíték magamon és segíték az országon!

Hát nem, mélyen tisztelt Szerkesztő ur! Voltaire nem volt amerikai és a Hegyaljához is csak annyi köze volt, hogy egy Török János nevű aufklerista gróftól, aki rossz verseit vele bíraltatta meg, évenként megpumpolt egy akó tokaji asszu erejéig, de Candidejában írta le a következő sorokat: „Optimista az a hülye, aki, amikor minden rosszul van, csik-könyösen azt hangoztatja, hogy minden jól lesz!” Hát én nem vagyok ez a hülye és én nem dőlök be az amerikai kiccsörnek, aki ezt a Keep smiling-et kitalálta!

Nem mosolyogunk, képviselő ur, nem vá-gunk barátságos képet a camera obscura felé, nem tudunk és nem is akarunk! Nem vagyunk mennybe néző mártírok, hanem egy közszabadságokban, szociális biztosítékokban és gazdasági életfeltételekben korlátozott ország polgárai, akikből teljességgel hiányzik a masochizmus kéje iránt való fogékonyság, sőt a Cué-gyógymódba vetett bizalom is! Nem vagyunk hajlandók kimutatni fogaink jobb időkben szerzett aranyát, mert nem tudjuk, hogy nem terjesztik-e ki rájuk is a luxusadót — és végül még azt sem tudjuk, hogy szabad-e egyáltalában mosolyogni, nem ütközik-e valamelyik miniszteri rendeletbe a köztéri mosolygás.

Ez nem a mosoly országa, képviselő ur, s ezt elsősorban a tokaji ellenzéki képviselő-nek, a busuló kurucnak kellene tudnia! Vagy mosolygott Képviselőseged netán, amikor minisztereknél, főispánoknál és más illetékeseknél — kellett alázatos ígéreteket ten-nie, hogy ellenzékiiségét ne tessék komolyan venni, csak azért, hogy megkaphassa azt a kis „ellenzéki” mandátumot? Mosolygott? Lehet. De ez magánügy.

Itt nem amerikai lélektani kuruzslással kell gyógyítani, hanem, ahogy önök a parlamentben mondani szokták, tetteikkel. Ebben az országban csak a haruspexek tudnak mosolyogni, akik a latin közmondás szerint összeröhögnek, amikor a belekből jósólnak. Az új-kori haruspexek legszivesebben a kitaposott belekből jósólnak. Ezen mosolyogjunk, képviselő ur? Nem, ezen nem mosolyogunk. Leg-főjebb ha azon torzul mosolyra az arcunk, hogy képviselőseged ennek a döglő, kétségbe-esett Budapestnek és a pusztuló-vesző Tokaj-nak azt ajánlja, hogy mosolyogjon. Ezen lehet mosolyogni.

Telefon-interjú Seipel kancellárral Meránban

Szó sincs róla, hogy Seipel állapota súlyos volna — A pápa távirata

Bécs, december 21.

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

Az utóbbi napokban hírek terjedtek el Bécsben, amelyek arról akartak tudni, hogy

Seipel dr. állapota igen súlyos és a volt kancellár, aki Meránban időzik, nem térhet vissza egyhamar az osztrák politikába,

ahol nagy személyisége igen jelentős, minduntalan észlelhető hiányt jelent. Budapestben is igen résztvevő érdeklődéssel tekintettek Merán felé, ahol Seipel dr.-t a Binder-féle szanatóriumban vették orvosi kezelésbe. Seipel dr. a tegnapi nap folyamán különben a következő táviratot kapta Pacelli bíbornok hercegprímás, pápai államtitkár től:

„A Szent Atya kívánságára tudatom önnel, hogy atyai gondossággal küldi önnek jókíván-ságait, remélve, hogy rövidesen teljesen meg-gyógyul és folytathatja annyira érdemteljes te-vékenységet. A Szent Atya kéri az Istent, hogy jókívánásainak végtelen kegyével erőt adjon és szíve mélyéből küldi önnek apostoli áldását.

Magam is szívből küldöm a legőszintébb és szerető jókívánásomat. Pacelli.”

A „Reggeli Ujság” bécsi tudósítója

telefonon hívta fel Seipel dr.-t Meránban,

hogy érdeklődjön állapota felől.

„Mély meghatódottsággal értesülök az Ön útján” mondotta munkatársunknak a volt kancellár, „hogy Magyarországon is szeretettel gondolnak reám. Mindazoknak, akiknek jó-kívánsággal az Ön útján jutnak el hozzám, kö-zvelek, kérem, a leghálásabb köszönetemet. Én magam itt a meráni szanatóriumban teljesen elzártan élek a világtól. Állapotomban, hála a jó Istennek, határozott javulás állt be. Ennek dacára itt teljesen fűrdővendég az ember és egész napját a kurának szenteli. Hogy Bécsbe mikor térek vissza, még nem tudom. Ez nem is tölem függ, hanem orvosaimtól. Minden-esetre tolmácsolja budapesti barátainak üdvözlémet. Nekem itt a meráni magány, a pi-henés és a rendszeres ápolás igen jót tett már eddig is.”

Seipel dr., aki idejét ágyon kívül tölti, hívá-

NAGY NÉV mögött sokszor KIS EMBER húzódik meg:

ha szavazol, ne csak a listavezetőt nézdd, de azt is, aki második vagy harmadik helyen lapul!

Nyugdíjazzák Lindmayer Bélát, a kommunista-bűnperek ügyészét

Leromlott idegállapota és családi okok miatt kérvényezte lemondását

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Bírói és ügyvédi körökben feltűnést keltett az a hír, hogy dr. Lindmayer Béla kir. ügyész a kommunista bűnperek vádbiztosa nyugdíjba megy. Heteken keresztül csak szünetelt a hír, ma reggelre azonban a Reggeli Ujság munkatársa megállapította, hogy Lindmayer több mint huszét év igazságügyi szolgálat után néhány nap múlva véglegesen elhagyja állását, és utódja dr. Traeger László kir. ügyész lesz.

Lindmayer Béla, mint ismeretes, esztendőök óta kizárólag az állami és társadalmi rend ellen elkövetett bűnügyekkel foglalkozott s tekintettel arra, hogy az utóbbi időben a vádhatóságnak rendkívül sok munkát adtak a különböző kommunista irányú megmozdulások, s volt eset rá, hogy az ügyész heteken keresztül kora reggeltől késő éjszakáig dolgozott egyfolytában, úgyhogy ez a megfeszített munka annyira megrongálta egészségi állapotát, hogy ezen az alapon volt kénytelen kérni nyugdíjazását.

Ez év eleje óta sok támadás érte Lindmayer ügyészt, sőt olyan hírek is terjedtek el, hogy egyes vizsgálati logyok ügyében nem hozta meg a törvényes határidőn belül a vizsgálati indítványát s emiatt kellemetlenségek voltak.

Er azonban nem felelt meg a valóságnak és Lindmayer ügyész kizárólag megrendült egészségi állapota miatt hagyja el pozícióját.

Néhány nappal ezelőtt az ügyész felülvizsgáltatta magát Minich Károly törvényszéki orvosszakértővel, aki a vizsgálat után olyan tartalmu bizonyítványt állított ki, mely szerint Lindmayer Béla rendkívül nagyfokú ideggyengeségben szenved, úgyhogy a megfeszített munkát egyelőre abba kell hagynia.

A Reggeli Ujság munkatársa felkereste Lindmayer kir. ügyészt és kérdést intézett hozzá a nyugdíjvonnulással kapcsolatban. Az ügyész a következőket mondotta:

— Megfelel a valóságnak az a hír, — ugymond — hogy kérvényt nyújtottam be az igazságügy-

minisztériumhoz a nyugdíjaztatásom iránt. Ezt pedig kizárólag azért tettem, mert

magam is úgy érzem, hogy a megfeszített munka következtében idegállapótom annyira leromlott, hogy kénytelen vagyok ügyészi működésemet félbehagyni.

Távozásom oka, mint mondtam, a leromlott idegállapótom; azonkívül közrejátszottak még súlyos családi okok is, amelyek arra késztettek, hogy nyugdíjbahelyezésemet kérjem. Esztendőök óta megfeszített munkával dolgoztam

s nekem az ügyészi állás nem hivatal, hanem hivatás volt.

Ez a végső lépés rendkívül elkeserít és nem tartom kizártnak, hogy ha elhagyom megszokott dolgozószobámat, és ha rájövök arra, hogy nem folytathatom tovább ügyészi működésemet, — amelyet fanatikusul szerettem, — úgy érzem, hogy melankólikus leszek. Minich orvosprofesszor is kétségtelenül megállapította leromlott idegállapótomat s ennek az orvosi bizonyítványának az alapján kértem több mint huszét év szolgálat után nyugdíjba helyezésemet, amelynek elintézését a közeli napokra várom.

— Szó sem lehet azokról a vádakról, amelyeket ismeretlen és rosszindulatú emberek terjesztenek rólam titokban: azért nem lehet senkit felelősségre vonni, hogyha heroikus munka után sem tudja azt a rendkívül sok felgyülemlett aktát elintézni. Bizony megesett, hogy a törvényes határidőn belül nem tudtam elintézni a két-háromszáz terheltből álló bűnügykomplexumot, azért, mint mondom, nem érhet szemrehányás sem.

A Reggeli Ujság munkatársa felkereste Baróthy Pál főügyészt is, aki a következőket mondotta:

— Lindmayer ügyész rajtam keresztül nyújtotta be az igazságügyminisztériumba nyugdíjaztatása iránti kérvényét. Nagyon sajnálom, mert az ügyesség egy igen értékes tagját veszíti el a Lindmayer Bélában, aki az utóbbi esztendőben egymaga látta el a különböző kommunista monstre bűnügyeket.

(K. J.)

Ottó beszélőfilmen akart szózatot intézni a monarkióhoz

A film nem sikerült, bemutatásáról lemondtak

Bécs, december 21.

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Legitimista körökben hetek óta mint nagy eseményt tárgyalják, hogy egy hangosfilm jelenik meg, melyben Ottó is szerepel, sőt magyar nyelvű beszédet mond majd. A nagy várakozás azonban összeomlott, mert amint kiderült, a steenockerzei próbaelőadáson, az Ottó királyról felvett magyar nyelvű hangosfilm tökéletesen megbukott.

A film bukásáról és annak okairól különböző verziók terjedtek el, de rövidesen valamennyiről kiderült, hogy valótlán. A bécsi Stunde most megállapítja, az Ottó-film bukásának igazi okát. Jó-

helyről vett értesülése szerint

az a film, amelyen Ottó a magyar közönséghez óhajtott volna beszélni,

teljesen érthetetlen volt. Ez volt az első balsikerű kísérlet.

Utána azzal próbálkoztak, hogy Ottó a magyar beszédet csak mímeli, míg helyette egy született magyar mondja el a magyar néphez intézendő beszédet, de nem sikerült ez a kísérlet sem.

A két fiaskó után a legitimista rendezők úgy határoztak, hogy az osztrák publikum részére készült német verziót se viszik nyilvánosság elé.

Üzleteket fosztott ki Berlínben az éhező tömeg

Meg akarták ostromolni a vásárcsarnokot

Berlin, december 21.

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

moabit vásárcsarnokban vasárnap délelőtt közvetlenül zárás előtt súlyos zavargásban tört ki a kommuniszták által felbecsült tömeg. Néhány száz munkanélküli töltött a vásárcsarnokba és legtöbbször hangszórón, a többi pedig csak úgy torkaszakadtából kiáltotta:

— Ehések vagyunk!

A lármára a vásárcsarnokban nagy kavardás támadt, amit a betolakodott tömeg arra használt fel, hogy megrohanta az élelmiszeres bódékat és húst, lisztet, zsírt, sok egyebet, nagy tömegekben rabolt el. Mire a rendőrség is megérkezett, több ezer ember gyülekezett az utcán, akik arra kérték, hogy megostromolják a vásárcsarnokot. A rendőrség csak több óráig tartó harc után tudta megtisztítani az utcát.

A zavargás kétségtelenül jól előkészített akciónak következménye, mert hasonló tumultusokra

készültek a központi vásárcsarnokban és a schönebergi vásárcsarnokban is. A munkanélküliek e két legutóbbi helyen is megpróbálták, hogy „Ehések vagyunk!” kiáltással behatoljanak a vásárcsarnokba, de a rendőrség szétzavarta a tömeget.

„Le az éhségkormányval!”

Berlin, december 21.

(Wolff.) A kommunista párt részéről rendezett éhségfelvonulásokkal kapcsolatban a város több pontján incidensek történtek, amelyek a rendőrség közbelépését tették szükségessé. A Potsdamerstrassen a tüntetők éhségkiáltások közben a járőrköket is bántalmazták. A rendőrség végül szétszórta őket. A Leipziger Strassen át ugyancsak agitációs

Megszűnt a drágaság!

Minden bunda olcsóbb lett

Pézmahát 450.— P-161, csikó 250.— P-161, Rozmárfoka 300 — P-161, garantiált minőségek

ENGEL szücszmesterné

Nagymező-utca 3 — Alapítva 1899

**A MAGYAR KIRÁLYI
ÁLLAMI PINCEGAZDASÁG**

KIVÉTELES MINŐSÉGŰ VILÁGHIRŰ FAJBORAI:

<p>ÉDES FURMINT BADACSONYI KÉKNYELŰ DEBRŐI HÁRSLEVELŰ AUVERGNAS GRIS ÜRMOÖS (különlegesség)</p>	<p>SZENTGYÖRGYHEGYI NEMES KADARKA CSOPAKI TOKAJI ASZUBOROK</p>
---	--

KAPHATÓK:

BUDAPESTEN ÉS A VIDÉKEN MINDEN JOBB ÉTTEREMBEN.
KÁVÉHAZBAN, FÜSZER ÉS CSEMÉNYLETBEN.

kiáltások között mintegy 20 főnyi csoport vonult végig. Egy másik helyen mintegy 200 főnyi tüntetőt kellett a rendőrségnek széjjel-oszlatnia. A központi városrészben lévő vásárcsarnokon mintegy 100 kommunista vonult

végig; a rendőrség megakadályozta az excesszusokat. A város északi részében levő kárcsonyi piacon mintegy 60 kommunista tüntetett és ezt kiáltotta: Le az éhségkormányval! Hat résztvevőt letartóztattak. (MTI).

Nagy hajókatasztrófa az Alsó Elbán

A „George Washington” személyszállító gőzös felrobbant

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Hamburg, december 21.

Ma délután röviddel négy óra után az Alsó-Elbán nagy hajókatasztrófa történt. A George Washington nevű 25.000 bruttótonnás személyszállító gőzös összeütközött a Malaya nevű dán gőzessel, amely tegnap Cuxhaven közelében mindkét horgonyát elvesztette. A Malaya befuródott a George Washington ha-

jófalába. Az amerikai hajóba beömlött a víz, úgyhogy a hajóparancsnok kénytelen volt nagyobb szerencsétlenség elkerülése végett a gőzöst partnak vezetni. A Malaya még súlyosabban rongálódott meg, úgyhogy csak vontatóval tudták a hamburgi kikötőbe vonaszolni. A George Washington körül mentőhajók dolgoznak. A Malaya szójababot szállít, ami azzal a veszedelemmel jár, hogy annak duzzadása következtében a hajó szétrepedhet.

A lyoni bombamerénylő visszavonta vallomását

Párizs, december 21.

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

A rejtélyes lyoni bombamerényletek ügye, amelyet Poiz vegyész letartóztatásával már mindenki elintéztnek tekintett, úgy látszik még hosszabb ideig munkát fog adni a rendőrségnek.

Polx, aki pénteken terjedelmes beismerő vallomást tett, amelyben még pokolgépelnek vegyi összetételéről is részletes felvilágosítást adott,

szombaton hirtelen kijelentette, hogy visszavonja valamennyi addig tett vallomást, sőt hajlandó arra a napra, melyen a legutóbbi merénylet történt, alibit bizonyítani. Az alibibizonyítás minden kétséget kizáró módon sikerült is és a rendőrség kénytelen volt Poiz-t szabadon bocsátani.

**EGÉSZ EUROPÁT FOGJA A
SZIKSZOFON**

Ennél jobb rádió nincs.

P 378.—, havi 21 pengő. Előleg nincs.

Vigyázzon! Csak Szikszofon táblával vásárolni. Utánozzák!

Bemutatóterem: SZIKSZ RÁDIÓGYÁR, Budapest, VIII., Rákóczi-ut 9
Telefon: József 385-32-33

A Rico-Anyagraktár botránya

A Rico-Anyagraktár évekkézelőtt Pedlow kapitány amerikai szesz-szeretefadományát is „elnivellálta”

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Hetekkel ezelőtt a *Reggeli Ujság* emlékezett meg először arról az elkecseregett hangulatról, amely a magyarországi gyógyszerárnagykereskedők, kötszergyártók, orvosi műszerészek és egyéb szakmák részéről nyilvánult meg a Rico-Anyagraktár, mint állami üzemmel szemben, amely tudvalevően 100 százalékos népjóléti és munkaügyi minisztérium birtokában van. A Rico-Anyagraktár az évek óta elhangzó panaszok szerint példátlan konkurrenciát csinál a különböző kereskedelmi vállalatoknak és utóbbiak éppen ezért Bud János kereskedelemügyi miniszterhez fordultak és tőle kérték a Rico-Anyagraktár megszüntetését, illetve a gyógyszerosztály felosztását. Bud János nagy megértéssel fogadta a küldöttéseket és információk szerint ebben az ügyben át is irt a népjóléti minisztériumhoz.

Közben azután Fábán Béla is felszólt a parlamentben és kimutatta, hogy úgy a Kórház-élelmezési Részvénytársaságban, amely ugyan csak a népjóléti minisztérium birtokában van, mint a Rico-Anyagraktárban a népjóléti minisztérium főtitkárának ülnök és ezek a részvénytársaságok a minisztériummal szemben mint szállítók lépnek fel és

mindkét vállalatot mint ajánlattevő céget az összes kórházak figyelmébe ajánlotta az államtitkár, aki egyik oldalon az igazgatóság elnöke, a másik oldalon pedig bíráló és ellenőrző szerv.

Fábán Béla követelte, hogy a kormány szüntesse meg a Rico-Anyagraktárt, mert annak semmi létjogosultsága nincsen.

A közüzem „árnivelláló” hatása

Fábán Béla interpellációjára a népjóléti és munkaügyi minisztérium többi ügyeivel kapcsolatban a parlamentben maga Bethlen István gróf válaszolt és kijelentette, hogy a szóbanforgó közüzemre árnivelláló hatása miatt van szükség és

ha a kötszergyártó megszüntetnék, az árak mindjárt 15 százalékkal emelkednének.

A miniszterelnök nyilatkozata azután a kereskedelmi életben nagyobb izgalmakat keltett. A Magyar Kereskedelmi Csarnok Madarassy

Eskü alatt vallják a nagykereskedők, hogy a Rico drágításra akarta őket rábírn

Értesülésünk szerint a gyógyszerár-nagykereskedők a holnapi nap folyamán hivatalos nyilatkozatot fognak kiadni és ebben bizonyítékot szolgáltatnak abban a tekintetben, hogy

köztük és a Rico-Anyagraktár között valóban fennállt a megállapodás és hogy a Rico-Anyagraktárt ők valóban magasabb árak megállapítására hívták fel.

Az egész harcnak az volt a kiinduló pontja, hogy a Rico-Anyagraktár korlátlan ur akart lenni a kórházak, gyógyszer és kötszer ellátása tekintetében és emiatt a nagykereskedőket is arra kérte, hogy árjegyzéki árainál olcsóbb ajánlatokat ne tegyenek a kórházaknak és egyéb közegészségügyi intézeteknek. De amikor a nagykereskedők a Rico-Anyagraktárral szemben mégis megkapták a nagyobb rendeléseket, köztük a budapesti egyetem 44.000 pengős gyógyszer szállítását, a Rico-Anyagraktár fölborította a helyzetet és most már a magánkereskedelemlen konkurrált azzal, hogy a gyógyszerárakat a nagykereskedőknél olcsóbb áron látta el.

Ha a nagykereskedők dumpingárral dolgoztak a kórházak tekintetében, ezt most már hatványozottan tette meg a Rico-Anyagraktár a magángyógyszertárak kiszolgálásánál.

Értesülésünk szerint a gyógyszerár-nagykereskedők illetékes vezetői

eskü alatt

hajlandók vallani, hogy a Rico-Anyagraktár vezetői őket a nagyobb árak megállapítására hívták fel

és a háborúság azért is tört ki, mert már a nagykereskedők is nivellálni akartak a kórházakkal szemben, ez azonban nem tetszett a Rico-Anyagraktárnak, mert így kevesebb haszonnal kellett volna megelégednie.

Beck Gyula dr. elnök vezetése mellett szombaton ülést tartott, amelyen a miniszterelnök pénteki beszédének a közüzemre vonatkozó részével foglalkozott. Az elnökség

megdöbbenéssel állapította meg, hogy a miniszterelnök hitelt ad annak a minden alapot nélkülöző feltevésnek, hogy a közüzemre árnivelláló hatásuk miatt van szükség

és hogy magáévá teszi azt a légből kapott állítást, amely szerint a közüzemek beszűntetése esetében az árak mindjárt 15 százalékkal emelkednének. De a magyarországi gyógyszerár nagykereskedők és a többi érdekelt szakma képviselői is foglalkoztak a miniszterelnök kijelentésével és a gyógyszerár nagykereskedők siettek kijelenteni, hogy

éppen a Rico-Anyagraktár vezetősége volt az, amely őket drágább árak életbeléptetésére igyekezett rábírn.

Mindenesetre furcsán festett, hogy amikor a most folyamatban levő közszégi választásokon a különböző pártok a közüzemek elleni harcot tüzték a zászlójukra, akkor éppen a miniszterelnök áll oda a parlamentben és megvédi a közüzemeket.

A hírlapi csatározások közepette Fáy Aladár nyugalmazott államtitkár, a népjóléti és munkaügyi minisztérium birtokában levő közüzemek elnöke és Mauthner István vezérigazgató is megszólaltak, de

egymással homlokegyenest ellenkező kijelentéseket tettek.

Mauthner István szerint az Anyagraktár számára nincs megállapodás és ilyen nem is létesült a Rico-Anyagraktár és a gyógyszerár nagykereskedők között.

Fáy Aladár ny. államtitkár viszont kijelentette, hogy

a gyógyszerár nagykereskedők és a Rico-Anyagraktár között megállapodás volt érvényben.

Ezt azonban a nagykereskedők nem tartották be és dumping-árakon szállítani kezdték a kórházaknak, hogy ezáltal a Rico-Anyagraktárt megroppantsák és hogy azt a kormány kénytelen legyen megszüntetni. A Rico-Anyagraktár most már retorzióképpen a budapesti gyógyszerészeket látta el olcsóbb áruval. Fáy Aladár szerint az Anyagraktár olcsóbban tudja leszállítani a gyógyszereket.

A nagykereskedők általában egy külön vizsgálóbizottság kiküldését fogják kérni és ennek a bizottságnak feladata lenne, hogy a Rico-Anyagraktár megalakulása óta bekövetkezett eseményeket és a különböző számadásokat is átvizsgálja.

Nem lehetetlen ugyanis, hogy olyan jelenségek bukkannának fel, amelyek azt igazolják, hogy a Rico-Anyagraktár

nem mindig akart nivellálni.

A kötszergyártók viszont a kereskedelemügyi miniszterhez benyújtott memorandumukban arra hívatkoznak, hogy

a Rico-Anyagraktár nyíltan megfenyegette őket azzal, hogyha nem vesznek tőle elégszámú kötszerárut, akkor a magánfelket is kiszolgálja.

Az állami gyógyszer- és kötszergyártó tehát terrorisztikus eszközökkel is dolgozott.

Hogyan „nivellál” a Rico-Anyagraktár?

A jobban informáltak nagyon érdekes és a viszonyokra jellemző eseményeket tartanak számon a Rico-Anyagraktár immár 10 év óta tartó működésével kapcsolatban. A Magyar Királyi Egészségügyi Anyagraktár 1920-ban vette meg a brüxi Richter & Co. (Ri-Co) cégtől ennek budapesti telephelyét, de a törvényszéki bejegyzéseknél mindenütt csak a Rico szerepelt. Úgy hallatszik, hogy ennek idején a két vállalat külön megállapodást létesített, hogy az Egészségügyi Anyagraktárnak milyen összeggel kell finanszírozni a Ricot. Fgyáltalában nagyon összefüggés volt a két vállalat helyzete és ebben csak vezetőik ismerték ki magukat. A finanszírozásra vonatkozó titkos megállapodásra azután szükség is volt, mert évekkézelőtt a Rico-Anyagraktárt az

elterjedt hírek szerint mintegy 16 milliárdos veszteség érte.

Már most tudni kellene, hogy ez a veszteség tényleg fennáll-e és hogy milyen pénzből pótolták? A Rico-Anyagraktárnak 1925-ig Percs Ernő kormányfőtanácsos volt a vezetője és ebben az időben is következtek be a sok milliárdos veszteségek. A Mauthner-éra alatt azután éppen a korábbi súlyos deficitek miatt változások következtek be. A népjóléti minisztérium kiadta a körrendeletét és ennek értelmében

ha valamely magáncég a lefolytatott versenytárgyaláson olcsóbbnak bizonyult, akkor ezt az olcsóbb árát írásban közölni kellett a Rico-Anyagraktárral és a szállítást a győztes magáncég csakis abban az esetben kapta meg, ha a Rico-Anyagraktár a közölt olcsóbb áron nem vállalta a megbízást.

Ez volt az a híres rendelet, amely a Rico-Anyagraktárnak óriási előnyököt biztosított és amely miatt a magáncégek nem tudtak boldogulni. Ez a rendelet a közszállítási szabadság megsértését jelenti, mert hiába győzött egy magáncég a versenytárgyaláson, mindig az Anyagraktár jutott a megbízáshoz, mert olcsóbb árakat. Ezek szerint tehát más vállalatok is nivellálni akartak, de az Anyagraktár a bótájánálnál győzött. Egyszerűen nem kellett győbet tennie, minthogy vállalta a magáncég olcsóbb árát és a miniszteri rendelet értelmében máris nekik adták a szállítási megbízást. Ha viszont valamelyik kórház és egyéb közegészségügyi intézmény nem fizette meg a Rico-Anyagraktárral szemben fennálló tartozását,

Scholtz államtitkár, mint a népjóléti minisztérium egyik vezetője, a kórházak büdzséjéből levonta a Rico-Anyagraktár-

Pedlow kapitány szeretetfadoományának a sorsa

A Rico-Anyagraktár természetesen más irányban is „nivellált”. Hír szerint egyidőben bort szállított külföldre és cserébe parfümkülönlegessegeket kapott. Azt már azután nehezen értették meg az emberek, hogy

miért kellett ezeket a parfümököt a vattabálákban elrejtve behozni Magyarországra?

A legszenzációsabb azonban az volt, hogy a Rico-Anyagraktár, mint az egy törvényszéki tárgyalásból kiderült,

Pedlow kapitány adómentes amerikai szesz-szeretefadományát is elnivellálta.

Az Inda-művek Balázsovits Sándor budapesti bejegyzett cég egy alkalommal ugyanis 20.000 üveg szeszt vett az azóta elhunyt Heckl János ügynöktől és amikor a szállítási határidő letelet, Heckl János arról értesítette dr. vitéz Balogh Gábor és dr. Kovács Gábor ügyvédekkel, mint az Inda-művek képviselőit, hogy az eladott mennyiséget nem tudja leszállítani, mert ezt a szeszt az Anyagraktár rendelkezésére bocsátani nem tudja.

Közben ugyanis a pénzügyi hatóságok az eladott szeszt mint meg nem várt árut lefoglalták az Egészségügyi Anyagraktárnál.

Heckl most már a felperes részéről szavatossági perben kérte foglaltatni az Anyagraktárt és a pénzügyminisztériumot is.

A nagyérdekeségű per tárgyalása során kiderült, hogy a

20.000 üveg szeszt, mint amerikai szeretetfadoományt Pedlow kapitány vámmentesen hozta be Budapestre és végül az Anyagraktárnak adta át.

Az Anyagraktár állítólag pelenkát adott az adómentes amerikai szeszért és a szeszt Pedlow kapitány intencióinak megfelelően nem osztotta szét a szükséglet szenvedő kórházak között, hanem az eladás révén a tisztelnél is nagyobb polgári hasznot akart elérni.

A bírósági tárgyalás során kihallgatták dr. Mozsanyi Sándor miniszteri osztálytanácsost, aki régebben az Egészségügyi Anyagraktárnál működött. Mozsanyi vallomásaiban arra utalt, hogy az árakat tényleg az amerikai misszió hozta be és annak idején az Anyagraktár az árakat Heckl Jánosnak nem adta el, hanem csak

megbízást adott az árak értékesítésére.

Dr. Tóvisi Ernő, a vállalat volt főtitkárja viszont szösz szerint a következőket mondta:

nak járó összeget és ezt mindjárt átaltatta annak a Ricónak, amelynél ugyancsak vezető tisztséget töltött be.

Az is érdekes, hogy a Rico-Anyagraktár elszámolása a Legfelsőbb Számvevőszék elé tartozik, így azután egyesek csak körülményesebben tudhatták meg, hogyha van haszon, akkor hova jut ez és hogy a deficitet ki pótolja?

A Legfelsőbb Számvevőszék az elterjedt hírek szerint gyakran több tételt kifogásolt és egy alkalommal arra is felvilágosítást kért, hogy a vállalatok miért utaltak át bizonyos összeget az egyik budapesti bankhoz valamelyik Rico-Anyagraktárbeli vezető részére.

Bizonyos az is, hogy úgy a Kórházélelmezési Rt., mint a Rico-Anyagraktárnak ugyanazok a személyek a vezetői, de ők mégis mind a két vállalatot külön-külön veszik fel a részükre megállapított tiszteletdíjakat. Nekik tehát nem tenne jót, ha az egyébként is együvé tartozó vállalatokat közös cég alatt egyesítenék. És hogy mennyire bizonyult érdekesnek a vezetőknél a Rico-Anyagraktár körében tevékenykedni, arra abból is tiszta képet nyerhetünk, hogy amikor Percs Ernőt, mint a Rico-Anyagraktár vezetőjét vezérigazgatói állásából menesztették, nem hagyta el végleg az állami üzemet, hanem mint a vállalatok üzleti képviselője működött tovább Budapestben, de főleg vidéken és a miniszteri rendeletek alapján az ország legtöbb közegészségügyi intézeténél a Rico-Anyagraktár részére szerzte meg a rendeléseket. A kormányfőtanácsos-vezérigazgató tehát mint egy szerű vállalat képviselője működött, pedig a Rákóczi-úton patikája és közvetlenül mellette nagy drogériája van. Milyen sokat kell most már keresni Percs Ernőnek, hogyha ezt a jó állását nem akarja otthagyni.

Mi tudtuk ugyan, hogy a szeszár elvámolatlanul hozatott be, de mégis megengedhőnek tartottuk, hogy a szeszt forgalomba hozzuk azért, mert meggyőződésünk szerint azzal, hogy a cserébe adott áruért a vámot megfizettük, a kincstárt vámmentesen behozott árúért kárpótoltnak tekintettük.

Pelenkát szeszért

Miután a Rico-Anyagraktár az elterjedt hírek szerint nagyon olcsó pelenkát adott a drágán eladható amerikai szeszért, viszont pelenkát idehaza is gyártanak és ezért nem kell külön vámot fizetni, az Anyagraktár nagyon ötletes módon akart nivellálni, de ezáltal saját hasznára. Dr. Tóvisi Ernő vallomásaiban arra is utalt, hogy az Anyagraktár mint állami intézmény üzleti dolgokkal nem foglalkozhatik, ennél fogva a szesz mennyiségét bizományban való eladás végett adta át.

A bíróság végül elutasította az Indaművek keresetét, mert az indoklás szerint felperesnek tudni kellett arról, hogy

a vétel tárgyát képező szesz mennyiséget Amerikából szeretetfadoományként vámmentesen hozták be, más célra tehát a szesz mennyiség vámmentesen felhasználható nem volt.

A bíróság egyúttal megállapította, hogy az Inda-művek keresetét jöhiszeműen indította meg. A peres ügy ezután a felsőbb fórumok elé került. Az Anyagraktár közben valorizáltan kérte az új vételárát a kincstári adóval együtt, de mert az Indaművek ezt nem voltak hajlandók megadni, Heckl János dr. Nagy László ügyvéd révén az Indaművek által adott előleget valorizáltan hirtőlétbe helyezte. Az Indaművek a hosszas herteburca után a valorizált előleget végül is felvette s ezzel egyidejűleg a pert visszavonta. Mindez azonban nem változtatott azon, hogy

az Anyagraktár mint árnivelláló állami üzem Pedlow kapitány amerikai szeretetfadoományát a pénzügyi hatóságok megkerülésével magánfelket akarta eladni.

Már most milyen szükséges közüzemnek tekinthető az, amely a szeretetfadoományból is üzletet csinál?

Információnk szerint Pedlow kapitány eladott szeretetfadoományának ügyét legközelebb a Parlamentben is szóvá tesszik.

Megnéztem a Remarque-filmet!

A „Nyugaton a helyzet változatlan” bécsi sajtó-bemutatója megrázó hatással volt a nézőkre

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —
Bécs, december 21.

Berlinben a Remarque-film előadásainál tudvalevőleg nap-nap után olyan botrányok játszódtak le, hogy a hatóságok végre is betiltották a film további előadását. Bécsben a berlini botrány hatása alatt egyelőre még nem engedélyezték a Remarque-film bemutatását. Szombaton délután az Apollo-moziban mégis bemutatták a filmet, azonban kizárólag a bel- és külföldi sajtó képviselői számára. Az előadás a hatalmas moziban a legkisebb zavaró incidens nélkül folyt le. A bemutatón részt vett a Reggeli Ujság bécsi tudósítója is, aki impresszióiról a következőkben számol be:

Remarque Erich Maria újságíró, nem vezér-ekkáiró, hanem kitűnő riporter. Regénye: pompás riport volt, amint hogy filmje is pompás riport.

Ez ellen a film ellen ostromot indítani, enyhén szólva ostobaság, mint ahogy ostobaság ostromot indítani egy törvényszéki tudósítás vagy egy rendőri riport ellen.

A tények ugyanis ott vannak lefektetve, a rendőri aktákban és a törvényszéki jegyzőkönyvekben. Ennek a hatalmas riportnak minden jezeje elolvasható a történelem jegyzőkönyvében.

Ez a film hat millió halott gyászjelentése.

E gyászjelentés ellen fehér egerekkel és bűzhombákkal harcolni, nagyon szegényes argumentum. Remarque filmje egy generációt mutat be nekünk, amelyet a háboru tönkretett. A film sokkal élénkebb és szemléletesebb, mint amilyen a könyv volt. Ha Remarque könyve csak egy pamflet lett volna, egy igazgató beszéd a háboru és a háborúért felelősek ellen, vagy lázító röpirat a német szellem és a csukaszürke uniformis ellen, vagy ebből a könyvből sohasem készült volna film. Vezércikket nem lehet filmesíteni. Filmét csak jó riportból lehet készíteni, oly riportból, amely gyűlöli a hazugságot. A haditudósítók egész légiója mellett, akik a bécsi Central-kávéházban a Höfner tanulmányozták és azután ebből alkották meg véleményüket a hadszíntérről, vagy az olyan haditudósítók mellett, akik az etappnál ültek és anekdotákat gyűjtöttek.

Itt egy olyan haditudósító szerepel, aki a lövészárkban feküdt.

Ha a csukaszürke uniformis megsértéséről akarunk beszélni akkor beszéljünk Harry Liedtke fess hadnagyairól, vagy Roda-Roda magasarangu tisztjeiről, ezekről a kifent urakról, akiknek a Liedtke-filmekben nincs más gondjuk, mint a tükörfényesre puolt csizmájuk és a székelygömb háromnegyed taktusban. Ezek a katonák hamis képet nyújtanak egy elmúlt korszakról. Harry Liedtke, a rossz riport, Remarque Erich Maria, a jó riport. A berlini rendezavarók és botránycsinálók, különösen azon háborúdtok fel, hogy német katonák egy haldokló bajtársuk kórházi ágyánál vitatkoznak azon, hogy ki legyen a haldokló csizmája. Hogy Remarque ezzel

azt akarta megmutatni, hogy a háboru mennyire kivételkelti az embert, ezt a botránycsinálókat nem értették meg.

A filmnek több kifogásolt részét törölték, így például a francia katonák már nem hal meg a filmen, raján ezzel a kiáltással: „Vive la France!” A hős berlini rohamcsapatok győztek a francia pártizmus felett. Remarque filmje még csak azt sem mondja: ne legyen soha többé háboru, csak kéri: akarjátok-e ezt megégyezni?

Mit jelentenek a regényben olvasva ezek a szavak: lecsapott egy bomba. Ezt látni és hallani kell a filmen, ennek meg kell elevenedni előttünk, amint ahogy megelevenedik a filmen. A háborus évek illusztrált lapjainak címlapja sorra elevenedik meg a maga valóságában előttünk, mert ezeken a címlapokon a derék katonák, amikor bajonettjüket feltűzve, rohamra mentek, szépen megberetvált, jólápoltt, csinos fiatalberek voltak. A háttérben szép, csendes tájkép látszott és a hős katonák olyan ruganyos léptekkel mentek rohamra és majdnem mind a biztos halálba, mintha a Hellerr-féle ritmikus tánciskolában tanulnának volna. A bajonettet s a puskát pedig oly elegánsan tartották kezükben, mint az asztali kést. Ezek a katonák most a képeslapokból ki-lépnek, alakjuk valósággá válik.

A mosolygó szépen beretvált arcok eltorzulnak, az arcokon halálfélelem ül, a lakkesz-mákból bakancsok lesznek és a bajonettekhez vér tapad.

Nem megyünk ruganyos léptekkel a halálba. Legjelentősebb része talán a filmnek, hogy a militarizmus és a harcok között szigorú határt von. Egy új generáció nő most fel, amely megint szereti a katonaságot, ruganyos lépteket, szereti a komandót, de ez a film megmutatja, hogy ruganyos léptek és komandó csak a kaszárnyaudvaron van. Ez a film a háborut végsővéig két ol-

dáról mutatja be: a támadó és a megtámadott részéről. Ez a film megmutatja a kölcsönös megszárlás természetes természetellenességét. Jel-lemző, hogy a film ellenségeinek

semmi kifogásuk nem volt ama jelenetek ellen, amikor német katonák lemészárolnak védtelen francia katonákat

(természetesen megfordítva is), de botrányt rendeztek arról a jelenetről, amikor a haldokló katonák ágyánál a csizmájuk kereskedtek, amely rész különben szóról-szóra megvan a könyvben is, amelyet sokmillió példányban olvasnak az egész világon. A könyv egy riporter könyve volt. A film egy riporter és egy költő filmje.

Filmtechnikai szempontból a film majdnem kifogástalan. Milestone Lewis, a rendező mesteri munkát végzett. Pompások a színészek is, a szöke Paul des Lewis Ayres, a tragikus Katzinsky Wolheim, egyetlen gyenge szereplője a filmnek Wrays, az őrmesterré előléptetett levélhordó. Egy derős jelenete is van a filmnek, amikor egy katonát a javaslatot teszi, hogy a jövőben úgy intézzék el a háborukat, hogy a miniszterek és hadvezérek párbaít vinnak egymással és amelyik életben marad, annak az országga győ-zőt. Mondhat bárki amit akar: az idea ki-ltűnő. Nem azért, mintha az embernek öröme telnék abban, hogy a minisztereit és hadvezé-

Petrovics Eleket, a Szépművészeti Múzeum igazgatóját szintén elemibe küldi Klebelsberg? A Szinyei Merse Társaság elnöke, mint állami képviselő, inkompatibilis — A Képzőművészeti Társulat jubilaris kiállításának botránya

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

A Reggeli Ujság adott hírt a magyar művészeti társadalomban nagy feltűnést keltett ama miniszteri cselekedetről, amellyel Jeszenszky kultuszminiszteri tanácsost visszaküldte Klebelsberg az elemibe, mert a modern művészet mellett foglalt állást. Megirtuk azt is, hogy a Képzőművészeti Társulat «tagdíjhátalék» címén törölte tagjai sorából a legnagyobb élő magyar mestereket, hogy a jubilaris kiállításra a Társulat kiérdemesült öregjei maguk között sűtkérezhessenek a jubilaris dícsőségben.

Tegnap végre megnyitott a jubilaris kiállítás, melyet ez a hangos botrány előzött meg s a kiállítás teljes mértékben igazolja a Reggeli Ujság jóslatát, amikor megjarta, hogy a rövid uton kisemmitelt modern mesterek nélkül törölte teljesen teljesen alacsonyrendű és a magyar művészet európai híréhez mindenképpen méltatlan vásári felvonulás lesz a jubileumból. Valóban így is történt, a jubilaris kiállításról távolmaradt mindenki, aki csak érték a modern magyar művészetben: távollétükkel tündökölnék Csók István, Fényes Adolf, Perlmutter Izák, Magyar-Mannheimer Gusztáv, Vaszary János, Márffy Ödön, Egry József, Berényi Róbert, Bernáth Aurél, Szönyi István, Aba-Novák Vilmos, Patzay Pál, Medgyessy Ferenc és még egész diszes gárdája azoknak a magyar művészeknek, akik nemcsak idehaza, de külföldön is mindig dícsőséget szereztek és szereznek a magyar művészetnek.

Sivár unalom és rég letűnt művészeti «irányok» epigonjainak keserves vergődése — ha ugyan nem a művészletől felé kacsalító üzleti élelmességit ásit le a Műcsarnok falairól s ezt nevezik a Képzőművészeti Társulat «jubileumnak».

A Jeszenszky degradálásával kipattant kulturbotrány azonban még korántsem ért véget. Az egész művészeti közvélemény tisztában van ugyanis azzal, hogy Jeszenszkyt hajánál fogva előráncigált ürügyek alatt távolították el Klebelsberg a művészeti ügyosztályból s helyezte át az elemi iskolai ügyosztályba s ugyanakkor «inkompatibilitás» címén mondatta le a Szinyei-Társaság főtitkári állásáról. A Reggeli Ujság cikke után ugyanis Klebelsberg nyilatkozott a sajtónak s kifejtette, hogy «tűrhetetlen, hogy azok, akik állami hatalommal vesznek részt a magyar művészet és a magyar művészek sorsának irányításában, akiknek tehát hivatalból pártatlanoknak kell lenniök, lekötésk magukat egy bizonyos művészeti irány és egy határozott művészeti irányt képviselő Társaság mellé».

Ez az elv valóban nem is lenne kifogásolható, ha első pillanatra ki nem tetszenék, hogy hirtelen alkalmazása csak ürügy volt Jeszenszky eltávolítására. Eltekintve attól, hogy Jeszenszky a művészeti ügyosztályban nem is a képzőművészeti ügyek, hanem a zeneművészeti ügyek intézésére volt beosztva, már csak azért sem gyakorolhatótt semmiféle ingerenciát a magyar művészeti életre, mert köztudomásu, hogy a kultuszminisztérium művészeti ügyosztályában Kertész K. Róbert államtitkár a korlátlan ur.

Klebelsberg ugyanis maga sem nem ért a művészethez, sem nem szereti a képzőművészetet, hiszen amíg ékes oráclókkal szokta fogadni és üdvözölni a futballistákat és vízi pólécsapatokat, addig egyetlen alkalommal

Maradandó értékű

ajándék Singer

a hordozható villamos

varrógép

Preciziós munka és elismert legjobb minőség!

Részletfizetésre is! ♦ Kényelmes havi részletek
Díjmentes bemutatás saját otthonában

Singer Varrógép Részvénytársaság

Fiókok mindenütt

reit lekaszabolják, hanem csak azért, mert ez lenne a legeslegbiztosabb mód, hogy soha többé háboru ne legyen a világon.

Békessy János.

Am Petrovics „állami hatalma” csak egy része a Szépművészeti Múzeum főigazgatója tényleges hatalmának. Az állam mellett ugyanis Budapest székesfőváros a magyar művészet másik nagy mecénása. A régebbi időkben Budapest székesfőváros művészetpártolását az államtól teljesen független tényezők irányították. A Bárczy-Wildner-rezsim alatt Budapest székesfőváros képviselte a mindig konzervatív magyar állammal szemben a modernséget s azok a kitűnő magyar művészek, akik az állami fórumok előtt éppen modernségükkel fogva kegyvesztettek voltak, mindig a főváros részéről találtak megértő támogatásra. Ma, az állami omnipotencia nagyobb dícsőségre, a főváros művészeti politikáját is Kertész K. Róbert és Petrovics Elek irányítják, akik már csak hivataluknál fogva természetesen legbefolyásosabb tagjai a fővárosi művészati bizottságának is, melyben a jórészt laikus tagok érthető hódolattal vetik alá magukat mindenben Kertész K. Róbert és Petrovics Elek művészeti döntésének. Így állt elő az a tragikus helyzet, hogy

a magyar művészeknek ma szinte egyetlen pénzforrása, az állam és a főváros, szinte korlátlanul ki van szolgáltatva Kertész K. Róbertnek és Petrovics Eleknek, akiknek jóindulatától függ elsősorban, hogy részesülhetnek-e az állami és fővárosi vásárlásokban vagy sem.

Ez az igazi inkompatibilitás és ha Klebelsberg csakugyan komolyan veszi nagy hangon világgá bocsátott összeférhetetlenségi elvét, ne a jelentéktelen befolyású Jeszenszkyt tiltsa le a Szinyei-Társaság főtitkári állásáról, hanem Petrovics Eleket emelje ki a Szinyei-Társaság elnöki székéből.

Jeszenszkyt visszaküldte a miniszter ur az elemibe? Helyes. A nagy elv érdekében nem emelünk óvatst ellene, de akkor tessék érvényt szerezni ennek az elvnek az egész vonalon. Petrovicsot is vissza a Szépművészeti Múzeumba! Mi ugyan meg vagyunk róla győződve, hogy Petrovics Elek nem használja ki illetéktelenül a maga hatalmas befolyását a Szinyei-Társaság javára, viszont a Szépművészeti Múzeum főigazgatójához nem szabad, hogy ilyen gyanúnak még csak az árnyéka is férközhessenek.

A szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszámát: 296—99 és 125—10
Vasárnap délután és éjjel: 229—31 és 253—09.

Karácsonyra

- GSCHWINDT 10000000
- GSCHWINDT Aqua vitae 10000000
- GSCHWINDT Cordial étvágyfokozó
- GSCHWINDT rumokat
- GSCHWINDT borpárlatokat
- GSCHWINDT gyümölcspálinkákat
- GSCHWINDT gyümölcskonzerveket
- GSCHWINDT főzelékkonzerveket

vásároljuk, mert minőségileg egyenrangúak a legjobb külföldi gyártmányokkal, árban pedig

lényegesen olcsóbbak!

Kaphatók az ország összes szakmabeli üzleteiben

sem jelent meg ott, ahol a magyar művészet dícsőségeről, vagy magyar művészek sikeréről volt szó s így Kertész K. Róbert valóság-gal diktatori hatalommal intézkedik a művészeti ügyosztályban.

Igy tehát a Jeszenszky esetében szó sem lehet inkompatibilitásról. Ezzel szemben figyelmébe ajánljuk Klebelsberg grófnak, hogy amennyiben csakugyan érvényt akar szerezni az inkompatibilitás tiszteletreméltó elvének, úgy megtalálhatja ezt az összeférhetetlenséget egy sokkal magasabb pozícióban ülő és sokkal nagyobb hatalmat képviselő férfinál.

A Szinyei-Társaság elnöke ugyanis Petrovics Elek dr., a Szépművészeti Múzeum főigazgatója.

Tudvalevő, hogy Petrovics e minőségében nemcsak a Képzőművészeti Tanács vezető férfija, aki-nek szava minden művészeti kérdésben döntő súly-lal esik a mérlegbe, hanem egyben az állami művészati bizottság legfőbb exponense is.

akinek elhatározásán mulik elsősorban, hogy mely munkák kerülhetnek az állami muzeumokba és mely művészekről vásárol az állam — mely a mai gazdasági viszonyok között a legfőbb művásárlónak számít.

Nos, Petrovics Elek, a Szinyei-Társaság elnöke s így valóban

száz százalékig van lekötve egy bizonyos művészeti irány és egy baráti szolidaritásból tömörült társaság mellé.

Nyilvánvaló, hogy a Szinyei-Társaság azért választotta Petrovicsot elnökévé, hogy a Társaság és a társasági művésztagek érdekeit képviselje s Petrovicsnak, mint elnöknek valóban erkölcsi kötelessége is, hogy a társaság művésztagei bizalmának megfelelően. Viszont az is nyilvánvaló, hogy a Klebelsberg miniszter által követelt „pártatlanságnak” semmiképpen sem felelhet meg a Szépművészeti Múzeum főigazgatója, ha erkölcsileg le van kötve egyetlen művésztársaság mellé. Hogy Petrovics, a Szinyei-Társaság elnöke, a maga elnöki kötelezettségét milyen lelkiismeretesen fogja fel, annak beszédes tanubizonyossága nemcsak az, hogy

a nagyobb állami megrendeléseket, freskókat, szőnyegterveket, miniszteriallis portrékat, állami és hősi emlékműveket stb. szinte kizárólag a Szinyei-Társaság tagjai kapják jól jövedelmező megbízásként,

hanem az is, hogy a Szépművészeti Múzeum nemrég felállított új osztályában, az „Uj Magyar Képtár”-ban a Szinyei-Társaság tagjai jelentőségüket messze túlhaladó módon dominálnak, míg a többi társaságok tagjai csak alig-alig vannak képviselve abban a gyűjteményben, amely arra lenne hivatva, hogy a modern magyar művészet teljességét reprezentálja. Pedig a Szinyei-Társaságban csak 8—10 öreg mester igazi valór, az „utánpótlás”, a „fiatalok” oly jelentéktelenek, hogy a társaság már évek óta rendszeresen a Kut művészeit kénytelen tagjai közé választani. Így kerültek be a Szinyei-Társaságba egymásután Szönyi, Aba-Novák, Bernáth Aurél, Egry s tavaly még dijakat is kénytelenek voltak két Kut-művészek: Szobotkának és Medveczkynek kiadni, mert maguk között nem akadt a díjakra érdemes.

A FŐVÁROSI KÖZTERHEK
elviselhetetlenek:

egy szavazatot se olyan pártnak, mely nem követeli az adók leszállítását!

Goldstein József alias Dorellis José nemzetközi kártyakalandor regénye

Előkelő fürdőhelyeken át Budapestre és innen a bécsi rendőrség fogházába Kászonyi Gizi beszél Dorellis-szel való ismeretségéről

— A Reggeli Újság tudósítójától. —

Napok óta egy rendkívül érdekes ügy foglalkoztatja a budapesti főkapitányságot és a bécsi rendőrigazgatóságot. Arról van szó, hogy egy Dorellis José nevű állítólagos dúsgazdag külföldi gyáros, aki titkárával, sofőrjével és hatalmas Packard turaautomobiljával néhány héttel ezelőtt Budapesten volt, azonos egy hírhedt nemzetközi hamiskártyással, akit fél Európa rendőrsége mindenfelé keres. Dorellis José gyáros és nagykereskedő, mint ahogy ő saját magát itt Budapesten bejelentette, november 10-én érkezett a fővárosba és december 11-én reggel utazott el. Kiséretében Smilovici Silvio titkár és Mandolescu Virgile nevezetű sofőrje voltak. A társaság egy majdnem vado-

GOLDSTEIN JÓZSEF alias DORELLIS JOSÉ

matul Packard automobilon érkezett meg és egyik elegáns hotelban ütötték fel főhadiszállásukat. Előkelő éttermek és mulatóhelyek vendége volt esténként Dorellis José és titkára, akivel együttesen költséges életmódot folytattak. Az előkelő külföldi gazdag gyártulajdonost természetesen mindenfelé szívesen látták és a beléje helyezett bizalmat még jobban megerősítette a pompás turaautó, a szolgálatkész titkár és a sofőr.

Goldstein-Dorellis romániai nemzetközi szélhámos egy pesti bankigazgatót is kifosztott

A dúsgazdag külföldi gyártulajdonost tulajdonképpen érzelmi szálak vezették Budapestre. A közelmúltban külföldön egy ismert fiatal magyar színésznővel ismerkedett meg, akinek udvarolni kezdett és csakhamar meg is kérte

Csődkiárúsítás és egyéb anyagok

FALUS és FODOR csődtömegkiárúsítása

és más áruk is a cég volt helyiségében,
IV, Hajó-utca 12-14 (Belváros) megkezdődött

A csődtömeg tartalmaz több m. ezer méter dejalent, tricólint, illetve oxfordot stb., több m. száz tucat lenvászon- és tiszta selyemzsebkendőket, shawlokat, plaidet, kötött árukat, harisnyákat, pijamákat, ingeket, szvetttereket, chiffonokat stb.

Eladásra kerül még külön is több ezer méter pouplin, tricólin, oxford és többszáz vég chiffon és paplan, valamint alsópedő-vászon és minden uri, női divatcikknek hihetetlen olcsón

Tájékoztató árak:

- 1a tricólin vagy pouplin stb. m. 50 fillértől
- 1a divatos félkemény-gallér . . . 30 fillér
- 1a Pyjama-öltönyök 4 pengőötől
- Tiszta selyemzsebkendő 50 fillértől
- 1a hálóing-diszek 2 fillér
- 1a szvettterek 4.50 pengőtől

stb., stb., stb.

Nagyban nem árusítunk. A mennyiségek korlátozásának jogát fenntartjuk magunknak.

a kezét. Ittartózkodása alatt Dorellis José-t tényleg a színésznő társaságában látták sokszor különböző helyeken megfordulni és a beavatottak úgy tudták, hogy az elegáns külföldi ur komoly kérésként jelentkezett, sőt nemsokára megtartják az esküvőt is. Dorellis José december 11-én személyzetével együtt Packard-kocsiján elutazott Budapestról. Huszonnégy órával később a főkapitányságra már egy bizalmas feljelentés érkezett, amelyben igen különös dolgokat mondanak el a külföldi gyárosról.

Ebben a bizalmas értesítésben arra hívják fel a főkapitányság figyelmét, hogy Dorellis José két társával, Smilovici Silvival és Mandolescu Virgilevel bejárták az előkelő külföldi fürdőhelyeket és szinte művészes ügyességgel beférkőztek gazdag emberek társaságába és mint hamiskártyások, egy egész sereg embert fosztottak ki.

A főkapitányság nyomban megindította a nyomozást és Dorellis José budapesti tartózkodásának összes részleteit igyekeztek megállapítani. Mialatt a nyomozás nagy apparátussal folyt, egy távirat érkezett a bécsi rendőrfőnökségtől, amelyben azt írják, hogy Goldstein József alias Dorellis José állítólagos szófiai gyártulajdonos és két társát az ottani rendőrség őrizetbe vette. A bécsi rendőrség első jelentése szerint Dorellis-Goldstein József hetekkel ezelőtt Bécsben járt és távozásakor elfelejtette a hotelszámláját kiegyenlíteni.

A budapesti főkapitányság most már alaposabb gyanúokra támaszkodva, újabb részleteket igyekezett megállapítani.

Igy derült azután ki, hogy a három fiatalember egy jól megszervezett nemzetközi hamiskártyás-társaságot alkotva, minduntalan más és más nagyvárosban és fürdőhelyen jelenik meg és nagy kártyacsatákat rendezve, rendszerint pokerjátékkal fosztogatják áldozataikat.

Kiderült az is, hogy nem minden városbar yformán játszák a szerepeket. Dorellis-Goldstein József, akit határozott fellépése kétségtelenül a külföldi gyártulajdonos szerepének alakítására predesztinál, rendszerint ő szokott az autó tulajdonosa, az előkelő családból származó ur lenni, míg Smilovici Silvio a titkári teendőket, Mandolescu pedig a Packard-autó vezetését végzi. Mandolescúról egyébként utólag megállapítást nyert, hogy ökleveles mérnök.

Beszélgetés Kászonyi Gizi színésznővel, akinek Dorellis megkérte a kezét

Az ügy szenvedő hőse Kászonyi Gizi. Fiatal, érdekes arcú, barna színésznő. Megismerkedett Dorellis-szel. Előkelő, határozott megjelenésű fiatalember. Gyáros, nagykereskedő és külföldi. Szép sru. Ezek és százezrek röpöknek a levegőben Gyáralapítás, Páris, Róma, Szófia. A hotel előtt ott áll a hathengeres Packard. A volán mellett a sofőr. Remek ruhában, térdnadrag alatt lábszárvédő fűrés. A színésznő karesu és szereti az életet. Vi-

Hónapokkal ezelőtt történt, hogy a nemzetközi kártyaművész megjelent St. Moritzban. Néhánynapi tartózkodás után egy budapesti bankigazgatóval ismerkedett össze, akit autókirándulásra invitált meg. Egy közeli kis községbe mentek, ahol a régi recept szerint, a Packard-kocsi defektet kapott.

Dorellis-Goldstein József pókerjátékra invitálta a budapesti bankigazgatót. Alig egy óra leforgása alatt a bankigazgató nyolcezer frankot vesztett, amely összeget Dorellis-Goldstein József két «leosztásban» nyert el.

A bécsi rendőrfőnökségtől vasárnap délelőtt újabb részletes rádiógram érkezett, amelyben a három őrizetbe vett nemzetközi hamiskártyás személyi adatait küldik a főkapitányságra.

Ezek szerint Dorellis-Goldstein József 1895-ben született Brailában, foglalkozása kereskedő, szófiai illetőségű. Mandolescu Virgile bukaresti születésű, 38 esztendő, román állampolgár, diplomás mérnök. Smilovici Silvio ugyancsak Bukarestben született, román állampolgár, 25 esztendő, foglalkozás nélküli fiatalember.

A bécsi rendőrség jelentése szerint Dorellis-Goldstein József a kártyaüggyel kapcsolatban beismerő vallomást tett. Két társa azonban a leghatározottabb tagadásban van és egyelőre ezek ellen semmiféle bizonyíték nincs.

A főkapitányság detektívjei most főképpen abban az irányban kutatnak, hogy Dorellis-Goldstein József Budapesten kikkel érintkezett és kikkel kártyázott.

A nyomozást megnehezíti az a körülmény, hogy azok a társaságbeli személyek, akikkel esetleg Dorellis kártyázott, az ügyben való kínos szereplésük miatt nem óhajtának lépéseket tenni. Mindazonáltal a rendőrség annyit megtudott, hogy Dorellis néhány kirándulást Békés és Nógrád megyében tett. Hogy ezek a kirándulások milyen anyagi eredménnyel zárultak, azt e pillanatban még a nyomozók nem tudják. A bécsi rendőrigazgatóság vasárnapi jelentésével együtt elküldötte Dorellis-Goldstein József fényképét is, amelyet egyidőben továbbítottak az összes európai államok rendőrségeihez. Valószínű, hogy a megkeresésre csakhamar a többi külföldi hatóságoktól is érdekes, figyelemreméltó adatok fognak egy a bécsi, mint a budapesti rendőrséghez érkezni.

dám és naiv. Elegáns és huszonöt éves. Végre most itt együtt van minden. Komoly, gazdag ember elveszi feleségül. S ekkor jön a botrány, a rendőrség, a nyomozás. Bécsből jön egy fénykép, Dorellis alias Goldstein Józsefről. A regénynek vége. Az elegáns sru gallérijából kihúzzák a nyakkendőket és cipőjéből a fűzőt. A külföldi csengésű név mellé egy szürke név kerül: Goldstein József.

A Margit-köruti lakásban, amelynek minden da-

rahja válogatott izlésről tanuskodik, fogad a színésznő. Az izgalmak kétségtelenül nyomot hagytak az arcán. Amikor beszélni kezd, szeméből könnyek törnek elő, a kis csipkezebkendő ké-szenlében van:

— Nem tudom elhinni... Hiszen olyan rendez embernek gondoltam. Jóformán nem is értem az egész ügyet. Amig Pesten volt, szinte minden lépéséről tudtam, de hogy mikor csinálta ezeket a kártyadolgokat... egész érthe-

Mindent egy épületben

vásárolhat.

Ujabbban a következőket is:

Játékaruk

III. emelet.

Játékbabák

II. emelet

Üveg- és porcellánárak

III. emelet

Háztartási cikkek

III. emelet

Lámpák, kályhák, tüzhelyek

III. emelet

Iparművészeti cikkek

II. emelet

Cukorkák, tea és kakaó

III. emelet

Photomaton

I. emelet
(Borsodi G. fényképész fiókja)

6 felvétel, 6 perc alatt kész és elvihető **P 1.-**
Nagyítások:
11x15 cm 1 db **P 3.50** 3 db **P 9.50**

Divatos, az elmúlt napokban megnyitott új **éttermünkben** mely most a földszinten van:

Reggeli

9-12-ig

virslis zabtban, gulyás, vagy pörkölt, sörrel és kenyérrrel **.60, -.50**

Ebéd

12-2-ig

leves, finom sü. körettel, lézzta és iteketekavé **1.00**
bérletben **1.60**

Uzsonna

4-7-ig
(vasárnap kivételével)

1 pohár kávé habbal és kaláccsal . . **.60**
1 adag kávé habbal és kaláccsal . . **.80**

Uzsonnahangverseny 5-7-ig

Amerikai „Soda-Fountain”

II. emelet

Fagyalt-crème vanília, eper, vagy csokoládé 1 adag **25 fill.**
Forró tej-punch maláta-tejjel, kávé, csokol., vanília, v. narancs, vagy Fagyalt-crème-szóda 1 adag **50 fill.**

Különleges amerikai fagyalt-crème 1 adag **P 1.-**

Kávé-ivó

II. emelet

1 csésze Espresso-kávé tejjel és cukorral vagy csokoládé tejjel és cukorral, vagy Szt.-István kakaó tejjel és cukorral **.20**
1 nagy csésze tej **.10**

CORVIN ÁRUHÁZ

EGYETLEN KARÁCSONYVÁRÓL SEM HIÁNYOLHAT A NIKOTEX!

tellen. Már régebben ismerkedtünk össze és udvarolni kezdett. *Később megkérte a kezemet* Nem volt semmi okom, hogy nemet mondjak, álmodtam sem mertem volna rosszat gondolni. *Rejtély ez, hogy egy ember, akit ilyen súlyos vádakkal illetnek, ilyen becsületesség tudjon mutatkozni.* Én mást róla nem is mondhatok. Ezek az események szörnyű órákat és napokat jelentenek számomra. *Vannak, akik azt mondják, hogy színésznek nem árt ez, mert reklám.* De én köszönöm az ilyen reklámt. amely ilyen keserű csalódást és percekét hozott.

Ezeket mondja Kászonyi Gizi, aki kétsége nélkül naivitásának esett áldozatul, amikor a határozott fellépésű Dorellis Josénak elhitte minden szavát. *Ő maga öntudatlan szereplője ennek az ügynek.* Amikor az újságból értesült, hogy a jóhangzású Dorellis José név mögött Goldstein József, egy nagystilű kártyakalandor rejtőzik, a rendőrségre sietett. Információkat kért. Mindazokat az adatokat, amelyek a nyomozás érdekeit nem sértették, közölték vele. (k. p.)

Amikor Budapesten föltűnt, már az egész világ rendőrsége kereste Goldstein-Dorellis Józsefet — mondja a bécsi rendőrség

Bécs, december 21.

(A Reggeli Ujság bécsi tudósítójának telefon-jelentése.)

Dorellis-Goldstein José előletről a Reggeli Ujság munkatársának rendkívül érdekes részleteket sikerült megtudni. Dorellis előletrét egészen 1930 szeptemberéig sikerült kinyomozni. Különösen meglepő Dorellis vakmerősége azért, mert, amikor Budapesten nagy feltűnéssel megjelent,

akkor Dorellist már az egész világ rendőrsége kereste.

Az első szelvényességét, amelyet eddig kinyomozni sikerült, szeptember elején követte el Meránban. Erről a következő híradás nyújt felvilágosítást: *Kölnben megjelenik egy hotelszaklap, amelynek „Hotel» a címe, ennek a lapnak a 45. számában szeptember 7-én a következő felhívás jelent meg:*

«ÓVÁS!

Figyelembe ajánljuk egy szelvényesség és notórius bliccelő, akit Dorellis Josénak hívnak, 34 éves, állítólag szófialakos. Bolgár utlevéllel utazik. Packard-autója van (kívül sötétkék, belül vörös), rendszerint titkárával, egyéb személyzetével utazik. Ha sikerül kinyomozni, kérik táviratilag értesíteni a Grand Hotel Bristol Meránban.»

Ennek a felhívásnak a története a következő: Meránban Dorellis titkárával, sofőrjével és nagy személyzetével jelent meg. Itt fejedelmi életet élt és a fürdőhely legnagyobb hotelében, a Bristolban lakott. A szálloda személyzete és a fürdőhely hivatalos közegei valami fejedelmek néztek és ekkor még nem tűnt fel költözése életmódja. Egy alkalommal pezsgővacsorát rendelt maga és társasága számára.

A vacsora után kártyacsata következett és a kártyázás egész ideje alatt folyt a pezsgő. Nem esoda tehát, hogy Goldstein Dorellis számlája néhány nap alatt 2685 lírára rugott.

Ez ugyanis az az összeg, amit a meráni hotel-igazgatóság még mindig nem kapott meg Goldstein-Dorellistől. Meránban a szelvényesség személyzete és titkára nem lakott a Grand-hotelen, hanem különböző kisebb hotelokban laktak és itt apró adósságaikat eltávozásuk előtt meg is fizették. A kijelentőlapjára Dorellis azt írta, hogy Meránból Bécsbe utazik, azonban nem utazott egyenesen Bécsbe, hanem Triestben megállapodott és itt a Savoy Excelsior-hotelen vett ki szobát, ugyancsak Dorellis néven.

Itt is megismétlődött a meráni komédia.

A Savoy-szálloda, mely a tenger partján fekszik, a város legelőkelőbb hotelje. Az előkelő idegnt itt is nagy reвенenciával fogadták. Titkára I. Gartenberger néven jelentette be magát, Dorellisék Triestben egész különleges módon dolgoztak.

Izabella főhercegnő megkövette Zitát

Ujabb hír Albrecht válaszárol

Bécs, december 21.

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

A Stunde legutóbbi számában azt a legitimista körökben igen nagy feltűnést keltett hírt közli, hogy Frigyes főherceg családja és Zita királyné között a napokban megtörtént a régóta óhajtott kibékülés.

A bécsi lap jelentése szerint Izabella főhercegnő Zita királynéhez iratot intézett és ebben hódolatát fejezte ki és családja nevében is bejelentette, hogy aláveti magát a Habsburg-ház törvényeinek.

Izabella főhercegnő iratával kapcsolatosan újból elterjedt annak a híre, hogy Albrecht főherceg enged szülői kérésének és mégis elvált a feleségétől. A hír szerint Albrecht főherceg barátságos megegyezés alapján válik a feleségétől, akit a válás esetén megfelelően kártalanítanak.

Pongrácz grófné megnyerte tíz év óta húzódo biztosítási ügyét

Pozsony, december 21.

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Több mint tíz esztendője, hogy Pongrácz grófnak Vágserdahelyen levő birtokán a magtárak kigyulladtak és a grófné az Első Magyar Biztosító

Dorellis egy szép napon kijelentette, hogy kirándul, de titkárait, autóját és csomagjait hátrahagyta. Számláját természetesen nem fizette ki, ez azonban egyáltalán nem keltett gyanút, mert senki sem gondolta, hogy a dugszagdagnak hitt Dorellis nem jön vissza autójáért és csomagjáiért. A titkár azonban éjjel ügyes trüffel a személyzeti ajtón keresztül kihordta a csomagokat az autohoz és mielőtt még bárki észrevehetné volna a dolgot, az auto a pogyászokkal elrohogott.

Gartenberger egyelőre még a szállodában maradt, reggel tárgyalt is a személyzettel, de még mielőtt bárkinek is feltűnhetett volna az auto és a csomagok eltűnése, néhány apró poggyász hátrahagyásával elhagyta Triestet.

November 14-én utazott el Dorellis Triestből Bécsbe. Itt a Hotel Hess Österreichischer Hofban a Fleischmarkton szállt meg. Ez Bécs egyik legexkluzívabb arisztokrata szállodája. Dorellis itt megváltoztatta taktikáját, kereskedőnek jelentette be magát, egyszerű szobát bérelt és a legpolgáribb életmódot folytatta. Bejelentőlapját a következőképpen állította ki:

Név: José Dorellis.

Foglalkozása: kereskedő.

Allandó lakása: Szófia, Vitocha 7.

Született: Brajla (Bulgária), 1895 február 25.

Utlevélének száma: 036833/965.

Bár Dorellist akkor már mindenfelé keresték, valami fantasztikus véletlen megóvta attól, hogy Bécsben tudomást szerezzenek jelenlétéről. A hotelben senki sem sejtette, hogy

■ szerény, jómodoru, szimpatikus kereskedő nemzetközi szelvényesség.

Amikor november 20-án Bécsből elutazott, itt számláját rendezésére kifizette, egy nappal elutazása után azonban két detektív kereszte szobájában Goldstein urat. A szálloda tulajdonosa eleinte persze semmiféle Goldsteinről nem tudott, a detektívekkel való tárgyalása alatt azonban kiderült, hogy ez a Goldstein azonos Dorellis-szel.

Budapestre november 20-án érkezett Dorellis és december 11-ig tartózkodott itt.

Budapestről szobáját Bécsből rendelte meg táviratilag ugyancsak Dorellis néven. Bécsben, ahol közben megtudták kitért, Budapestről újból szobát rendelt táviratilag bécsi hoteljében. Itt már időközben kiderült, hogy Dorellis tulajdonképpen kicsoda és itt hagyta, hogy csak nyugodtan jöjjen Bécsbe. December 12-én éjjel érkezett a szelvényesség az osztrák fővárosba s mint rendesen most is saját autóján jött. Megérkezéséről a szálló igazgatósága azonnal értesítette a rendőrséget és Dorellis-Goldstein december 13-án Bécsben az Österreichischer Hofban letartóztaták. Érdekes hogy bejelentőlapjára távozásának helyét a következőképpen jelölték meg: Bécs, Elisabeth Promenade. A bécsi Elisabeth-promenádnál természetesen a rendőrséget jelenti, hová Dorellis-Goldstein be szállították. Hans Habe.

Társaságnál és a Mezőgazdasági Biztosító Társaságnál bejelentette a kárigényét.

A két társaság azonban nem fizetett. Arra való hivatkozással, hogy a kárigény nagyobb, mint a magtárakban elpusztult gabona értéke, sőt azzal a váddal, hogy gyújtogatás történt, bünygyi utra terelte az ügyet. A grófné kártérítési igényét 1920-ban a bíróságok felfüggesztették, amíg a bünygy befejeződik. A bünygyben tavaly mondták ki az utolsó szót: a bíróságok megállapították, hogy nincs arra semmi bizonyosság, mintba a Pongrácz grófné unfair járt volna el a biztosító-társaságokkal szemben s ezzel az ítélettel újra megélemedett a grófné kártérítési igénye.

A felvidéken a két magyar biztosító-társaság jogutódja időközben a Tót biztosító-társaság és a Kárpátia biztosító-társaság lett. A bíróság minap hozott ítéletében kimondta, hogy a két biztosító-társaság köteles mintegy 800.000 pengő kártérítést fizetni a grófnának az összegnek 1919 óta járó kamatával együtt.

Ötszázhetvenötmillió deficit az olasz budgetben

Róma, december 21.

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

A mai minisztertanács az 1931—32. évi költségvetéssel foglalkozott, amelyben a bevételek egymillió lírával alacsonyabbra vették az ezévnél. A kiadások összege 19.8 milliárd, amely 378 millió lírával mulja felül a mostani költségvetési év kiadásait. A költségvetés megállapítja, hogy 1931—32. évben a deficit 575.5 millió líra lesz.

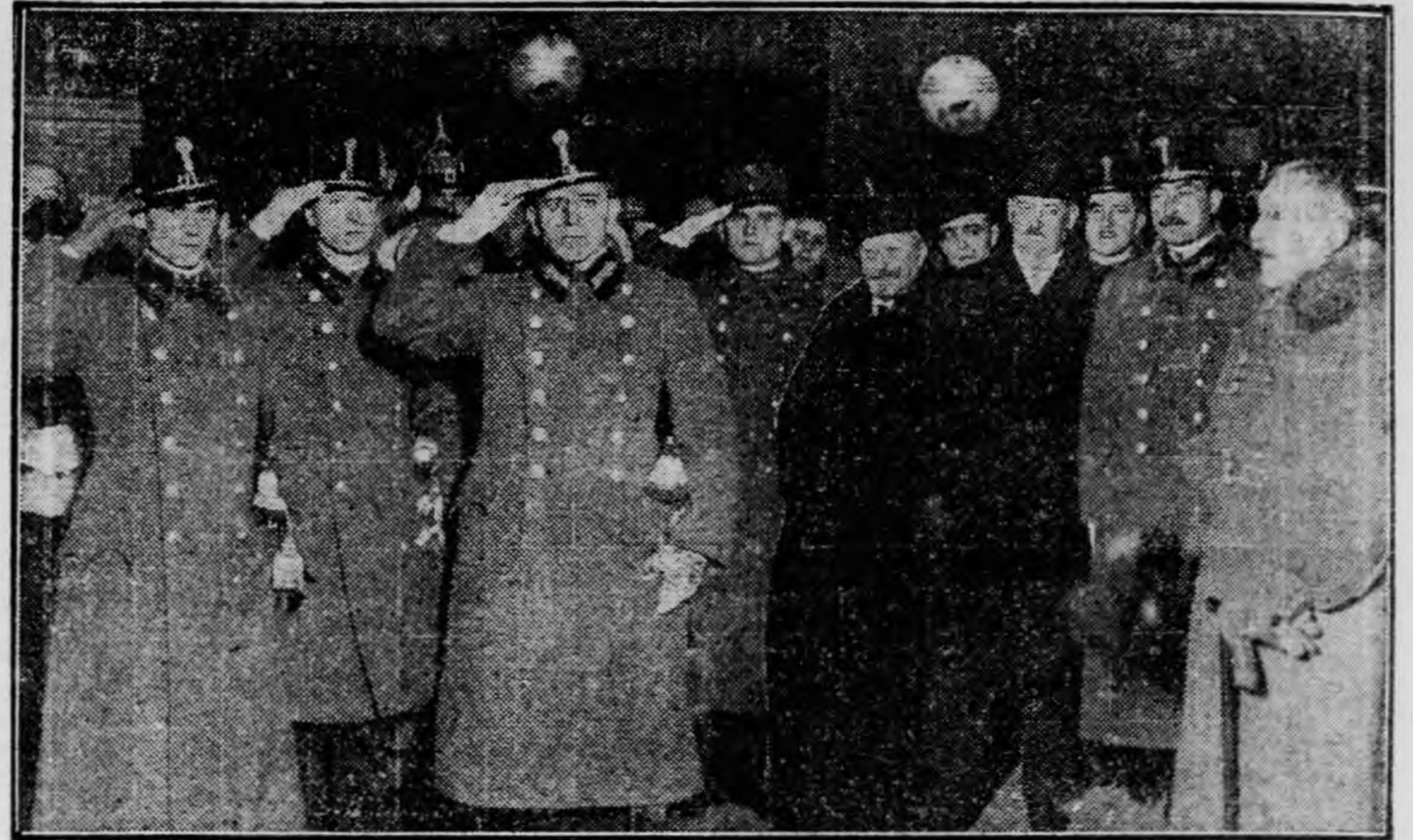
Hazaérkeztek az Amerikában diadalmasan szerepelt magyar lovastisztek

A pályaudvaron vitéz Horthy István nyugalmazott lovassági tábornok üdvözölte őket a honvédség és a magyar sporttársadalom nevében

Nagyszámu előkelő közönség gyűlt össze ma délután 4 órakor a Keleti pályaudvar érkezési oldalán lévő kupolcsarnokban. Az amerikai lovasmérkőzéseken Newyorkban és a kanadai Torontóban a magyar nemzetnek sok dicsőséget szerzett lovastiszteket, Manalotti Lajos huszárezredest, Schaurek Ottmár huszárfőhadnagyot és Endrödy Ágoston tüzérfőhadnagyot várták, akiket messze utjukról a bécsi gyors hozott vissza a fővárosba. A pályaudvar előtt diszruhás lovasrendőrök, míg a kupolcsarnokban gyalogos-

nok vezetésével. A tüzértisztikar küldöttségét vitéz Lubkovics Miklós tábornok tüzérandárparancsnok és vitéz Magasházy László alezredes, az I. B.m lovasüzrezostály parancsnoka vezették. Jelen volt vitéz Szunyogh Albert huszárezredes, a lovalgólótanárképző- és hajtőiskola parancsnoka, Homrogdy tábornok, a méneskar felügyelője, vitéz Lipcsy Márton huszárezredes, Cs. Szabó Kálmán, a Nemzeti Lovarda igazgatója és a fővárosi lovas-társadalom sok hölgy- és urlovasa.

AZ AMERIKAI LOVASVERSENY MAGYAR GYŐZTESEI

Vasárnap délután Budapestre érkezett Manalotti ezredes, Schaurek és Endrödy főhadnagy. A három lovastiszt az amerikai lovasversenyen diadalmasan képviselte a magyar színeket

rendőrök tartották fenn a rendet, helyet tartva az egymástól érkező előkelőségeknek, kiknek sorában megjelentek gróf Bethlen István miniszterelnök képviselőjében bárcziházi Bárczy István államtitkár, vitéz Horthy István nyugalmazott lovassági tábornok, gróf Andrassy Géza v. b. t. t., Morgan őrnagy angol katonai attasé, gróf Apponyi Antal Lajos dr. Megjelent a bajtársai fogadtatására a Budapesten állomásozó I. Ferenc József I. jászkuhuszárezred teljes tisztikara Perczeil Olivér ezredparancs-

A befutó vonatból a Himnusz hangjai mellett lelkes éljenzés közepette léptek ki Manalotti, Schaurek és Endrödy lovastisztek, arcon viszatüköröződött a nemvárt ünnepélyes fogadtatás okozta meghatódottság.

A fotóriporterek magnéziumtüzeinek lobbanásai közepette a sok dicsőséget szerzett lovastiszteket vitéz Horthy István nyug. lovassági tábornok üdvözölte a honvédség és az egész magyar sporttársadalom nevében.

Unghváry József ceglédi nábob exhumálására vonatkozó indítványt elutasította a Tábla

Milcevic János, a kisbóru örökösök nevében gyilkosság címén tett feljelentést — Most már csak a polgári bíróság előtt folyik a többmillió pengős pereskedés

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

A Reggeli Ujság röviddel ezelőtt részletesen beszámolt arról a rendkívül érdekes és izgalmas bűnygyről, amelynek középpontjában a tíz évvel ezelőtt elhunyt Unghváry József ceglédi nábob kisköru gyermekei állottak, akik nevében nevelőatyjuk, Milcevic János, volt nemzetgyűlési képviselő ismeretlen tettes ellen

gyilkosság címén bűnygy feljelentést tett.

A cikk rendkívül nagy feltűnést keltett, főként Cegléd és környékén s nemcsak a kiterjedt család tagjai és a családhoz közelállók várták nagy izgalommal az eredményt, de az igazságügyi körökben is méltó feltűnést keltett, mert hiszen a budapesti királyi ítélőtáblához beadott felfolyamodás nem kisebb, mint

gyilkosság címén emelt vádat ismeretlen tettes ellen, aki 1919. év elején állítólag megmérgezte a dugszagdaz Unghváry József föld-birtokost

és az egész Európában ismert faiskola tulajdonosát.

Milcevic, mint jelentettük, a kecskeméti törvényszék vádatanácsának az exhumálására vonatkozó határozatát megfolyamodta, s ezzel a kérdéssel a budapesti kir. ítélőtábla Kállay Miklós tanácsa foglalkozott. A felfolyamodásban ugyancsak Milcevic olyan tényeket közöl az ítélőtáblával, hogy Unghváry József halála után az orvosok eltérő véleményét közölték a hatósággal. A Tábla elrendelte a bizonyítás kiegészítését és a kecskeméti törvényszéken kihallgatták az elhunyt kezelőorvosát, aki azt állította, hogy Unghváry József rákos megbetegedésben hunyt el, a halott-kém-orvos a vallomásában szintén azt a feltevést valószínűsítette, hogy Unghváry nem arzénmérge-

zés következtében halt meg. Dr. Dobos József, Unghvárynak évtizedeken át volt jóbarátja, egy kecskeméti ügyvéd, szintén olyan értelemben tett vallomást, hogy a dugszagdaz földbirtokos természetes halállal halt meg és nem felel meg azok az állítások, amelyek arra utalnak, hogy Unghváry második felesége senkit sem engedett be a beteg szobájába.

A bizonyításkiegészítési eljárás befejezése után az iratokat visszaküldték az ítélőtáblához, ahol ebben az ügyben tegnap hozott határozatot Kállay Miklós királyi bíró tanácsa. Az ügyet Harris Andor táblabíró ismertette, majd a Tábla kihirdette B. IV. 10698/1930. számú végzését, amelyben

elutasította Unghváry József exhumálására vonatkozó felfolyamodást

azzal az indokolással, hogy a bizonyításkiegészítés során beigazolódott, hogy Unghváry József természetes halállal hunyt el és semmi olyan momentum nem merült fel, amel ga felsőbbbírósg előtt valószínűsítette volna, hogy a földbirtokos halálát bűnygy idézte elő. Ezzel tehát befejezést nyert Unghváry József halála körül támadt bűnygy, a Tábla végérvényesen lezárta az aktákat és jogerősen döntött a tekintetben, hogy Unghváry József természetes halállal hunyt el. Így tehát az egész országra kiterjedő családi háboruskodás a jövőben kizárólag a polgári bíróság előtt folytatódik, ahol tudvalevőleg Unghváry első házasságából származó gyermekei többmillió pengős pert indítottak Unghváry második felesége ellen örökös kiadása címén.

A szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszámai:

296—99 és 125—10

Előnyösen vásárolhat színtartó, mosható magyar perzsaszőnyegeit Horváth Miksa Szőnyegipar Rt.-nál Budapest, V. Visegrádi-utca 62 Telefon Automata 906-98 és 903-99

„Itt van velem asszony, meg hét gyerek, nincs hajlékunk, nincs ennivalónk...”

Látogatás az egyik Jugoszláviából kiutasított családnál a Falk Miksa-utcai kaszárnyában

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

A Falk Miksa-utcai kaszárnya termei néhány nap óta ismét népesek. A háború kitörésekor felpántlikozott, vidám katonák indultak el ebből a teremből. «Vesszen Szerbia!» kiáltották a katonák. Most, tizenhat esztendővel a háború kitörése után ismét történelmi szerepe van ennek a kaszárnyának. Jugoszláviából kiutasított magyar családoknak juttattak szükséglakást itt. Sokan vannak itt ebben a nagy kaszárnyában. Takácsok, Nagyok, Fehérek, csupa négy-, ötgyermekes családja. Akihez bekopogtattam talál-

épp Takács Sánta Pált teszik meg egy magyar tragédia főhősévé. Most látni a hideg kaszárnyateremben, amint a magyar tragédia hőse felöltözve fekszik az ágyban, magárateríti a dunyhát, így is didereg. A színésznek, aki száz év múlva a magyar tragédiában játszani fog, Takács Sánta Pálra kellene gondolni.

Rákospalotán szálltak ki, két napig a rákospalotai hideg váróteremben laktak. Takács Sánta Pál október 30-án felment a Máv. igazgatóságához, jelentkezett szolgálattételre.

— Ott azt mondták, hogy menjek a népjóléti

TAKÁCS SÁNTA PÁL
a Szabadkáról kitelepített vasutas családja

lomra, Takács Sánta Pál, feleséggel és hét gyermekkel jött át Kelebiánál a határon október 29-én.

Közel két hónap óta otthonlanul barangol családjával az országban. Keres lakást, keres munkát; nincs sem lakása, sem munkája.

A család fő beteg most. Ágyban fekszik, körülötte hét gyerek, egy pöttömnyi fiú, Bocskai-sapkával a fején, egy idősebb fiú, akinek a kabátján egy kis emablól készített magyar címer van.

Megkértem Takács Sánta Pált, mondja el, hogy jutott a szabadkai otthonából a Falk Miksa-utcai kaszárnya terméig.

— Tizenkilenc évig voltam a MÁV-nál, 1920 május 1-én a jugoszláv impérium alatt természetesen kisetem az állásomból. Két évig vártam, hogy mi lesz velem, volt egy kis földem, azt eladtam, az árát feléltük. A szabadkai villamos-társaságnál helyezkedtem el aztán, nyolc évig voltam villamoskalauz. Még most is ott lennék, de

észrevették, hogy az állampolgárságom nincs rendben. Amikor optálni kellett, én a magyar követség útján Magyarország javára optáltam.

Takács Sánta Pál keze kinyulik a dunyha alól, megsimogatja a legkisebb fia arcát.

— Nem akartam, hogy jugoszláv óvodába járjon ez a gyerek.

Most közbeszól a nagyobbik fiú:

— En se jártam szerb iskolába. Kicsaptak március 17-én, szétzúrták társammal együtt.

Nagyon büszke arra Takács Sánta Janesi, hogy magyar volta miatt ellátoltották az iskolából.

— Október 12-én kaptam meg a végzést — beszél az apjuk — hogy november 1-éig el kell hagynunk Jugoszláviát. Összeszedtem a cók-mókot, október 29-én, eljöttünk. Én ott születtem, a feleségem is ott született, mind a hét gyerek ott született. Nagyon fájt eljönni, tudtam, hogy bizonytalan sors előtt vagyunk, de magyar akarom maradni.

Nem tragikus páthosszal beszél, csendesesen, egyszerűen ejtegeti a szavakat. Száz év múlva talán

minisztériumba, majd a népjóléti segítő rajtunk. A Máv. nem tud visszavenni. Felmentem a népjóléti minisztériumba, megmondtam, hogy

Itt van velem asszony, meg hét gyerek, nincs hajlékunk, nincs ennivalónk, nincs egy fillér se a zsebemben.

Azt mondták, hogy majd adnak segélyt, kaptam is november 6-án ötven pengőt, tegnap pedig a kerületi előljáróságban 16 pengő munkanélküli segélyt. Kaptunk három ebédjegyet is, amíg érvényes lesz, addig a három ebédjegyből élünk nyolcan.

Takács Sánta Pál a földszinti kaszárnyaterem jégvirágos ablakán kinéz.

— A szomszédos termekben még tizenegy család lakik, együtt jöttünk mindnyájan, ők is ugyanolyan nehéz helyzetben vannak, mint mi. Kétségbeesett nyomorunkban arra határoztuk el magunkat, hogy felmegyünk a kormányzó ur elé és megkérjük őt, tegyen értünk valamit. Azt tanácsolták, hogy írjunk egy kérvényt. A kérvényt huszonhatan irtuk alá, csupa volt állami ember, postás, meg vasutas. Megkértük benne a kormányzó urat, juttasson munkát nekünk, nem kérünk könyöradományt, dolgozni szeretnénk.

Gyorsan megjött a válasz a kérvényre: üzent a kabinetiroda, hogy egy héten belül el fogják intézni az ügyünket.

A Falk Miksa-utcai nagy bérkaszárnyában most a kormányzói ígéret beteljesülésére várnak a Jugoszláviából kiutasított magyarok.

Bonnet volt francia pénzügy-miniszter lokálisnak mondja a párizsi börze krízist

Párizs, december 21.

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Georget Bonnet, a volt francia pénzügyminiszter a párizsi börze krízisével kapcsolatosan kijelentette az újságírók előtt, hogy a mostani krízis egy lokális eseménynek a következménye. Az indító ok egy spekuláns romlása, ámde a spekuláns üzemeltetése a börze előtt ismereteseke voltak és ha a pénzügyminiszter megtette volna mindama lépéseket, amelyekre a törvény felhatalmazást ad neki, úgy Oustric ártalmatlanná lett volna tehető.

A nyilvánosságnak aggodalomra nincs semmi oka, mert a krízist lokális dolgok okozták, tehát nem kell tartani a párizsi börze általános összeomlásától, vagy a francia gazdasági élet komoly zavarától.

ÉRTESITEM

Igen tisztelt vevőimet, hogy a Rex Henrik Tivadar cég megszűnése folytán
REX villamossági, műipari és lakberendezési üzletemet
V., Dorottya-utca 9. szám alatt nyitottam meg.
Telefon. 824-04
REX MANÓ,
a volt Rex Henrik Tivadar cég főnöke

CSAK 3 NAP

A karácsonyig tartó kabát- és ruhaárúsításunkon a kifizetett összegek felét visszatérítjük, tehát a

- 148.— pengős Nutriette báránypunda végig brokátal bélélve most csak 74.—
- 180.— pengős Seal-Elektrik bunda lame düchesse bélésse most csak 90.—
- 98.— pengős Elegáns női divatköpeny kiváló armoline kelméből lame-bélésse most csak 49.—
- 138.— pengős Modell kabát-ujdonságok dusan szőrmézve legfinomabb kivitelben most csak 69.—
- 15.— pengős Női gummi esőköpeny divatos, jó kivitelben most csak 7.50
- 29.50 pengős Tiflisz női ruha esinos díszítéssel modern fazónokban most csak 14.75
- 49.— pengős Angol bársonyruha Georgette-gallér es közelöve dusan hímezve most csak 24.50
- 26.— pengős Cord bársony női ruha minden színben most csak 13.—
- 45.— pengős Georgette táncruha gyöngydiszítéssel minden színben most csak 22.50
- 22.— pengős Tweed női ruha gyöngyörű modern díszítéssel most csak 11.—
- 7.80 pengős Flanellkimono szebbnél-szebb mintákkal most csak 3.90
- 14.80 pengős Bársonykimono egyszínű es mintázott cordbársonyból most csak 7.40
- 17.50 pengős Crepe de Chine női bluz minden divatszínben most csak 8.75

18.— pengős Leányka és fiú kabátka igen jó minőségű divatkelméből most csak 9.—

22.— pengős Gyermekek Krümmer-kabátka fehér, drapp, szürke es világoskék színben most csak 11.—

6.70 pengős Leánykaruha különböző mintázott divatkelméből most csak 3.35

11.— pengős Cord bársony leánykaruha kézi hurkolással minden színben most csak 5.50

12.— pengős Fiúcska öltöny jó férfiszövetekből elkészítve most csak 6.—

4.— pengős Fiúcska nadrágok igen jó mintázott szövetekből most csak 2.—

155.— pengős Férfi télikabát bársonygallérral kiváló tiszta gyapjú szövetekből most csak 77.50

87.— pengős Férfiöltöny divatos szabással finom kamzarn kelméből most csak 43.50

27.— pengős Férfi Divatnadrág finom gyapjúkelméből elegáns csikos minták most csak 13.50

Mint látható, eddigi jutányos áraink változatlanul maradtak, dacára ezen meglepő kedvezményünknek.

A kifizetett összegek feléről vásárlási utalványt adunk, melyeket bármikor készpénz helyett fogadunk el.

FIENYVÉS

Calvin-tér 7.

Vámház-körut 6.

Örömet karácsonyra Losonci Emil Ajándékházában

IV., Váci utca 13. Telefon: 862-05. szerezze

Márkás porcellán. művészi
dísz tárgyak, modern éksze-
rek, kézitáska modellek!
Választék es olcsó árak!

Jobban sikerült az aranyvasárnap, mint ahogy a kereskedők remélték

Gramofon és rádió a Jézuska legkedveltebb ajándéka

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Aranyvasárnap!... Még nemrég ez a nap minden kereskedő számára valóságos álomvilágot jelentett, mert hiszen ezen a napon nagyobb forgalmat bonyolított le, mint sokszor egy egész hónap alatt.

Az általános elszegényedés ljesztő megnövekedése következtében azonban az idén nem sok bizalommal és reménnyel néztek a kereskedők az aranyvasárnap elé.

Ez a bizalmatlanság nem ok nélkül. A vásárlóképesség nagymértvű csökkenését a kereskedők már régen érzik. Ezt a kedvezőtlen irányu változást az eddigi karácsonyi vásár csak megerősítette. A legnagyobb üzletek és áruházak még néhány nap előtt ugyszólván tátongtak az ürességtől és így érthető, hogy a kereskedők általában erősen lefokozott reményekkel várták idén az aranyvasárnapot.

Régi tapasztalat, hogy úgy, mint a sportban, az üzleti világban is a várakozások és az előre való számítások nem szoktak teljesedni. Így volt ez az

idei aranyvasárnapon is. Kedvtelenül és majdnem reménytelenül húzták fel redőnyeiket a kereskedők. Sokan talán még bosszankodtak is, hogy rendes vasárnapi pihenőjüket megzavarja az aranyvasárnap. Egész biztos, hogy sok kereskedő, amikor vasárnap reggel elindult hazulról, utközben arra gondolt, érdemes-e egyáltalán kinyitnia a boltot?

Végignézünk az idei aranyvasárnap üzleti forgalmát, bejártuk az egész várost, érdeklődünk a kereskedőknél forgalmuk arányairól és nemcsak a kapott információk, hanem a személyes tapasztalatok alapján örömmel állapítjuk meg, hogy a kereskedővilág nagy pesszimizmusa nem volt indokolt.

Már az időjárás is kedvezett az idei aranyvasárnapnak. Régen nem volt Pesten olyan ragyogóan szép nap, mint ma. Egész biztos, hogy ez is erősen hozzájárult ahhoz, hogy

a közönség ezrei lepték el vasárnap délelőtt különösen a körutakat.

Ilyen hőmpölyög áradatokkal már régen nem látott a pesti utca. És hogy nem a séta esaltta az utcára az embereket, arról azok a csomagok tanuskodnak, amelyek ugyszólván kivétel nélkül mindenkinek kezében láthatók. A Nagyköruton, a Rákóczi-uton valóságos népvándorlás folyik.

Az ezeken az utakon lévő nagy áruházak meg is lehetnek elégedve a forgalommal.

Egyes áruházakban a tolongás már-már életveszélyessé válik, olyannyira, hogy az emberek azt kérdezik egymástól: „Hát ingyen osztogatják itt az árut?”

A nagy áruházak árpolitikáját igazolta ez az óriási forgalom, mert behízonyosodott, hogy a nagy tömegeket ma már csak az egész olcsó cikkek érdeklik.

Az egyes áruházaktól nyert felvilágosítások szerint az idei aranyvasárnap forgalma egyáltalán nem maradt a tavalyi mögött, sok helyen még nagyobb is, mindazonáltal a bevétel mindenütt kisebbek, mint a múlt évben. Ennek a magyarázata az árnaknak a tavalyihoz képest való erős olesőbbodásában rejlik.

A bevétel csökkenését ezenkívül az is magyarázza, hogy a közönség a nagy áruházakban is főleg az egészen olcsó cikkeket kereste csak.

Szakkörök szerint a legjobb eredményt az aranyvasárnapon a hangszer- és a rádióüzletek érték el. Ezekben az üzletekben a forgalom tulnyomórészt nagyobb volt, mint tavaly, ami úgy a rádió, mint a gramofon egyre fokozódó népszerűségére magyarázható.

Kétségtelenül megállapítható, hogy a gramofon és a rádió az aranyvasárnap legkeresettebb cikkek voltak.

A női divatüzletekben is általában kielégítő volt a forgalom. Bár az elért forgalom valamivel a tavalyi mögött maradt, a női divatkereskedők mégis meg voltak elégedve az eredménnyel, mert az előjelek után nem számítottak ekkora forgalomra. Nem mondhatják ugyanezt a szűcsök, akikről aránylag a legtöbb panaszt hallottuk. A szörmék iránti érdeklődés az aranyvasárnapon egészen minimális volt. Ugy látszik, az idén kevés nő kap bundát karácsonyra.

Az elégedetlenekek táborába tartoznak a férfidivatkereskedők is, akik egybehangzóan nagy visszaesésről számolnak be.

Forgalmuk közel ötven százalékkal volt kisebb, mint tavaly. Ugyanez az arány a cipőszakmában is.

A forgalomnak ezt a csökkenését a cipőkereskedők főleg az idei enyhe időjárással magyarázzák.

A legtöbb cipőkereskedő tavaly már déli tizenkét órakor érte el ugyanezt a forgalmat, mint az idén egész a négyórás záróráig.

Rosszul sikerült az ékszerszakma aranyvasárnapja is. A legtöbb ékszerüzlet a tavalyi forgalomnak még a felét sem érte el. Hiába, ékszerekre nem telik az embereknek.

A körutak nagy forgalmával szemben a belváros egészen más képet mutatott.

A belvárosi nagy üzletutcákon egyáltalán nem látszott, hogy aranyvasárnap van.

Csendesek, sőt majdnem kihalt volt a belváros egyénekét legforgalmasabb része is. A nagy cégeket azonban ez egyáltalán nem lepte meg, mert majdnem ugyanez volt a helyzet az előző években is. A közönségnek az a tehetősebb része ugyanis, amely a belvárosban vásárol, vásárlásainál nincs a vásárnapra utalva, miután elég ideje van azokat hétköznap is lebonyolítani, annál is inkább, mert a mai nap a si és egyéb kirándulásokra rendkívül kedvezett.

A belvárosi cégek forgalmuk egész minimális voltát ezenkívül azzal is magyarázzák, hogy az idén az aranyvasárnap és a karácsonyi ünnepek között három üzleti nap van, míg tavaly csak kettő volt és így a vásárlások az idén ezért sem voltak oly sürgősek.

A legnagyobb forgalmat a belvárosban a játéka-üzletek érték el.

Megnéztük a Csikágó negyedének aranyvasárnapját is. A Csikágó kereskedői egyáltalán nem voltak meglepedve a mai nappal és főleg

a nagy áruházak konkurenciájáról panaszokotk,

mert azok még az ő vevőközönségüket is elhódítják. Beismerik, hogy a nagy áruházak olcsó tömegcikkeivel nem tudtak versenyezni. Nagyobb élnétség itt csak a cukorkaüzletekben volt, hol a vevők az olcsó karácsonyfadiszteket keresték.

Jól sikerült végül a dunaparti karácsonyfa vásár is, ahol a Ferenc József-híd és az Erzsébet-híd közötti dunaparti részt ugyszólván teljesen elfoglalják a sűrű karácsonyfásorok. A dunaparti karácsonyfák nagyrésze elkelt az aranyvasárnapon...

Délután négy órakor ért véget a kereskedők aranyvasárnapja. Négy óra után hirtelen kihaltak lettek az utcák, a közönség sietett haza a vásárról ajándékokkal, a kereskedők is siettek a zárattal, hogy legalább még néhány óráig élvezhessék a vasárnapi munkaszünetet. Nagyrészt meg is volt elégedve az aranyvasárnap eredményével. Igaz, hogy az idén nem is volt nehéz a kereskedőket kielégíteni, mert rózsás eredményeket az idei aranyvasárnap iránt nem igen tápláltak.

Bécs, december 21.

Bécsi jelentés szerint az aranyvasárnap igen nagy forgalmat hozott a legtöbb üzletre. A forgalom nem maradt el a múlt évi mögött s a kereskedők hangsúlyozzák, hogy az ármérséklés kedvezően hatott a közönség vásárlókedvére. A belváros legfőbb utcaiban és a Mariahilferstrassen késő esti órákig nagy volt a tolongás s egyes üzletek előtt a rendőrségnek kellett rendet teremteni.

Szabadrábra helyezte a vádtanács Beregi Emmát, a Magyar Kalap- és Posztógyár sikkasztó pénztárosnőjét

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

A budapesti büntetőtörvényszék vádtanácsa Ottubay Dezső dr. elnöklésével tegnap délután döntött Beregi Emma, a Magyar Kalap- és Posztógyár Részvénytársaságnak többrendbeli sikkasztás büntetével gyanúsított pénztárosnőjének szabadrábrahelyezési kérdésében.

Néhány héttel ezelőtt — mint ismeretes — a Magyar Pamutipar egyik alvállalatának, a sahalmi Magyar Kalap- és Posztógyár Rt. igazgató-sága megállapította, hogy Reiner Mihály, a vállalat igazgatója és Beregi Emma pénztárosnő rendkívül súlyos visszaéléseket követtek el. Előbb házivizsgálatot tartottak, majd bűnvádi feljelentést tettek az igazgató és a pénztárosnő ellen s feljelentésükben előadták, hogy

a két hűtlen alkalmazott közel 40.000 pengővel károsította meg a vállalatot.

A nyomozás során a rendőrség elzárta letartóztatásba helyezték Reiner Mihályt és Beregi Emmát. A pénztárosnő már a vizsgálat során azzal védekezett, hogy

főnökének, Reiner Mihálynak utasítására követte el a sikkasztásokat,

de abból egy fillért sem tartott meg a saját részére. Megállapították, hogy Reiner Mihály több ízben utasítást adott az alantasanak, hogy hamisítsa meg a könyveket, tévesen adja össze a kiadásokat és a bevételeket s az így jelentkező összeget adja át neki.

Reiner ilymódon körülbelül 30.000 pengőt

Budapest választott

Győzött

a Magyar Színház ragyogó bohóza:

Rád bízom a feleségem

Művészi szobrok
Vitrintárgyak

igazán olcsón

ANTIKART RT.-nál
(ig. Sternberg Z. J.)
VII., Dob- és Kánczy-u. sarkán

vett fel, később a nyomozás során az is kiderült, hogy az igazgató évek óta üzlet bünyös üzletemb s az utóbbi esztendőben a vállalat minden mérlegét meghamisította s az évvégi kimutatásokban állandóan hasznolt mutatott fel, ezzel szemben az a valóság, hogy a Magyar Kalap- és Posztógyár nagyobb veszteséggel zárta évvégi számadásait.

Emiatt a súlyos visszaélés miatt a Magyar Kalap- és Posztógyár Rt. kénytelen volt szabadrábra üzemét beszüntetni és 300 munkást elbocsátani. Néhány nappal ezelőtt Beregi Emma dr. Sándor László és dr. ifjú Krausz Ferenc ügyvédek útján beadványt intézett a vádtanácshoz, amelyben hangoztatta, hogy főnöke utasítására manipulált a könyvekkel és abból neki haszna nem volt és kérte szabadrábrahelyezését. A vádtanács tegnap foglalkozott ezzel az ügyvel és

Beregi Emmát 2000 pengő évadé ellenében szabadrábra helyezték.

A bűnvádi eljárás természetesen tovább folyik úgy Beregi Emma, mint Reiner Mihály ellen.

Spanyolországban minden csendesedik

Madrid, december 21.

Különböző tartományokból érkező jelentések szerint a helyzet ma már mindenütt a rendes kerékvágásba került vissza. A hatóságok sorra bezárták a szakszervezeti székházakat. A Barcelonába és más tartományokba kiküldött katonai megerősítéseket ismét visszavonták.

A Coatro Vientos-repülőtelepen történt zendülés ügyében a kiküldött külön bíró befjezte vizsgálatát. A zendülés következtében 52 embert helyeztek vöd alá.

Az első reggeli postával megkapja lakásán a REGGELI UJSÁG-ot, ha előfizet egy negyedévre 2.80 pengőért

VIRÁG

esokrok, arrangementek.

KOSZORUK

a legszebb és legizlésebb k i v i t e l b e n

KALTSCHMID

élővirág-szalokban

Vidékre is szállít.

Harmincéves ismert cég.

Megrendelések pontosan házhoz szállítva.

Budapest, VI. ker.,
Andrássy-ut 46. sz.

Telefon: 216-98

Butor

50 háló... P 400-48
30 ebédlő... P 3 0-60
Urszobák, kum. unat-szobák. Részleteire is!

PARTOS, VI. Andrássy-út 52 (Bélaiai Tóvölgy sark)

Férjakk

Gvengésege ellen szavazt szonallt szegség mindenkor! üzlet tva Nem orvosság! (Hozzárt ismertetőt Su III. bélyeg eljében őst kéten bérmentve küld: Gumi Export, Budapest, Népszínház-utca 13, II. sz. II.)

SINKÓ

tapétázó-, festő- és mázó mestersz

VI., ANDRÁSSY-UT 60
Vörösmarty-utcai oldalon
TELEFON 177-13

D. FÉNYES

szakorvos

ver-, bőr- és nemibetegségek rendel egész nap

Rákóczi-ut 32. I. em. I ajtó. Rókusaj szemben

MA PREMIER!

Vén Hispania izzó szenvedélyét,
Halkszavú gitárók epedő szavát.
Ifju señorilák ejfékeke szemét,
Holdszűzarszötte dálok sóhaját...

egyesíti magában

Ramon Novarro

uj vigjáték filmje:

Tüzes vér

Uj Stan és Pan burleszk!

Bemutatja

RADIUS-METRO-FILMPALOTA

és

CORSO-MOZI

Ma premier!

JANNINGS

csak egy van!

A nagy művész idei filmalkotása:

Az istenek Regyence

karácsonytól kizárólag a

TERÉZ-KÖRÜTI **UFA**-BAN

A kard
korona
és

a bitó
regényes, dalos
története:

Jannings ebben a komédia-
ban egy vérdús, jókedvű,
ünnepelt hőstenort ját-
szik Bajazzo, Lohengrin,
Othello és saját
maszkjában.

JANNINGS PARTNEREI:
OLGA CSEHOVA •
RENATE MÜLLER és
HANS MOSER

A Cavango király

**VAGABOND
KING**

PARAMOUNT FILM

SZEREPLŐI:

Dennis King

AMERIKA
LEGSZEBB FÉRFIA

Jeanette Mc Donald

A LEGSZEBB HANGU PRIMADONNA

KIZÁRÓLAG

URÁNIA DEC. 25. - TÓI

GRAVATSCHE

1930 szilveszteri szenzációja

a

Reggeli Ujság

december 29-én, hétfőn
megjelenő

szilveszteri száma!

Ki hol tölti a szilvesztert?

Szilveszter az előkelő
éttermekben és kávé-
házakban

A pesti társaság szilvesz-
tere

Szilveszter a kaszinókban

Ki mit vár a
szilvesztertől?

Az év utolsó napja
a külvárosban

Szilveszteri kalauz a
szórakozóhelyek körül

A színházak és mozik
szilvesztere és még
rengeteg érdekes cikk és
riport

Hirdetéseket

erre a szenzációs számra
csak december 27-én
déli 12 óráig
vesz fel a kiadóhivatal

V, Lipót-körút 5

Telefon: 296-99 és 125-10

Zavaros polgármesterre a panamavádakból semmit sem sikerült konkrétan rábizonyítani — mondja a vádtanács

Tíz jelölt a székesfehérvári polgármesteri állásra — Két újabb
feljelentés Vargha főtanácsos ellen

Székesfehérvár, december 21.

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

A székesfehérvári ugynevezett „Zavaros-Vargha”-ügy, mely már csaknem félesztendeje az érdeklődés homlokterében áll, ismét új és érdekes fordulathoz érkezett. Mint ismeretes, az ügy vizsgálóbírája, Farkas Zoltán, Zavaros Aladár polgármester és Vargha Elemér műszaki főtanácsos szabadlábrahelyezését indítványozta, olyképpen, hogy Vargha Elemér 40.000 pengő kaució ellenében, Zavaros Aladár pedig kaució nélkül kerül szabadlábra. Dr. Bary Zoltán, a két főtisztviselő bűnügyének nyomozását végző ügyész mindkét szabadlábrahelyezési indítvány ellen fellebbezett a Táblához. Vargha Elemér szabadlábrahelyezését védője, dr. Eisenbarth Sándor már régebben folyamodott. Mint közstudomásu, a műszaki főtanácsost egyizben már szabadlábra helyezték, két nap múlva azonban az ügyész indítványára ismét letartóztatásba helyezték. Most Vargha Elemér családja 40.000 pengő kauciót ajánlott fel a szabadlábrahelyezés ellenében s a Tábla, ahová az ügy fellebbezés útján jutott el, a kérelemnek helyt is adott. Szombaton délelőtt Vargha Elemér védője produkálta a teleshírvényi kivonatot, melynek tanúsága szerint a Székesfehérvári Takarékpénztár javára 40.000 pengőt kebeleztek be a Vargha Elemér és apósa tulajdonát képező, 120.000 pengőre értékelt ingatlanokra s ez a bekebelezés szolgál a kaució biztosítékául.

Szombaton délután 6 órakor Vargha elhagyta a fogházat.

Vasárnap délelőtt 10 órakor a székesfehérváriak legnagyobb meglepetésére megjelent az utcán Vargha Elemér védőjének társaságában. A járőrök — bár tudták már, hogy szabadlábon van — nem tartották valószínűnek, hogy a szemmel láthatóan beteg s megfőrt Vargha a szabadulást követő napon már sétálni megy. Vargha csakugyan nem volt sétáló kedvében, csak az ügyészre ment, ahol a soros ügyész kihirdette előtte a Tábla jogerős szabadlábrahelyező végzését. Az ügyészségről egyenesen hazament, ahol azonnal ismét ágyba feküdt, mert szervezete annyira megvan viselve, hogy előreláthatóan hosszabb kezelésre és ápolásra lesz szüksége.

Hogy Vargha Elemér szabadlábrahelyezése tartós lesz-e, az nagyon bizonytalan.

A műszaki főtanácsos ellen ugyanis az utóbbi napokban két új feljelentést tettek.

Az egyik feljelentő Rakáts Lajos szerkesztő, aki okirathamissal, hamis tanúzással és hamis eskütétellel, a másik pedig Borsos Imre volt vilnygyári könyvelő, aki ugyancsak hamis eskütétellel vádolja Vargha Elemért. A két feljelentést kiadták dr. Bary Zoltán ügyésznek, aki ugy nyilatkozott, hogy Vargha Elemér szabadlábrahelyezése esetén

a két, komoly vádat tartalmazó feljelentés alapján újabb letartóztatási indítványt tesz a műszaki főtanácsos ellen.

Zavaros Aladár szabadlábrahelyezése körül kevesebb a nehézség és kiszabadulása — legalább is az ügy főtárgyalásáig — véglegesnek tekinthető. Mint ismeretes, Zavaros polgármestert illetőleg a vádtanácsnak e hó 19-ig kellett nyilatkoznia afelől, hogy kívánatosnak tartja-e a polgármester további fogvatartását. Az ez ügyben a legutóbbi napokban meghozott vádtanácsi határozat meglepően kedvező Zavarosra nézve. A vádtanács ugyanis úgy határozott, hogy megszünteti a vizsgálati fogságot, miután

Zavarosra az ellene emelt súlyos panamavádakból semmit sem sikerült konkrétan rábizonyítani,

kétségkívül rábizonyítható volt néhány jelentéktelen anyagi visszaélés és sikkasztás, de miután három hónapig volt már vizsgálati fogságban, a kiszabaduló büntetés mérve nem oly nagy, hogy emiatt Zavaros szökésétől lehetne tartani. Ezt a határozatot megfellebbezte ugyan dr. Bary ügyész, de a Tábla, amely Vargha ügyében is elutasította a fellebbezést, nem valószínű, hogy Zavaros ügyében helyteleníti a vádtanács álláspontját.

Versenlyfutás a székesfehérvári po gármesterségért

Mint a vádtanács fentebb ismertetett, szenzációsan érdekes határozatából kitűnik, a törvénytiek előtt aligha vár súlyosabb büntetés Zavaros Aladárra. A legsúlyosabb büntetést azonban nem igen kerül el: Nem vitás ugyanis, hogy az ellene indított fegyelmi vizsgálat polgármesteri állásába fog kerülni. Ez ma már annyira befejezett tény, — amit talán csak Zavaros legfanatikusabb hívei nem ismernek el — hogy Székesfehérvárott már megkezdődött a nyílt és titkos korteskedés a polgármesterjelöltek mellett. Az önjelöltek beláthatatlan segítségétől eltekintve, nem kevesebb, mint tíz komoly polgármesterjelölt van,

akik, — bár nem egyformán posszibilisek — mind jelentős esélyekkel indulnak a hallatlanul izgalmasnak ígérkező küzdelemben. E tíz jelölt a következő: dr. Kistelek Károly tiszti főügyész, Csitány G. Emil városi főjegyző, dr. Paulovits Béla városi gazdasági tanácsos, dr. Udvardy Ferenc ügyvéd, dr. Sáy Géza ügyvéd, dr. Schmölez József ügyvéd, dr. Komendó Gyula ügyvéd, dr. Incze Nándor püspöki ügyész, Jancsó Sándor, a Hadiárvagondozó Intézet igazgatója és dr. Farkas István vármegyei tb. főügyész.

A tíz jelölt közül kétségkívül dr. Kistelek Károly lenne a legesélyesebb pályázó, ha időközben nem kedvetlenedett volna el. A tiszti főügyész azonban nem akarja ambicionálni a polgármesteri állás elnyerését, miután a Zavaros-Vargha ügyekkel párhuzamosan ellene is fegyelmi vizsgálat folyt. Egy feljelentés dr. Kistelekyt azzal vádolta meg, hogy bizonyos személyektől jogtalan honoráriumokat fogadott el, sőt követelt. A feljelentés nyomán megindult fegyelmi vizsgálat a legteljesebb mértékben rehabilitálta Kistelekyt, aki azonban ugylátszik még mindig nem tudta leküzdeni a csunya ügy kellemetlen utóéletét. A városi funkcionáriusokon, tehát Kistelekyn, Csitáryn és Paulovitson kívül nagy esélyei vannak dr. Udvardy Ferencnek, aki nem székesfehérvári ugyan, de rendkívül erős és hatékony fővárosi befolyások állnak mögötte.

Szélhámosság fedezetlen csekkekkel

Hunvald Béla volt iparművészeti növendék álneven textilkereskedést nyitott a Rombach-utcában — Több ezer pengő értékű árut vásárolt. — Elfogatóparancsot adtak ki ellene

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

A főkapitányság vasárnap délelőtt egy nagyobb szabású csekkcsalási ügyben kezdte meg a nyomozást. Hunvald Béla 28 esztendőes volt iparművészeti növendék mintegy két héttel ezelőtt megjelent a Moktár Bécsi-utca 4. szám alatti központi intézetében és bejelentette, hogy csekk számlát akar nyitattatni. A csekk számlái: 260801 szám alatt Hunvald Béla számára megnyitották és egyidejűleg egy 25 lapból álló csekkfüzetet adták át neki.

December 16-án a Soproni Selyemgyár Rt. egyik budapesti megbízottja jelentkezett a Moktár központi pénztárhelyiségében és egy 3347.70 pengőről kiállított csekket nyújtott be. Ez a csekk a 260801 számot viselte. A csekk aláírójaként Adler Imre textilkereskedő szerepelt. Az intézetnél természetesen azonnal megállapították, hogy a fenti számú csekk számlára egy fillér fedezet sincsen és így a csekk kifizetését megtagadták.

A Soproni Selyemgyár Rt. ezek után a főkapitánysághoz fordult, ahol panaszában előadta, hogy Adler Imre Rombach-utca 8. szám alatti textilnagykereskedő a közelmúltban 23 vég krepdesint vásárolt. A gyár a megrendelt árut leszállította, mire Adler Imre a 3347.70 pengőről szóló csekket vételár fejében a Soproni Selyemgyárnak átadta.

Megindult a rendőri nyomozás, amely azután rendkívül érdekes dolgokat állapított

meg. Elsősorban is kiderült, hogy Adler Imre, aki a Rombach-utca 8. szám alatti házban textil céljaira helyiséget bérelt, azonos Hunvald Béla iparművészeti növendékekkel. Amikor az üzletet álneven megnyitotta, cégtáblát is csináltatott az ajtó fölé: Adler Imre textilnagykereskedő felirással. Közben a Moktárnál csekk számlát nyitattatott és miután csekkönyvet is kapott, hozzáfogott a vásárlásokhoz.

Hunvald Béla adta a Soproni Selyemgyár Rt.-nak ezt a fedezet nélküli csekket.

A detektívek azonnal a Rombach-utca 8. számú házba mentek, ahol azonban a szélhámosságnak már hült helyét találták, mert három nappal azelőtt nyomtalanul eltűnt. Felnyitották a textilnagykereskedést, amely teljesen üres volt.

Hunvald Béla a fedezetlen csekk alapján vásárolt árukészletet úgy látszik idejekorán eladta és az érte kapott pénzzel megszökött.

A Soproni Selyemgyár feljelentésében még azt is közölte a rendőrséggel, hogy amidőn a 23 vég árut a Rombach-utcai üzletbe leszállították, mintegy 200 vég különféle textilárut láttak felrakva. Valószínű, hogy az újfajta trükkkel dolgozó szélhámoss egy egész csomó embert a Soproni Selyemgyárhoz hasonló módon becsapott. A rendőrség a vasárnapi nap folyamán Hunvald Béla ellen elfogatóparancsot bocsátott ki, amelyet egy a belföldi, mint a külföldi rendőrséggel rádió útján közölték.

Az Erdélyi borozóban

valódi erdélyi flecken, erdélyi rakottkaposzta, vargabéles, kürtöskalács stb. Kedden, csütörtökön és szombaton házilag készített

disznótoros vacsora.

Vacsoránál szikszai HORVÁTH LAJOS zenekara.

Állandóan reggelig nyitva.

Leveskülönlegességek (káposztaleves, bableves, Ujházi-leves.) Reggelig frissen csapolt sör

Szilveszteri asztalrendelés
telefon: Automata 217-92

8¹/₂°-kal nagyobb összegeket
kihelyeznek
SOLTI

budapesti bérházakra 8-évi lekötéssel. Kültéri és könyvtári ingatlanokra előnyös költségek

ankogvezető. Gróf Liza István-utca 11. • Aut. 800-95

MODERN BUTOR SZALON

Állandó kiállítás. Rendkívül * VII. Üllői-út 14
előnyös fizetési feltételek

Nagy karácsonyi vásár!

Rendkívüli árleszállítás

Ajándékozni állandó örömet

RÁDIO-készülék, teljes felszereléssel, kitérő detektorral, fehallgatóval, antennával, stb., komplett. P 25.-

1. sz. Super-szelekt. a legszelektívebb detektoros készülék, az ország bármely helyéről ártás hangerővel veszi a külföldi állomásokat is, komplett felszerelve P 35.-

3. sz. Ultra 3, a legjobb hálózati készülék, egy gombnyomásra egész Európát veszi, komplett hangszóróval, kárpittal, és minden márkával P 225.-

HEGEDŰ

2. sz. Jóhangú P 25.-

3. sz. Finomabb, választott jávorfából P 30.-

4. sz. Még finomabb kidolgozással P 40.-

5. sz. Kitérő hangú P 80.-

6. sz. Zenekari minőség, Stradivari-model P 80.-

7. sz. Hangversenyhegedű P 100.-

8. sz. Sternberg művészeti műhelyből P 120.-

9. sz. Ugyanaz, japán olajlakkal P 140.-

HEGEDŰ, TOKKAL, VONÓVAL, teljes felszereléssel, 1 külön nyereggel, vagyis összesen 8 húrral, gyanítással, hangolópárral, hangfogóval és 1 külön nyereggel, valamint 2 nyereggel, valamint 2 nyereggyűrűvel, mely a húrrok megtartására szolgál, táskaival, mely a húrrok megtartására szolgál, táskaival, mely a húrrok megtartására szolgál.

91. sz. Jó hangú, választott jávorfából P 120.-

92. sz. Jó kidolgozású hegedű, választott jávorfából készült tetővel és szép jávorfából készült zsákkal és a fent leírttel P 130.-

93. sz. Jó hangú, választott jávorfából készült hegedű, választott jávorfából készült zsákkal és a fent leírttel P 140.-

94. sz. Még finomabb hegedű, nagyon szép, lágy hangú, hullámos jávorfával, formált fára épített erős bélelt tokkal és a fent leírttel P 150.-

HANGVERSENYHEGEDŰK, TELJES KÉSZLETEK, legfinomabbak

95. sz. P 50.-

96. sz. P 60.-

97. sz. P 80.-

98. sz. P 100.-

MAGYAR CITERA

2. sz. Finomabb, jobb hangú P 10.-

3. sz. Ugyanaz, hosszabb, választott, díszes fából P 12.-

Amerikai gitárettera (aldéshető kórák)

2. sz. Finomabb, 5 akkordos P 16.-

3. sz. Még finomabb, remek hangú P 24.-

4. sz. Ugyanaz, 6 akkordos (Steyer-model) P 28.-

5. sz. Valódi palisanderfából P 35.-

6. sz. Ugyanaz, remek gyönyörű hangú P 38.-

7. sz. Választott palisanderfából, hangverseny-markolattal P 48.-

8. sz. Valódi Campanello d'oro mandolin P 5.-

9. sz. Ugyanaz, rózsafa tőkével, hangverseny-markolattal P 10.-

BESZÉLŐGÉP 3 LEMEZSEL

2. sz. Erősebb hangú, hordozható P 25.-

3. sz. Elegáns tokban, melybe 6 lemez helyezhető P 40.-

4. sz. Még finomabb, duplaerős rugóval P 80.-

5. sz. VERGOLA WORKS: hordozható, tömör, lágyhangú, melyben 10 lemez vihető P 140.-

6. sz. Ugyanaz, finomabb, nagyobb P 160.-

7. sz. Ugyanaz, még finomabb, legújabb Elektro-hangdobozzal, 8 lemez vihető benne P 180.-

8. sz. Columbia, hordozható, még jobb hangú P 240.-

9. sz. Ugyanaz, nagyobb, még jobb hangú P 280.-

10. sz. Valódi Olotonal, 616 hang, hangal vihető benne, eredeti P 130.-

11. sz. Valódi Olotonal, 616 hang, 10 lemez vihető benne P 225.-

12. sz. Eredeti Gramophon, His Master's Voice, hordozható, 6 lemez vihető benne P 250.-

13. sz. Pathé-Olotonal, 416 hang, finom tokban, 10 lemez vihető benne P 200.-

14. sz. Pathé-Olotonal, 416 hang, finom tokban, luxus kivitel P 240.-

AMERIKAI JAZZ-HANGSZEREK

2. sz. Es Alto-Saxofon, melódiajátására használatos, nikkeleazva, komplett billentyűvel, automatikus oktáv-billentyűvel P 250.-

3. sz. Ugyanaz, négyzetesen ezüstözve P 400.-

Amerikal Buescher és Martin saxofonok vezérképviselői.

JAZZ-DOB-FELSZERÉLES

2. sz. Ugyanaz, 60 cm átmérőjű nagydobbal, gazdagon nikkelezett csavardobbal, Leedy-dobok vezérképviselői. P 200.-

3. sz. Ugyanaz, 60 cm átmérőjű nagydobbal, gazdagon nikkelezett csavardobbal, Leedy-dobok vezérképviselői. P 25.-

4. sz. Ugyanaz, 60 cm átmérőjű nagydobbal, gazdagon nikkelezett csavardobbal, Leedy-dobok vezérképviselői. P 45.-

5. sz. Ugyanaz, 60 cm átmérőjű nagydobbal, gazdagon nikkelezett csavardobbal, Leedy-dobok vezérképviselői. P 15.-

6. sz. Ugyanaz, 60 cm átmérőjű nagydobbal, gazdagon nikkelezett csavardobbal, Leedy-dobok vezérképviselői. P 20.-

BANJO

2. sz. Ugyanaz, jobb hangú P 4.-

3. sz. Zenekari P 8.-

TROMBITA

2. sz. Könnyű fúvású P 18.-

3. sz. C-B zenekari trombita vagy szárnykürt P 33.-

KLARINET

2. sz. 10 billentyűs P 15.-

3. sz. Ebenfából P 20.-

FUVOLA

2. sz. 8 billentyűs P 8.-

3. sz. Valódi ebenfából P 15.-

Ugyanaz hangolósóval P 18.-

HARANGJÁTÉK

2. sz. 30 hangú, tokban P 30.-

GITÁR

2. sz. Jóhangú, választott hangszerekből P 40.-

3. sz. Még finomabb kidolgozású P 60.-

4. sz. Hídszerűen épített markolattal, díszes beosztással, remek hangú P 24.-

5. sz. Ugyanaz, 8 billentyűs P 28.-

6. sz. Ugyanaz, 8 billentyűs P 35.-

7. sz. Valódi rózsafából, 8 billentyűs P 42.-

8. sz. Sternberg, rózsafaforgató, 13 billentyűs P 48.-

9. sz. Mesterfartárogató, egyesített, automatikus oktáv-billentyűvel P 140.-

TÁROGATÓ

2. sz. Ugyanaz, 8 billentyűs P 24.-

3. sz. Ugyanaz, 8 billentyűs P 28.-

4. sz. Valódi rózsafából, 8 billentyűs P 35.-

5. sz. Sternberg, rózsafaforgató, 13 billentyűs P 42.-

6. sz. Mesterfartárogató, egyesített, automatikus oktáv-billentyűvel P 48.-

7. sz. Ugyanaz, 8 billentyűs P 140.-

Sternberg

BUDAPEST, VII., RAKÓCZI ÚT 60
WIEN, GUMPENDORFERSTR. 109.

- KIRÁLYI UDVARI HANGSZERGYÁR ÉS RÁDIO-MŰVEK**
- HARMONIKA**
2. sz. Rezgőhangú P 16.-
3. sz. Kéthangsoros P 22.-
4. sz. Kétváltós P 25.-
- 4a. sz. Négyváltós P 30.-
5. sz. Orgonahangú P 40.-
6. sz. Sternberg-rendszerű, 4 bűgös P 45.-
7. sz. Ugyanaz, kézzel reszelt acélhangokkal P 48.-
8. sz. Kétsoros, kézzel reszelt acélhangokkal, 8 bűgővel P 55.-
- MANDOLIN, valódi olasz palisanderfából**
2. sz. Ugyanaz, remek gyönyörű hangú P 18.-
3. sz. Választott palisanderfából, hangverseny-markolattal P 25.-
4. sz. Valódi Campanello d'oro mandolin P 30.-
5. sz. Ugyanaz, rózsafa tőkével, hangverseny-markolattal P 40.-

A szent estére

KARACSONYFORGATÓ.
Gyönyörű csengő hangú zenével. Két méter magas fényfűtőt tartalmaz. Ötökös darab. 5 évi jótállás. Díszes, nikkelezett szekrényvel P 80.-

VERKLI, A GYERMEK ÉRŐME P 3.-

2. sz. D szes fatokban P 5.-

3. sz. Nagyobb, többhangú P 8.-

4. sz. Erősebb fatokban, változtatható témákkal, kitérő hangú P 13.-

5. sz. Nagyobb, gyönyörűen csengő hanggal P 35.-

EDDIG TÖBB MILLIÓ MEGELÉGEDETT VEVO JÓTÁLLÁSUNK: MEG NEM FELELŐÉRT PÉNZ VISSZA!

MINDENKI VEHET KEDVEZŐ RÉSZLETFIZETÉSRE IS!

Reggeltől estig a választók nyomában

Riport a tizenhárom választási helyiség apró eseményeiről

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Háromnegyed nyolc. A vasárnap Pestnek majdnem hajnal.

A Duna fölött hasad a köd, sivel felszerelt autók robognak át a Margitidőn, a villamosok is csupa havasi kiránduló, agyonbugyolált gyerekek, bricsesz szánkázók, elszánt hölgyek, akiknek roppant fontos dolguk van: csuszálni akarnak a Svábhegy oldalán. A hid gyalogjáróján kettes-hármas csoportokban szintén csupa kirán-

duló, természetbarátok, akiket csábit a nagy, fehér hólepel, amely megüledett Buda zegzugos ormáin.

Jókedvűek, frissek, pirosak és semmi nyoma sincs annak, mintha tudnák azt, hogy Budapest ma választ. A plakátok viritanak a falakon és kisebb rendőri csoportok mutatják, hogy ezen a vasárnapon nem teljes a pihenés, szavazni kell száz pengőig terjedő pénzbüntetés terhe mellett Budapest törvényhatósági bizottsági tag-jelöltjeire.

Reggel nyolctól kilencig

Pont nyolc.

Végig a Lajos-utcán, amelyen Óbuda tulsó vége felé robognak, csupa friss sárga egységes- és Wolff-párti plakát, most már nem agitatori, csak tájékoztató; a többi pártok plakátjait alig lehet látni. Az autó megáll a Lajos-utca 71. szám alatt, a III. szavazókerület 7-es számú szavazóküldöttségének irodája előtt. Apró földszintes sarokház, polgári foglalkozását illetően jámbor kisdoboda. Itt, a dedósok játéktérjében működik a szavazóbizottság. A ház fala tele sárga és fehér plakátokkal, a Wolff-párt a 7-es számú listára hívja fel a figyelmet, az egységes párt az I. számú ajánlatja, a Friedrich-párt fehér ívei a hatos számú kocka jó minőségét dicsérik. A többi párt plakátja, Isten tudja miért, nem jutott el a választóbizottság helyiségének külső falaira...

A játéktérnek eszofolt kis szobácska még kisebb várótermében ember ember hátán nyüzsgő, két rendőr alig tudja hármias sorokba beosztani a polgárokat és polgárnőket.

Óbudán ilyenkor már késő délelőtt van és a pontosság nem boszorkányság. Sajnos, a játéktérben még alakul a bizottság, vita, kapacitás, nyüzsgés hallatszik az ajtón át és egy marcona, torzonborz bajszú bácsi már meg is fordul kint az előszobában:

— Nekem már elég vót. Én nem várok tovább. Majd jövök holnap!

Nyolc óra tíz perc s az első türelmetlenkedéssel mi is elhagyjuk Óbudát. Majd holnap, vagy jövőre, vagy talán tíz év múlva újra eljövünk.

*

Nyolc óra husz.

Robognak tovább a II. szavazókerületbe s megállunk a Margit-körút 19—21. számú ház előtt. Elemi iskola és a 21-es kapun a harmadik ajtószám alatt a tornaterembe akarunk belépni. Nagy meglepetés: ez a bizottság még mindig nem alakult meg és a várakozók nem nagy, de tisztas eszoportja csöndesen hámulja az ajtót, amelyen ott függ a hirdetés:

Tanítási idő alatt csakis iskolai hatóságok léphetnek be

A rendőr is megadással nézi a táblát és bent folyik a szócseta, egy kicsit izgatottan, majdnem élesen. Ez a bizottság, a 29-es számú, nem tudott megalakulni idején, mert egyes tagok — elkéstek. Uglátszik, a II. kerületben a pontosság már boszorkányság.

Nyolc óra huszonnyolc perc.

Ebben a pillanatban nyitja meg a szavazást Dobos István építésmérnök, a bizottság elnöke.

A szocialisták kívánságára leszögezték a késést.

A tornacsarnokban hosszú asztalt helyeztek el, az elnök háttal ül a bejáratnak, hogy közel legyen a belépőkhez, mellette a nagy, zölde urna, jobbra tőle friss, meztelen fából négy fülke félhosszu függönnyel; itt fognak keresztet vetni a szavazók. Az asztal mellett a pártok bizalmiférfiai és azonosnossági tanúi ülnek, köztük négy kedves, izgatott hölgy, kettő Wolff-párti, kettő Friedrich-párti. Mindegyikük előtt a nyomtatott választói névjegyzék, blokk, ceruza. Végre megindul a szavazás:

Madák Imre választópolgár lép be s kiderül, hogy

két szavazójegye is van, a régi és az új lakásában.

Kilencetől tízig

Kilenc óra harminc. Felhajtattunk a Ráth György-utca 20. alá, a XII-es választókerületbe.

Szomben a Sesta-sanatóriummal, a Grecks Károly-kollégium finom, új hajlékában működik a huszas számú szavazóküldöttség. Bakongi elnök egészen alatt. Gyönyörű, gusztusos teremben ül a bizottság, kedves, csöndes budai urak, egy

összeverődés, vita, kis izgalom, végül az egyiket érvényesnek fogadják el. Az elnök az urnáról megragad egy hivatalosan meghagyezett ceruzát, az asztalról felvesz egy fehér és egy zöld cédulát, egy kék nyitott borítékot, megkérdezi:

— Tetszik tudni, milyen pártok vannak? Tetszik tudni, hogyan kell szavazni?

Madák ur igent rebegett, átvette a kellékeket, bevonult az egyik fülkébe s egy fél perc múlva zárt borítékkal és nyitott ceruzával jelent meg újra az elnök előtt, aki hangosan bejelentette:

— Leszavazott 593-as szám, Madák Imre ur. Ezzel átvette a lezárt borítékot, beleejtette az urnába és a szavazási aktus az illető jogalanyra nézve befejeződött.

Ezután már simán ment a munka. A rendőr az ajtóban kettesével engedte be a szavazókat, egymásután jöttek Pajzs István, Kende Jenő, Nagy Dező, Kerekes Mária, kövérek és soványak, finom polgárosszonyok és mérges mesterlegények, egy hordár, egy méltóságos ur, egy kishivatalnok, egy magánzó, egy kávéháztulajdonos, utca-seprő, állami tisztviselő és háztartásbeli.

Egyszerre nagy felzudulás.

A 898-as számú szavazópolgár szórakozott-ságból a saját ceruzájával írta be a keresztet, holott ez szigorúan tilos.

A szocialista párt bizalmi férfija, egy kitűnő szedője a Globus-nyomdának vette észre és rögtön le is stoppolta, de abban a percben a boríték már becsuszott az urnába. Nagy izgalom, különösen a hölgyek indultak fel.

Mi lesz már most? Ez a szavazójegy tulajdonképpen érvénytelen, de nem lehet tudni, hogy melyik pártra esett. Az elnök egyelőre folytatja a szavazást, majd este nyolc után újra megindulhat a vita. Elbucszunk a tornacsarnoktól és az 1047-es számú szavazópolgárral együtt elhagyjuk a helyiséget.

*

Nyolc óra ötven.

Legközelebbi megálló az I. választókerületben Krisztina-tér 4. szám alatt volna, ez a szám azonban nem található. Mi történt? Talán el-sikkasztották ezt a választási bizottságot, vagy máris lezárta a szavazást? Végre kiderült, hogy a tulajdonképpeni bejárat a Krisztina-körút 131 szám alatt van, az elemi leányiskola főkapuja. A 3. számú ajtó alatt működik a negyedik számú bizottság, ugyancsak a tornateremben. Itt is négy urna van és Gyarmathy ur, az elnök a hosszú asztal közepén trónol. Itt csak férfi tagok vannak.

Uglátszik, a hölgyek az első kerületben egy kissé indolenssek és a számarányukhoz nem ragaszkodnak.

A szavazás ennél a bizottságnál teljes rendben és csöndben megy végbe, még a szocialista bizalmi férfiak is érzik, hogy a főúros első választókerületében nem illik szélsőségesnek lenni, mindenki nyugodt, fegyelmzett és udvarias. Egymásután jönnek a férfiak és nők, az elnök minden érkezőnél bejelenti, hogy új szavazat kerül sorra és amikor a fülkéből visszafordul az illető számú egyen és átadja lezárt borítékját, megint kihirdeti, hogy leszavazott ez és ez a számú polgár. A névjegyzék lapjai halkán suhognak, a plajbászok serényen működnek, egyébként teljes a nyugalom. Egymásután vonulnak be dr. Jaczkó Áronné háztartásbeli a 388-as számmal, Jókuthy Miklósné 815, Jókuthy Miklós 813, özvegy Móra Jánosné 916 szám alatt, mint új szavazók és egy fél perc múlva már mint leszavazottak hagyják el a helyiséget.

Itt nem lesz semmi baj, csak el ne aludjanak az urak.

hogy külön kell válnok: Gertrud kisasszony olyan nehéz szívvél bucsuzik a mamájától, mintha férjhez kellene mennie.

Egy kis incidens: a 47-es szám, Bajor Alajos a fia helyett azt a bejelentést hozta, hogy a fia Csehszlovákiába utazott és szeretne helyette is szavazni. Ezt a kívánságát az elnök enyhe mo-

Tizenegyétől déli egy óráig

Tizenegy óra husz.

Átvágunk mélyebben a Ferencvárosba, a Mester-utca 8. alá. Híven az utca tradícióihoz, itt is kocsmában van a szavazás. Noficzter Béla, ezelőtt Lind-Mayer Mihály ur vendéglőjében dolgozik a 176 számú bizottság, kint az ajtón kis cédula fityeg:

Kéretnek a tisztelt vendégek, hogy szeszszital-szükségletüket még a tilalom érvénybe lépése előtt ne felejtsek el beszerezni!

Kétségtelen, hogy ennek a felhívásnak a Mester-utcában igen nagy közjogi jelentősége volt. Tessék elképzelni, hogyan gurította haza a tisztas polgárság Noficzter Béla utódjától a maga boros- és sörshordóit, hogyan rohanta meg a söntést, milyen előrelátóan fedezte le kétnapos szükségletét. Noficzter ur utódja aligha fizetett rá erre a kétnapos szesztilalomra.

Ennek dacára bent a söntésben egészen má a hangulat, mint a Szép Ilonkához címzett vendéglőben. Ott senki se várakozott, itt vagy száz ember nyüzsgő mérgesen. Ott tavaszi hangulat uralkodott, itt mindenki mérges, izgatott és gormba.

Ugy látszik a Mester-utcában nem bírnak beletörödni abba, hogy a söntést elvonták eredeti misztójától.

Őszintén be kell vallanunk, hogy ez a hangulat a sajtóval szemben sem volt barátságosabb. Sőt, amikor megkíséreltük a választói helyiségbe való behatolást, olyan fenyegető ingerültség támadt, hogy tekintettel a túlnyomó erőre, rendezett visszavonulásba tértünk át és ha nem is gyors, de nem is lassu léptekkel elhagytuk a helyiséget. Hiába, a Ferencvárosban nem lehet tréfálni és ha már egyszer egy kocsmában nem isznak, hanem szavaznak, akkor ebben sem hagyják magukat háborgatni.

*

Tizenegy negyven.

Elhagytuk a haragos kültekét és ácsaptunk a Belváros rendezett közigazgatási területeire. A Piarista-utca 5. szám alatt, e jámbor és finom kegyesrendiek házában ültőt tanyát az 51-es számú küldöttség, a lépcsőházban, a folyosón egy lelket se látni és az első emeleten, ahol a tanári fogadóban és a szülők várakozó szobájában feszkel a bizottság, ott sem találunk egyetlen egy szavazót sem. Az elnök, Gessler József ur, szeretett volna már ebédszünetet adni, amikor nagy diadallal hoztak egy szavazót, Marek József kegyes volt megjelenni a bizottság előtt és ezzel megmentette a szavazás folytonosságát.

Megállapítottuk, hogy délig az idetartozó 700 szavazóból csak 191 jelent meg és szavazott le.

A bizottság várja a következő szavazót, közben halkán bug az orgona és a bizottság, amelynek tagjai közt csak három párt volt képviselve, a polgári társadalom mély megértésével gondol az elkövetkező szép percekre, amikor az ebédszünet mégis kezdetét veszi.

Csendesen üldögélünk a szobában, a falról le-néznek az érettségizett piarista diákok fényképei először és azt hittem, utóljára magam is akkor lártam itt, amikor a fiam előhaladása ügyében interjuváltam meg a kedves professzorokat, —

Délutántól estig

A legsötétebb Váci-ut: 87-es szám, leányiskola, 68-as bizottság. A XIII. választókerület munkás-sága jórészt itt szavaz. Óriási tömeg végig a folyosón, eltorlaszolja az egyetlen bejárat, a rendőrok nehezen tudják fékmentani. Lehetetlen be-jutni a választási terembe: odébb állunk, béké-sebb vidékre.

Ugyancsak a XIII. kerület, de egész más világ a Hungaria-ut 71. alatt a Magyar Kert-vendéglő. Itt a 102-es körzeti bizottság működik, a sötét udvaron át alig találni meg a bejáratot. A bizottság a nagysöntésben üldögél, a rendőrök nyugodtan pihennek: egyetlen szavazó sincs a láthatáron.

A bizottság elnöke, Szék László nem jött el, a helyettese irányítja a választást. Hiába húzód meg a sarokban,

azt hiszik, választó érkezett, majdnem ölbe kapnak, úgy visznek az elnökhelyettes elé.

Magas, sovány kis kacskaringós zökebajszu ur, ünnepélyesen feláll és bemutatkozik:

— Van szereném, Lieder Gottfried vagyok.

Ezután szabályszerű interjúnt ad, szemlátomást büszkén arra, hogy az érdeklődés központjába került. A bizottság tagjai körülveszik és a helyzet majdnem közjogi jelentőségűvé magasztosul.

— A választás teljes szabályszerűen folyik, — nyilatkozik az elnök ur. — Semmiféle rendellenesség nem történt.

A szocialista és demokrata bizottsági tag urak panaszt emeltek amlatt, hogy a vendéglő fala tele van plakátokkal, ennek folytán intézkedtem, a plakátok levakarása iránt.

sollyal visszautasította, felhívta, hogyha nem akar büntetést fizetni, jelentse be az előjáróságon. Bajor ur fejcsóválva ballag a fülkébe s nem érti, miért ne szavazhatna ő a fia helyett is?

Tovább szavaznak: 542 Kondor Bernát (nem a szocialistavezér, hanem egy öreg hegyvidéki polgár), 1082 alatt Vavrik János, míg egyszerre újabb incidens. Valaki a Greguss-utca 8. szám alól akar itt szavazni, holott ez a ház más szavazókörbe esik. Eltanácsóják a Ferry Oszkó-utca 40 alá s a bizottság tagjai szemmel láthatóan nagyon büszkék arra, mennyire vigyáznak a rendre.

Hogy el ne felejtjük: ebben a bizottságban újra két nő tag szerepel, amennyiben szereplésnek lehet nevezni azt a diszkrét hallgatást, amellyel nem vettek részt a férfiak vitájában.

egyszerre azonban nagy esemény következett be, egész váratlanul. Egy idősebb hölgy bukkant fel, aki

már kétszer volt itt és kétszer ment el, nem tudja megérteni, hogyan is kell a szavazást leadni?

Az elnök hiába magyarázza meg, hogy milyen pártok vannak, mit jelent az egyik cédula, mit jelent a másik cédula, hiába működik közre az egész bizottság (mindenki boldog, hogy végre valami történik), a derék öreg hölgy sehogyse tudja megérteni, miről is van szó tulajdonképpen. Kimegy, bemegy, ide-típeg-oda-típeg, fölveszi, leteszi a ceruzát, áhitattal hallgatja az elnök predikációját s amikor Gessler ur diadalittasan kérdezi tőle:

— Ugyebár, kedves asszonyom, most már teljesen érti? — Szerényen, de határozottan rebeגי:

— Igenis, nem értem, elnök ur...

A bizottság végül is feladja a küzdelmet, a néni kétségbeesetten távozik és valamelyik párt egy szavazattal visszaesett. Ebben a kerületben, ahol olyan kevés a szavazó, ez a tény majdnem pótolhatatlan veszteségnek minősíthető.

*

Tizenkét óra ötven.

Zoltán-utca 17., az V. választókerület 55. számú bizottsága dolgozik a Tőzsde épületében, lent, ahol valamikor, amikor egyáltalán volt tőzsde, egy nagy postahivatal küzdött a konjunktúra óriási forgalmával. A postahivatal helyisége számos más-sal együtt, most üresen áll és itt helyezték el ezt a küldöttséget.

Hideg van, kevésbé vérmes bizottsági tagok tölkabátban üldögélnek. Az elnök, ismeri közéleti nagyság: Szörtsey József, a TESZ vezérfeje. Nagyon pedáns uriember, mindent meggondol és megfontol, szerencsére a szavazók olyan lassu tempóban érkeznek, hogy a tolongás nem fajulhat a dolog.

Folyton apró bajok merülnek fel, az egyik jelentkező nem kapott igazolványt, a másik kapott, de nem stimmel a neve, a harmadik nem tartozik ehhez a választókerülethez és jó idő mulik el, amíg Haas Ferenc és Haas Ferencné, 1592-es és 1593-as számú választópolgárok simán leadhatják szavazatukat.

Közben komoly incidens is történik. Egy nagyon egyszerű hölgy jelent meg kutyával a karján, a bizonyos Márkiné. Az elnök önagyságának szólította, amire egyszerre kiötört a botrány:

— Kérem, én méltóságos asszony vagyok! Micsoda dolog az, hogy az emberek nem adják meg a tisztességet. Kikérem magamnak, nem vagyunk a kommunizmusban!

Szörtsey ömeltósága megdöbbenve nézi a hölgyet s alig tudja lecsillapítani, még a kutyája is el van keseredve. A méltóságos asszonyt végre betuszkolják az egyik fülkébe és amikor kijön, le-adja a szavazatát s a kutyával együtt nagynehezen távozik, megkérdi az egyik rendőrtől, aki abban a percben vette át a szolgálatot, hogy merre kell kimenni.

A rendőr udvariasan mutatja a kijáratot: — Tessék csak arra menni, nagyságám.

A bizottság tagjaiban meghűlt a vér.

— Nagyságám? — rikoltott a méltóságos asszony. — Nagyságám? Mért nem mindjárt távozt szony? Hát kommunizmus van itt? Hát nem tudják, mivel beszélnek?

Szegény rendőr teljesen elvesztette kontaktsáát de nem mehetett bele a közjogi diskuszióba, mert szerencsére a méltóságos asszony egy bevágta az ajtót, hogy talán még a tőzsdebiróság szobájában is megrepedtek az üvegek.

*

A VI. választókerületben sok a körzeti bizottság, tehát a szavazatok meglehetősen megosztanak. Nem csoda, hogy például a 71-es bizottságnál, amely a Dreschler földszinti külön termében székel, délután már alig vannak szavazók. Strauss István elnök, a bizottsággal együtt, amelynek három hölgytagja van, rettenetesen unatkozik; sajnos, egy-egy szavazó mégis szállong és hiába nézik az órát, nyolc óra még messze van.

Kósa Miklós.

A Fővárosi Operett Színház új szenzációja

A NŐTLEN FÉRJ

Márkus Alfréd és Vadnay László új operettje

Minden este 8 órakor, mindkét karácsonyi ünnepen délután fél 4 órakor

Főszereplők: Titkos Ilona, Fejos Teri, Kökény Ilona, Rátkay, Kabos, Dely, Sarkadi, Radó, Páros, Horfi

Jegyek a Fővárosi Operett Színház pénztáránál és az összes jegyirodáknál.

Hölgyek jelszava

Mindig legjobban vásárolhatunk

KLEIN ANTAL

divatnagyruházában

Király-utca 53. sz. (Akácfa-utca sarok)

A REGGELI UJSÁG HIREI

Nem fontos,
de érdekes.

Gerliczy báró cigarettatárcá

Gerliczy Félix báró, az ismert pesti gavalier jelenleg Párizsban tartózkodik. A rendőrség a napokban elfogott egy gyanús egyént, egy Schweindler Árpád nevű borbélysegédet, akitől feltűnő sok arany és ezüst ékszert, monogramos cigarettaszelencéket és egyéb értéktárgyakat találtak. A borbélysegéd vallomása szerint az értéktárgyak Gerliczy Félix bárótól valók. A rendőrség most keresi az érintkezést a külföldre utazott báróval, aki valószínűleg nem is tud róla, hogy távollétében mi történt pesti lakásán.

Az Operabál nem lesz elítél

Röviddel ezelőtt jelent meg az első híradás az Operabál engedélyezéséről. Azóta már terminus is van rá a bál napjában január 31. Radnag Miklós és az érdekeltek testületek azonban még semmiről sem tudnak semmit. Egy bizonyos; a bál nem lesz elítél, mivel azok az előkelő urak, kiket a rendezésbe be szerettek vonni, már előre elhárították maguktól ezt a megbízást, annál is inkább, mivel egy ilyen nagyméretű bál megrendezése sok hónapig tartó előzetes munkát igényel. Az eddigiek szerint esetleg valamelyik alkalmi atakulat veszi majd bérbe az Operát és feladva az elítél jellegét, nyilvános táncmulatságot rendez. Az előjelek után itélve azonban még ez sem valószínű. Tulnag a rizikó. Bál ugyanis van elég. Csak a pénzzel van baj...

Az autósok bálja

Nagyszerűen sikerült az autósok multheti tombola-estéje a Bellevue-ben. A legjobb társaságot láttuk ott a jóformán senki sem hiányzott az autós előkelőségek közül. A tombola első díját, arany cigarettatárcát, öngyújtót és szípkát Kirchnopf Ferenc, a Turing Club főtitkára nyerte, táncversenyen első ifj. Kienast Ferenc Santellinét, Jelenszky Nellyvel, második Wilhelm Pál, Spieler Verával. A közönség díját, egy aranyserleget, 196 szavazattal Martens Cesarné nyerte Nagy Mihály főhadnaggyal. A tombola díjai körül a hajnali órákban frásdi tülekedés volt, ifjabb Horthy Miklós is nyert egy arany püderkészletet. Hat óra után kezdett hazafelé indulni az első társaság, de még a kora reggeli órákban is — bár csak igen halkán — szólt a zongora az egyik szobában.

Vadászatok mindenféle

A december havi vadászatok közül jelentőségben első hely illeti meg Pallavicini Alfonz pusztaszeri birtokán rendezett vadászatot. Bár csak tíz puskás utazott le a pusztaszeri erdőre, mégis 17241 (1) vad esett és pedig 7701 nyul, 9021 fácán, 513 fogoly. Résztvettek Pallavicini Alfonz és Sándor öngyörgök, Schwartzberg Adolf herceg, Batthyány Zsigra gróf, Czirák József, Draskovits Pál gróf, Erdődy Ferenc gróf, Hunyady Imre gróf, Széchényi István gróf és Vojtki Hubert gróf. A vadászatot a házigazda, Pallavicini Alfonz öngyörg gyengélkedése miatt nem vett részt.

Apponyi Károly pálfai birtokán rendezett vadászatot 1320 vad esett. Ott voltak Széchényi Anasztáz, báró Zichy Rubidó és felesége, Lichtenstein Alfréd herceg és Polizene hercegné, gróf Thun Adolf, Apponyi Rudolf gróf, Szapáry Frigyes gróf, Marienne és Gabrielle leányai, Inkey Pál báró feleségével és Klára leányával, Jeszenszky József báró, Floth Tibor báró, Schell József és Sztankovics Tibor. A két napig tartó vadászat után a házigazda kastélyában nagy estély volt, amely másnap a hajnali órákban ért véget.

Az elmúlt héten vadliba-vadászat volt a Hortobágyon, amelyen résztvettek Lichtenstein János herceg, Zichy János gróf, Waldeck Frigyes gróf és Szentiványi Ferenc. A vadászat érdekessége a veszélyes herceg által idomított vadászólyom volt, amely kitűnő eredménnyel dolgozott.

Estélyek a Lipótvárosban

A Lipótvárosban is megkezdődtek az estélyek. Az elmúlt héten nagy estély volt Hatvany Károlynéknál, ugyszintén Kornfeld Móricznéknál is. Estély volt ezenkívül még Bezegh-Huszágh Miklósnéknál, Bessenyei Zsófnéknál, Kossuth Lajosnéknál, Konkoly-Thege Kálmánéknál, Friedrich Bélaéknál, Wenckheim Ferencéknél pedig ezüstlakodalmukat ünnepelték.

A bankigazgató vallása

A bankvezérigazgató már régebben ott hagyta ősei vallását. Kitiűnő keresztény körökben forog és legalább olyan konstruktív, mint kitűnő barátai. Már nem is akar emlékezni, hogy ez valamikor másként is volt. A napokban egy haláleset történt a vezérigazgató családjában. Testvérbátyja, egy nyugalmazott ítélőtáblai bíró halt meg, aki azonban mint hírhű zsidó élte le életét. A gyászjelentés pontosan felsorolta a család tagjait, csak éppen az elhunyt testvéröccse, a vezérigazgató hiányzott.

Megkérdezték tőle, hogy miért. A válasz kissé ingadozó volt: — Tudjátok, kérlek, én annyi vállalat igazgatóságában vagyok bent, hogy ha a

gyászjelentésben olvassák a nevem, úgy napokig mást sem tehettem volna, mint válaszolni a kondoleáló levelekre. Csak ez volt az oka... csak ez...

Jó parti egy pesti lapszerkesztő

Az elmúlt hetekben az egész pesti sajtót bejárta az Amerikába utazott színházi lapszerkesztő és az amerikai autókirály leányának házassági híre. A hírt maga a szövevényű lapszerkesztő cáfolta meg egyik Pestre küldött levelében s a közönség így tudomásul vehette, hogy a hír nem igaz. Mint értesülünk, a híresztelés célja «hiteljavítás» volt. De természetesen az autókirály részéről. Mert ma, amikor még Ford is kénytelen ledlítani gyárát, igazán kitűnő parti lehet egy pompásan menő színházi lap főszerkesztője, még egy autókirály leányának számára is.

Választás és alkoholtilalom

A választási szesztilalom látszólag igen súlyosan érintette a pesti lakóközösséget. A választás azonban másként festett. Szombat este zsufozásig megtelt minden mulatóhely, pezsgő helyett gyümölcsbőléket (hat személy 40 pengő), oranzsádokat (4 pengő) és egyéb veszélytelen italokat szolgáltattak fel a vendégeknek. A mai pénztelen világban rég volt ilyen jó napjuk a szesztilalom dacára a lakóknak. Este 12 óra felé pedig a pestkörnyéki vicináliskok kezdtek ontani a pesti részvegeket. A periferiákon nem volt szesztilalom, Ujpestről, Ktspestről, Budafokról egész kocsiakomány részeg ember érkezett éjjel felé s a jóval fagyypont alá süllyedt éjszakában minden utcára jutott egy-egy mámoros szavazó, aki készült állampolgári kötelességének teljesítésére.

Szent Bürokráciusz

Hónapok óta folyik a válópere Budapest egyik legismertebb gavalierjának, akit újabbban mint főpolgármesterjelöltet aposztrofálnak a pesti társasági körökben. Kis hírnök hőse császári és királyi kamarás, berettyóújfalui illetőségű, tizenöt éve képviselő, öt éve városatyja, hivatalos (tizenkét év óta nyugalmazott) katonatiszt, megyebizottsági tag és ennek dacára... ennek dacára a bíróság kérte tőle, hogy irásban igazolja honosságát, mert kétségek merültek fel a magyar állampolgárságára vonatkozóan. Mit volt mit tenni, a törvény törvény. A gavalier szófogyadott. Pedig mindenki ismeri Pesten. Még a bíró is. De úgy látszik, fő a bürokrácia. Mindenekelőtt.

Windischgraetz Lajos herceg balesete

Az elmúlt héten Bécsbe utazott herceg Windischgraetz Lajos. Éjjel a hőlökcsoban a felső ágyban aludt. Reggel, mintha otthon lett volna, angolos flegmával fölkel és lélepett... a másfél méter magas függőágyból. Az eset nem történt egész simán, a herceg két bordáját törte.

Cherchez la Femme az Erdélyi Borozóban

Írói, újságírói és művészi körökben sokat beszélnek arról, hogy egy feltűnően fiatal s még feltűnően csinos művésznő újabbban az Erdélyi Borozó című vendéglő állandó látogatója. Nem nappal, hanem — éjjel. Akkor sem éjjel előtt. Az ok — mint mondják — keresd a férjűt és sokan ezt a férjűt Elemér ur személyében vélik megtalálhatni, aki mindenkihez udvarias, de ebben az esetben talán több is, mint udvarias. Az esetnek úgy látszik folytatása van, mert a vacsorák még tartanak — de botrány nélkül. A happy end harmóniáját csak az zavarja, hogy a fiatal és feltűnően szép művésznő barátja másutt vacsorázik. A művésznő nem...

Egy ügyvéd futása

Ügyvédi körökben élénken pertraktálják Sekeres István dr. fejjelmi ügyét, aki a Zichy hagyatékkal kapcsolatban a pereknek és eljárásoknak valóságos pergőtűzébe került. Tengelyt akasztott Magyarország egyik legtekintélyesebb és legnagyobb sulyu arisztokratájával, Zichy János gróffal, aki ügyvédjének tanácsára Sekeres István dr.-t jelöltette az Ügyvédi Kamaránál, oklatan és alaptalan perlekedés miatt. Az Ügyvédi Kamara fejjelmi választmánya nem merte ugyan elítélni Sekeres István dr.-t, mert jogi feljogása szerint Sekeres dr. nem indított alaptalan pereket. Csapán azért itélték el, mert túlmagasra takarította — ugyancsak a fejjelmi bíróság feljogása szerint — a per tárgyát képező értéket. Ez azonban nem tartozik a dologhoz, benünk ez nem érdekel. Egészen más tette érdekessé nemcsak számunkra, hanem az ügyvédtársadalom előtt is e tárgyalást. Megjelent ugyanis — hívás nélkül — Gerlőczy Endre dr., Zichy János gróf egyik jogi főtanácsosa, aki a fejjelmi tárgyalást megelőző külön zárt-szobai tanácskozásokban résztvett. A nyílt tárgyaláson Sekeres dr. dühbe gurult, amikor meglátta Gerlőczyt és a legelősebb kifakadások tűzébe vette.

— Ön adta ezt a tanácsot is Zichy János grófnak, — kiáltotta Sekeres —, nem tudom, Öccellenciá! a hálás lesz-e Önnek?

Gerlőczy minden körülmények között bent akart maradni, azonban Sekeres, aki indulni akart, magából kikelve attakirozta Gerlőczy doktort. Végül a tanács tagjai maguk intettek Gerlőczyt, hogy távozzék a tereméből. Ez meg is történt. Gerlőczy Endre visszavonult. Eltűnt, s az ügyvédtársadalom élénken pertraktálja ezt a különös esetet.

Ú. J.

BALBO OLASZ LÉGÜGYI ÁLLAMTITKÁR ELTŰNÉSE

A mult héten nagy aggodalomra adott okot, hogy Balbo olasz légügyi államtitkár, aki mint ismeretes a Délamerikába indult olasz hydroplánrajt vezényli, hír szerint, eltűnt. A tizenkét hydroplánból álló olasz rajt hat gépe a nagy viharban kénytelen volt Mallorca szigetén, Palma kikötőjében leszállani. Az egyik repülőgép Balbo államtitkárrel Palmából Carthagénába indult, de oda nem érkezett meg. Képünkön középen Balbo államtitkár áll.

Vizsgálat indult Büchler Lajos óranagykereskedő ellen. Pár hónappal ezelőtt a Information Horlogerie Suisse, a svájci óragyárak hitelezői védegylete 21 svájci óragyár nevében a budapesti főkapitányságon Büchler Lajos, ismert fővárosi óranagykereskedő ellen csalás büntetés miatt feljelentést tett. A svájci hitelezői egyesület budapesti jogtanácsosa, Lederer Miksa dr. beadványban előadta, hogy Büchler a 21 gyártól több mint százezer pengő értékben ékszert vásárolt, de fizetési kötelezettségének még bírói egység után sem tett eleget. A hitelezők megállapították, hogy Büchler a tőlük vett árut beszerzési áron alul adta tovább. A rendőrség és az ügyészség hónapokon át folyt ebben az ügyben a nyomozás s az ügyészség a könyvszakértői vélemény alapján a vizsgálat elrendelését kérte Büchler ellen. Engedi Róbert dr. vizsgálóbíró az ügyészség által előterjesztett indokokat elfogadta és elrendelte a bünygyi vizsgálatot Büchler Lajos ellen.

Zongorák, hangszerek REMÉNYINEL
Budapest. VI. Király-u. 62.
Olcsó árak Kedvező részletfizetések

Az ügyészség vezetője a szocialisták ellen indított eljárásra kapott utasítást Zsitvaytól. Bethlen István gróf miniszterelnök legutóbb a képviselőházban bejelentette, hogy eljárást kíván indítani a szocialisták ellen annak a megállapítására, hogy milyen összeköttetést tartanak fenn a külföldi szocialista szervezetekkel s elsősorban, hogy milyenek a kapcsolataik a csehországi szocialistákkal. A miniszterelnök ebben a kérdésben érintkezésbe lépett Zsitvay igazságügy-miniszterrel, aki pénteken és szombaton hossza san tanácskozott Baróthy Pál főügyessel, az ügyészség vezetőjével. Értesülésünk szerint az 1921. évi és a tarsadalmi rend hatályosabb védelméről szóló törvénycikk alapján indít az ügyészség eljárást a szocialisták ellen.

Kedden formális ülést tart a Ház. Karácsony előtt még egy napra ül össze a képviselőház, s december 23-án, kedden formális ülést tart. Az ülésnek egyetlen tárgya a főrendiház üzenetének a tudomásulvétele. Ki kell ugyanis hirdetni még január elseje előtt a választásra jogosultak újabb összeírására vonatkozó törvényt, mert a december 31-ri január 1-re virradó éjszakán zajlik le az általános népszámlálás és ezzel kapcsolatosan állítják össze a választók új névjegyzékét.

Irappista és óvári sajtó
legjobb minőségben 10 dkg 24 fillér
a Központi Tejcsarnok fiókjaiban

JDŐ

A derült csendes sugárzású időjárás Közép-európa nagy részére kiterjed. Ezt a területet azonban minden irányban csapadékos időjárással bíró zónák övezik. A Balkánon uralkodó borultsággal kapcsolatban a Dunántul nyugati részén is nappal meglehetősen felhős volt az idő. Hazánk többi részén általában tiszta, derült ég mellett a hőmérséklet gyorsan emelkedett napközben. Az esti órákban Budapesten —3 fokra süllyedt a hőmérséklet.

Prognózis: Az időjárásban lényeges változás nem várható, legfőképpen a déli részen kis havazás. A fagy egyelőre tartósan igérkezik.

Beteg a kormányzó unokája. Ifjabb Horthy Miklós kisleánya súlyos betegen fekszik a Szövetkezetek Erzsébet Kórházában. A kórház operatőr főorvosa csütörtökön súlyos koponyaműtétet hajtott végre, amely jól sikerült ugyan, de a kisleány állapota ma is változatlanul súlyos. A napokban érkeztek Budapestre ifjabb Horthy Miklósné Károlyi Consuela szülei, akik a család tagjaival együtt egész nap a kis beteg ágyánál tartózkodnak.

A Tábla is ellátta Casanovát. Fried Martos Adolf könyvkereskedő még 1929-ben átvette Casanova emlékiratainak régebben megjelent kliséit és Kiss Ivánnal, az Otthon nyomdalujaadonásával megállapodott, hogy a klisék felhasználásával Casanova emlékiratait kétezer példánnyal újra kinyomják. Kiss Iván a megrendelésnek eleget is tett, a könyvet elkészítette, ezekből 500 példányt a megrendelőnek el is küldtek, de a könyv további terjesztését megakadályozta a rendőrség, amely szemérem elleni vétség című lefoglalta a példányokat, majd az ügyészség vádiratot adott ki Fried Martos Adolf és Kiss Iván ellen. A büntetőtörvényszék Török-tanácsa Fried Martos Adolfot 400, Kiss Ivánt pedig 200 pengő pénzbüntetésre ítélte. Fellebbezés folytán az Itélőtáblához került az ügy, amelynek Gadó-tanácsa tegnapi hirdett ítéletet ebben a perben és helyben hagyta a törvényszék ítéletét az az indoklással, hogy Casanova emlékiratai kimeríti a szemérem elleni vétséget és az a körülmény, hogy egy rég megjelent munkát irodalmi értéknek valának, nem jelenti azt, hogy ennek leple alatt el lehessen követni a vád tárgyává tett cselekményt. Az ítéletet egy a vádlottak, mint az ügyész megfellebbezték a Kuriához.

Vasárnapi öngyilkosságok. Különös módon akart megválni az élettől vasárnap délelőtt Nagy Elvira 19 esztendő vasárnapi. Rakospalota, Pozsonyi-ut 36. szám alatti lakásán egy fogkefét lenyelt. Az úpesti mentők részesítették első segélyben. Súlyos állapotban az István-kórházba szállították. — Komáromi Mária 18 esztendő háztartásbeli nő Károly-körut 9., I. emelet 9. szám alatti szolgálati helyén gázszal megmérgezte magát. A lakás ajtaját magára zárta s így létrán keresztül a vilgítóudvaron át tudtak a mentők a lakásba bejutni, ahol a leányt eszméletlen állapotban találták. Életveszélyes állapotban a Rókus-kórházba szállították. — Jámor György 22 éves hentessegéd a Hunyad-utca 9. sz. alatti ház első emeletéről vasárnap délelőtt leugrott. Koponyaalapi törést szenvedett. Haldokolva szállították a Rókus-kórházba. — Gosztolya Gergely 35 éves szerelő Vilmos császár-ut 16. szám alatti lakásán veronállal megmérgezte magát. — Khan Ignác 54 éves bádogossegéd Mohai-ut 132. szám alatti lakásán szengázsal megmérgezte magát. — Götz Mária 32 esztendő háztartásbeli leány luminállal megmérgezte magát. A mentők az öngyilkosjelölteket a Rókus-kórházba szállították.

Karácsonyi sonkavásár! Herceg Esterházy husárugyár

lerakatal: VII, Rottenbiller-utca 58. Tel. J. 435-45 VIII, József-körut 41. sz. Tel. J. 433-66

TÖRLE
a Központi Tejcsarnok fiókjaiban

Nyilgrí Imre: Megesufolt apostolok. Nyilgrí Imre, a harcok újságíró most jelentette meg első könyvét Megesufolt apostolok címmel. Nem regény, nem novella. Meghatározatlan műfaja van e kötetnek. Egy érző ember vallomása a világról, a társadalomról. Könnyes őszinteség karakterizálja a Megesufolt apostolok minden sorát.

Hafalozás. Vasárnap éjjel elhunyt özv. Grünblatt Istvánné szül. Reinitz Mari, temetése kedden d. e. fél 11 órakor lesz az új izr. temető halottasházából. Az elhunytban Reinitz Armand, a Kereskedelmi Bank ny. igazgatója nővérét gyászolja.

Fleischer Elek dr. folytathatja gyakorlatát. A Reggeli Ujság multheti számában hírt adtunk arról, hogy Fleischer Elek dr. ügyvédet a Kuria Ügyvédi Tanácsa az ügyvédi gyakorlatról 6 hónapra felfüggesztette. Ezzel szemben Fleischer Elek dr. annak a megállapítását kéri, hogy egyik kartársának ellene folyamathat tett fegyelmi ügyében a Kuria Ügyvédi Tanácsa a Kamara elsőjoku ügyét eljeldolta és új eljárást rendelt el.

Modern fehérbutorok HAVAS

Január 20-án országos kisgazdakongresszus lesz Budapesten. Az egyre erősödő kisgazdaszervekedésnek, amely ugyan még nem tudott közös nevezőre jutni, újabb eredményeiről számolhatunk be. A tisztviselői képviselők, Kun Béla, Hegymegi-Kiss Pál és Horváth Mihály közös platformra helyezkedtek és rövidesen megkezdik a kollaborációt az országos Nagyatádi-párttal, amely január 20-án országos kisgazdakongresszust rendez Budapesten.

Razziák 48 előállításával. Szombatról vasárnapra virradó éjszaka a főkapitányság detektívjei az erkölcsrendészeti osztály detektívjeivel együtt a székesfehérvári területen razziát tartottak. A razzia során 248 előállítás történt. Az előállítottak közül száznegyvet elbocsátottak. Nyolcvankét férfit és nyolc nőt a toloncgyosztálynak adtak át, két kiskorút a csavargóbiróságnak, negyvenhárom nőt az erkölcsrendészeti osztálynak, négy férfit és egy nőt ellen megindították a kitoloncolási eljárást.

Zsoldos

Fodor Antal viceházmester „lapszerkesztő” különös feljelentése. Fodor Antal viceházmester, aki különféle ügyeivel már igen sok dolgot adott a hatóságoknak, most újból nyilvános szereplésre vágyakozott. Mint emlékeztet, Fodor Antal a közelmúltban „Emberi Jogok Ligája” címmel lapot indított, amelyhez kauciók alkalmazottakat szerződött. Az ambiciózus viceházmester a Wekerle Sándor-utca 24. számú házban négy-szobás helyiséget bérelt, majd azután különféle apróhirdetéseket tett közzé, amelyekben jelentkezésre hívja fel az álláskeresőket. Fodor Antal volt az első „Japtalajdonos” Magyarországon, aki nemcsak óvadékos tisztviselőket, hanem „óvadékos hírlapírókat” is szerződöttetett az újságjához. A felvett kauciók összege csakhamar elsikkadt Fodor Antal kezén, mire a károsultak, egy egész sereg ember, a rendőrséghez fordult s Fodor Antalt letartóztatását kérte. A főkapitányság a feljelentés alapján megindította a nyomozást s a viceházmesterből lapszerkesztővé avanzsált Fodor Antalt letartóztatásba helyezték. Néhány hónapi fogság után Fodor Antal most szabadlábra került és a tegnapi nap folyamán feljelentést adott be a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen. Ebben a feljelentésben azt adja elő, hogy mialatt ő vizsgálati fogságban ült, ismeretlen tettesek a Wekerle Sándor-utca 24. számú házban levő szerkesztőségi és kiadóhivatali helyiségeket feljuttatták, s onnan 48.000 pengő értékű holmit vittek el. A nyomozás nyomában megindult és elsősorban Fodor Antalt hallgatták ki, aki jegyzőkönyvi vallomása során előadta, hogy a 48.000 pengő értékű minden butorokban, értéktárakban vagy ékszerekben volt, hanem különböző nyomtatványokban, már kinyomott több ezer lappeldányból állt. A rendőrség ezek után Fodor Antal feljelentését kellő értékére szállította le.

Aukció

Nálam minden aukción tetemesen olcsóbb árakon vehet gyönyörű butorokat, képeket, műtárgyakat, sévresi és meissei porcellánokat, szőnyegeket, kínai bronzszobrokat. Áram szénzáción olcsók. Réthl. Városház-u. 1.

Egy szerb szerzetes megölte egy rendtársát. Belgrádból jelentik, hogy a prilepi ortodox kolostorban a napokban meggyilkolta találták Jovanovic Szergej szerzetest. Tegnap a rendőrség elfogta Mirkovic Jovánt, aki a prilepi kolostor szerzetese volt. Mirkovic egy csomag véres fehérneműt akart postára adni és zsebében megtalálta a meggyilkolt szerzetes két takarékkönyvét. Mirkovic tagadja, hogy ő lett volna a gyilkos s azt mondja, hogy a takarékkönyveket az imaszkóban találta, a véres fehérnemű pedig a halott nővérének akarta küldeni. A kolostorból — valómása szerint — azért szökött meg, mert tartott attól, hogy őt gyanúsítják a gyilkossággal.

Kohinoor széncomagot 1000 üzlet árusít. Egy házaspár gázmérgezése. Újpesten a Nyár-utca 44. számú ház egyik lakásában lakik Millner Ignác magántisztviselő feleségével. A szomszédoknak feltűnt, hogy vasárnap délig nem jöttek ki a lakásból, ezért felfestették az ajtókat és behatoltak Millnerékhez. A házaspárt eszméletlenül találták. Kihívták az úpesti mentőket, akik megállapították, hogy a kályhából kiömlő szénagtól lettek rosszul mindketten. A házaspárt a mentők a gróf Károlyi-kórházba szállították.

Bécsi kommunista tüntetések elmaradtak. Bécsből jelentik: A kommunisták mára tüntetésekkel fenyegetődtek, amelyekkel a karácsonyi vásárt meg akarták zavarni. A tüntetések elmaradtak. A karácsonyi vásár incidens nélkül folyt le.

Douglas, a híres krikettjátékos a tengerbe fullt. Londonból jelentik: Az „Oberon” finn gőzösnek a Kattegattban történt esélylyedése, amelynek során 45 ember a hullámsírba veszett, Londonban nagy riadalmat okozott. A hajón ugyanis kilenc angol állampolgár utazott, aki a karácsonyi ünnepeket Angliában szándékozta tölteni. Közöttük van Douglas, a híres krikettjátékos is, aki az angol csapat kapitánya volt, s ennek apja, egy ismert box-bíró.

Az egész világ rákbetegeit invitálják a bécsi rádiumintézetbe. Bécsből jelentik: Ismeretes, hogy Bécs városa a rákbetegségek leküzdésére öt gramm rádiumot vásárolt és a rádiummal való kezelésre legközelebb külön osztályt nyit a bécsi közpórházban. Tandler professzor, városi tanácsos, a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy a rákbetegségekben szenvedőknek nemcsak a most beszerzett rádiummennyiség áll rendelkezésére, de az új pavillonban lesz több egyéb Röntgen-felszerelés is készülék is. Az új intézmény rendelkezésére áll majd mindama betegnek, akiket a többi kórházból és egyéb gyógyintézetekből kezelésre beutálnak. Szó sincs bármiféle elzárkózásról, sőt a közreműködésre meghívják minden orvost és hatóságát. A professzor bizonyosra veszi, hogy a rákbetegek valamennyi országból és tájékről Bécsbe sereglenek, de gondoskodni kívánnak arról, hogy a hazai betegek meg ne rövidüljenek a nagy külföldi érdeklődés esetében se.

Hatályos Jogegységi Döntvények és Teljesülési Határozatok címmel most jelent meg vitáz dr. Boronkay István, a Birák és Ügyészek Lapjának felelős szerkesztője összeállításában egy hézagpótló munka, mely a jogszközönségnek a felsőbirósági jogegységi döntvény és teljesülési határozatairól könnyen áttekinthető gyűjteményt nyújt. A döntvényár betürendes tárgymutatóval és a határozatok számszerrendi mutatójával van ellátva és így kitűnő gyakorlati értéket jelent a jogszközönségnek. A könyv ára 5.— P. (Megrendelhető Feldmann Ferenc jogi kiadmányok bizományosnál, Budapest, VII., Rákóczi-ut 62.)

Domány Gyula előadása a világgazdasági válságról. Domány Gyula dr., a Magyar-Olasz Bank igazgatója szombaton a Magyar Jogszközlet gazdaságjogi intézetében a világgazdasági válságról tartott előadást. Kifejtette, hogy minden ország vagy közvetve, vagy közvetlenül megéri a kedvezőtlen gazdasági viszonyok következményeit. Majdnem egyformán érzik ezeket úgy az agrár, mint az ipari államok. Éppen abban különbözik ez a válság minden eddigi gazdasági krízistől, hogy nem lokalizálható egy vagy két állam területére, hanem kiterjed az egész világgazdaságra és ennek következtében hatása mindenütt érezhető. A jelenlegi válságot legfőkéntesen két szimptoma jellemzi. Elsősorban a munkanélküliség, mely főleg az exportra termelő ipari államokban mutatkozik és csak másodsorban érinti az agrárállamokat. A munkanélküliség emelkedésével párhuzamosan halad a másik jellegzetes tünet: az általános árhanatlás. Dr. Domány Gyula azzal fejezte be érdekes előadását, hogy a jelenlegi világgazdasági válságot egyedül az államok egymáshoz való őszinte gazdasági közeledése lesz képes megsérkenni.

Olvasóinknak Menezes 12 fillér helyett 10 fillérért tisztítja gallerjait. — Fest, tisztít, mos, saját üzemeiben. Telefon.

Balkányi Béla, a Lánczy-áij, a boletta és a zsaket

A kereskedelmi és Iparkamara elnöksége a héten hirdette ki, hogy a Lánczy-díjat, amelyet a „buza-probléma megoldására” tűzött ki, Balkányi Bélának juttatta. Balkányi Béla egyike a magyar szellemi és tudományos közgazdasági élet legérdekesebb jelenségeinek. A magába zárkózott, csöndes tudós, akit felszögegsége láttán mindenki könnymolynak tartana, a legaktívabb és legagilisabb magyar gyakorlati mezőgazda, aki a Debrecen melletti nagy család birtokon olyan mintagazdaságot vezet, amelynek csodájára járnak a külföldről is. Igaz, hogy minden tevékenységét sokoldalú teoretikus tudása és univerzális műveltsége alapozza meg; de mindezekon felül áll Balkányi Béla bízhatatlannul éles gyakorlati látása, amellyel az általános gazdasági problémákat észleli és azoknak megoldási lehetőségeit megtalálja. Talán vitatható dicsőség, hogy Balkányi

Béla a boletta — apja, hogy ő találta ki a mezőgazdaság felségjének ezt a módját (s régen, a gyakorlati megvalósítás előtt le is fektette a most a Lánczy-díjjal jutalmazott tanulmányában), de annyi bizonyos, hogy az ötlet érdekes és szellemes volt s ennél jobbat eddig senki sem produkált. Mondani se kell talán, hogy a kivitelben alaposan megismertették Balkányi ötletét s csak az ő tartózkodásának köszönhetik az illetékes körök, hogy eddig nem tiltakozott Balkányi a boletta-törvény apasága ellen. Mert erre a gyerekekre már ő maga is alig ismer rá. Mulatságos különben, hogy Balkányi boletta-ötlete hogyan került megvalósításra. Wekerle panaszkozott Vágó Józsefnek, a Pester Lloyd közgazdasági szerkesztőjének, hogy képtelen megfelelő ideát találni, amellyel a mezőgazdaságot felsejgíthetné. Vágó erre anekdotezte, hogy miért nem hallgatja meg Balkányi Béla boletta-ideáját. Wekerle azt se tudta, hogy ez mi fán terem. De azért felhívatta Balkányit és előadatta magának a dolgot.

Annyira megtetszett neki az idea, hogy másnapra — elvitte Balkányit Bethlen István grófhhoz. De miután Balkányi Béla — igazi tudóshoz illően — egy ruhát hord esztendőig s néha arról is megelégedezik, hogy nyakkendőjét vegyen föl, Wekerle megkérte Balkányi Kálmánt, a tudós fivérét, hogy öltöztesse fel szalonképessé öcsését a miniszterelnöki kihallgatásra. Az OMKE igazgatója saját elegáns szakettjébe öltöztette fel Balkányi Bélát és így vitte fel a Várba Bethlenhez, aki két óráig hallgatta a boletta-ideát s azonnal elrendelte annak gyakorlati kivitelét. Balkányi Bélát kevésbé izgatta ez a siker is: hazautazott Debrecenbe, beült könyvei közé és bekezdett egy új tudományos munkába, gondosan ügyelve arra, hogy annak gyakorlati értéke legyen. A Lánczy-díj elnyerése alkalmából minden oldalról rengeteg üdvözléssel keresték fel a kitűnő tudóst.

Dugó Dani, Kelep, a golya és Csupi, a hűséges eb A Dante ifjusági könyve

Nincs nagyobb jötevője az emberiségnek, mint aki az életébe derít és mosolygós visz. A gyermeknél még fontosabb, hogy derűs, bizakodó, napfényes hangulatban éljen, növekedjék és fejlődhesse! A háborus időknek talán legszörnyűbb büne, hogy a gyermekeket megfosztotta a mosolygástól, komor, szomorú árnyat borított életükre és lelükre és a pesszimista környezet meg a jövőben való hitüket is csírájában öli meg. Az így visszafojtott életkedv, jökevő azán más, egészségtelen irányban tör ki és mindenféle bajnak lesz kuforrása. A gondoktól elkinzított szülő nem is tehet talán róla. Honnan vegyen mosolygót, vidám és mégis lelkes pajtást gyermekeknek? A könyvekben! Olyan könyvet adjon gyermeke kezébe, melyben mindez megvan. És olyan művészen van meg, hogy a gyermek lelkét, kedélyét megfogja, helopja magát képzeletébe és életének részévé válják.

Ilyen könyvet ad a magyar szülők és gyermekvilág kezébe a Dante könyvkiadó a Dugó Dani kalandjait elmeselő könyvsorozatban. Dugó Dani, a parafából készült kis bábu meglevenedik és olyan színes, mulatságos, mégis mindig tanulságos kalandokat csinál végig, hogy a gyermek már az első kötet végén éppen úgy szívőbe fogadja, képzelete állandó alakjai közé helyezi, mint annakidején a Mackó urat és a fiatal leányok Cilikét. Hogy két pompás állatpajtása (Kelep, a golya és Csupi, a kutya) is mindig vele van, ez változatossá s szebbé teszi a mesészöveget. Dugó Dani a gyermeki képzelet igazi hőse, számára semmi sem lehetetlen, a szíve egészen emberi, mindig jót akar, de éppen úgy gyarlóságokkal teli, érti az állatok, növények nyelvét, találékony, ügyes, játékos, munkában fáradhatatlan, mint maga a gyermek.

Még egy nagy előnye van: egészen eredeti és színmagyar! A magyar Alföldet, nádasot, erdőt, rétet, falut, várost köszálja be, önkéntelenül olyan ismereteket lopa a gyermek lelkébe, amelyekből kialakul benne a magyar föld képe.

A könyveket Z. Tábory Piroksa, a kitűnő ifjusági író írta, aki nemcsak szívet, képzeletet adott bele, hanem sok, sok pedagógiai tudást és tapasztalatot is.

Rajzokat Róna Emmy asszony készített hozzá, olyan ötletesen, pompás humorral és nagy művészi készséggel, hogy páriát kell keresni a magyar gyermekillusztrátorok között. A Dante cég semmi áldozatot sem sajnált, hogy Dugó Dani, a vidám kis fickó, méltó köztében jelenhessenek meg a gyermekvilág előtt.

Mivel szeretik a legnagyobb örömet. Az emberek ezreinek foglalkozása most, a közelgő nagy ünnep előtt, hogy a fejüket török: mi volna az ajándék, amellyel igazán örömet lehet okozni és — ami nem csekély része a problémának — nem kerül sok pénzbe? Még a szerkesztői üzenetek rovatának vezetőségét is ezzel a kérdéssel ostromolták, úgy, hogy sokezer embernek tesszünk jó szolgálatot, ha megadjuk a tanácsot: Hangszert tessenk venni! Minden gyermeknek, serdülő ifjunak és felnőtnak legszebb álma a hangszer és a felnőtt is a legnagyobb örömmel üdvözli ezt az ajándékot. A másik kérdés: hová forduljunk megbízható, jó hangszerért, amely nem kerül sokba? Erre talán nem is kell válaszolni, hiszen alig van az országban valaki, aki Sternberg kir. udvari hangszergyárost ne ismerje. A régi, hírneves cégnek Rákóczi-ut 60. szám alatt lévő üzlete nagyszerű felkészültséggel várja a karácsonyt. Hegedűk, kezdve a legolcsóbb, 5 pengős, de kifogástalan hangu daraboktól a márkás hangversenyhegedűkig, magyar citerák, koncertciterák, gitárok, fúvósok, fuvolák és minden elképzelhető fajta hangszer és jazz-instrumentumok láthatók itt. A csodálatos technikával készült beszélőgépek minden otthonnak vonzó értékei. Külön figyelmet érdemel a rádióosztály, amelyben a készülékek megbízhatóságával nincs arányban az olcsóság, amellyel a Sternberg-cég vezető karácsonyra meglepte.

Budapesti uricsaládoknak 5 pengős részlet-fizetésre szállít szőnyegeket, paplanokat, matracokat, szelzonokat Frigyes, a részletosztály vezetője. Király-utca 32, földsz. 2, bejárat kizárólag az udvarban.

Legszebb karácsonyi ajándék a magyar persaszőnyeg. A Horváth Miksa Szőnyeggyár Rt. (V., Visegrádi-utca 62) kitűnő gyártmányai és mintái közismertek. A gyárban minden méretű szőnyeg előnyös fizetési feltétel mellett kapható.

Eljegyzés. Kovács István eljegyezte Reich Margit kisasszonyt. (Minden külön értesítés helyett.)

Mészáros Erzsébetet eljegyezte Mähler Imre, Mészáros Borbálát eljegyezte Kovács Ferenc. (Minden külön értesítés helyett.)

Mindenki pénzhez jut, ha viselt férfitruhát, butorait, szőnyegait és régisírtárgyait eladja Rotenbergnek, Paulay Ede-utca 46. Tel.: Aut. 185 —21. Hívásra jövek.

Szomokingban borotválkozhat a habnélküli Morisson-crémnel.

A magyar kir. áll. pinegazdaság kiváló minőségű, világhírű fajborai minden étteremben, kávéházban és csemegeüzletben kaphatók.

A házasszony legszebb karácsonyi fénye a villamos «Singer varrófény». Megkönyvült a munkát, kiméli a szemet és elmés konstrukciójával a varrásnak mindig azt a részét «világítja meg a legjobban», amelyen éppen dolgozni akarunk. Ezért óhajlja minden háziasasszony, akinek varrógépe van, karácsonyi ajándék gyanánt a praktikus Singer varrófényt. A Singer varrógép részv. társ. összes fióküzletei mindenkor szívesen készek a Singer varrófényt az érdeklődők lakásán is bemutatni és minthogy e célszerű varrógépvilágítás beszerzési költsége egészen csekély, a Singer varrófény beszerzése mindenki részére könnyen elérhető.

Órlási érdeklődés mutatkozik a Pesti Izz. Nőegylet ujdonságként ható «Házi Bálja» iránt, melyet leányváraháza javára kemesenmihályfalvi Deutsch Antalné elnöksége elnöklöte alatt január 10-ikén a Hungária-szálló termeiben tartanak meg. Bálí meghívók és jegyek a titkári hivatalban, VII., Kertész-utca 37. kaphatók.

A legizibb. Ezer öröme van az éjszakának, igaz, ezer keserve is. És a mai magyar éjszakának milliónyi problémája, amely mint gyászfatyolós és hivataln vendég utánuk surran a fehérvirágú kis kávéházi asztalhoz is. De szerencsére van orvosága is, amelyben benne él a felüdülés, a remény, amely épp annyi szeretettel vár bennünket ma, mint régen, mikor még csak öröme és mámor volt az éjszakának... Egy pohár habzó Törley.

A karácsonyi ünnepek előtt nap-nap után megismétlődnek azok a tumultuózus jelenetek, amelyek néhány nappal ezelőtt kezdődtek a Rákóczi-ut 2. szám alatt levő Lustig Ede üzlete előtt. A vásárló nagyközönség ugyanis a kora reggeli óráktól fogva sorban áll, mert ugyszólván percek alatt terjedt el az a hír, hogy a Lustignál a legkevesebb pénzért a legjobb anyag kapható. A maga nemében ugyszólván egyedülálló üzleti forgalom főként annak az eredménye, hogy Lustig Ede — mint mondani szokás — nem kimélt sem áldozatot, sem fáradságot és a legfinomabb külföldi áruból konfekcionálta áruját és meglepő olcsó áron hozza forgalomba. Az áruk alacsony voltára legjobban rávilágít az, hogy egy oxford inget ma 8 pengőért árusít, míg egy dublé hálkabát 16 pengőért veszteget. Ugyszintén feltűnően olcsó a flanelpizsama, valamint a tiszta finom selyemkombiné, amely pazar hímzéssel, szorított díszítéssel csak 14 pengőbe kerül. Az 55-ik karácsonyi vásár egyik kimagasló reklám-cikke a francia línó szebkendő, amelynek darabja 80 fillér, de mindezekon felül Lustig Ede áruháza vetekszik a legőfletesebb meglepetésekkel: ezek pedig kizárólag az alacsony árakban kulminálnak.

A Fenyves Áruház kötöttárúgyarát létesített, hogy még többet nyújtson vevőközönségének. Az áruház saját gyárában mellirozott női harisnyvakát állít elő nagyon szép és jó minőségűben, melyeket páronként 75 fillérért árusít. Ez az ár még a nagykereskedői körökben is feltűnően keltett. «Viskosa» női selyemharisnyvakát a legszebb divatszínekben már 1 pengő 25 fillérért, fehér fűrésnyvakát igen szép «Viskosa»-selyemből, amely igen alkalmas karácsonyi ajándék, darabonként 75 fillérért, női reformnadrágot legszebb fehérműszínekben «Viskosa»-selyemből 1 peno 45 fillérért árusít bármely nagyságban. Ugy a Kálvin-téri áruházban, mint az Andrássy-ut 4. és Vámház-körút 6. szám alatti fióküzletében.

Vigyük haza a boldogságot... A megnehezült életben vigasz után nyul az ember, a gondok között szelid enyhülést keres. Hol találja meg ezt tökéletesebben, mint a zenében, amely felemeli a lelket a hétköznapból és könnyű szárnyakon viszi színes hangulatok felé. S a muzsikált mindenki elviheti az otthonába, gondok nélkül és olesón szerezheti meg a legszebb örömeiket. Csupán egy jó hangszer kell hozzá és derű sugározza be az egész házat. A súly azonban azon van, hogy igaz, jó hangszer vigyünk haza, mert csak ebben van öröm. Itt igazán helyénvaló a jó tanács, hogy kipróbált, megbízható forráshoz kell fordulni, mert a rossz hangszer szemétre való. A régi muzikusoknak nem kell ezt megmondani: elnézünk azoknak az elismerő leveleknek, amelyeket özőnével kap a régi, neves Sternberg hangszergyáros cég, s látjuk, hogy a hangszer kiváló kezelői, a vevők ezrei milyen hálásak egy-egy pompás hegedűért, vagy más hangszerért, amelyet tőle vásároltak. Utmutatás ez mindenki számára, különösen most, karácsony előtt, amikor a legnagyobb örömet a jó hangszerrel okozhatjuk. Ez a Rákóczi-ut 60. szám alatt lévő, országos hírű hangszer-palota csodálatos tárházat mutatja a hangszer minden elképzelhető fajúának s ami a legörvendetesebb, a mai viszonyok között olyan hatalmas árleszállítással lepte meg a közönséget, hogy a legszerényebb lehetőségű vevő is választhat olcsó pénzért kitűnő hangszerrel. Különös kedvezményül a karácsony hetére készpénzért kedvező fizetése is lehet vásárolni egy a hangszerből, mint a legújabb technikával készült beszélőgépekből, az egyszerű és az egész Európát vevő, remekbe készült rádió-készülékekből és zongorákból.

SZÍNHÁZ ÉS FILM

A mosoly országa Lehár-bemutató az Operaházban

Karácsonyi ajándé-
kul A mosoly orszá-
gát adja az Opera-
ház igazgatósága a
budapesti közönség-
nek. Adhatott volna
ennél értékesebb
ajándékot is. Például
Mozart Don Juanját.
Idősebbet is. Például
Bartók Bélának
a műsorról ok nélkül

száműzött dalművét és táncjátékát. Erdekesebbet
is. Valamelyiket azoknak a dalműveknek, ame-
lyek az operairás örökké nyílt problémáját új
módon oldják meg. De olyan ajándékot, amely
több embernek okozna örömet, olyan ajándékot
nem adhatott.

A Lehár-operett — Mindenki karácsonyfája.
Fénye, csillogása, színei mindenkit gyönyörköd-
tetnek. Azoknak a tetszését is megnyeri, akik
csak gramofonon tudnak játszani, de azokat sem
riasztja el, akik művelt muzsikusok. Tapsol neki
a grófnő és tapsol a komorna. Akik nem tapsol-
nak — elenyésző kisebbségben maradnak.

Mi nem tartozunk közéjük, de be kell val-
lunk, hogy az Operaház igazgatóságának nem
tudnánk tapsolni ehhez a választásához, ha
A mosoly országának szerzője nem lenne ma-
gyar. De az. Magyar és világhírű. Azok közé a
kis számu magyarok közé tartozik, akik nem-
csak Pesten világhírűek, de a külföldön is. Az
egész világ ismeri Lehár nevét és Lehár meló-
diáit. És nagyon sokan tudják róla és melódiái
közül sokról, amit ő maga gyakran hangoztat,
hogy: ő is és dallamai közül is sok: magyar, il-
letve magyarországi. A magyarság igazi külkép-
viselésében, azoknak a művészeknek a sorában,
akiknek a személye és a művészete meggyőző bi-
zonyíték a magyarság kulturális fölénye mellett,
ebben a nem hivatalos, de annál eredményeseb-
ben tevékeny diplomáciában Lehárt a tisztelet-
beli nagykövet rangja illeti meg. Akárcsak Mol-
nár Ferencet. Vagy Bartók Bélát, Dohnányi Er-
nőt, Szigeti Józsefet, László Fülöpöt, Kálmán
Imrét.

Nem hisszük, hogy volna ma népszerűbb zene-
szerző nála széles e világon. Népszerűsége a Puc-
ciniéval vetekszik. Az Operaház hibázott volna,
ha nem tárja ki kapuit az előtt a magyar zene-
szerző előtt, aki dallamaival meg tudta hódítani
az egész világot.

Lehár zenéje a régi monarchia atmoszférájá-
ban ért meg. Sok és sokféle nemzetiség gazdagi-
totta népi muzsikájának ritmusaival, színeivel,
melódiáival. De fényt, derűt, melegséget a csá-
szári Béctől kapta, Bécsi az érzelmessége, az
édesége, a kedélyessége. Ebben a bécsi érzelmessé-
gben azonban a porosz, az itáliai, a brazilai és
az ausztráliai szívek is feloldódtak.

Vajjon miért?
Azt hisszük azért, mert Lehár érzelmessége
meggyőző. Azért meggyőző, mert meggyőződsé-
ből fakad. Mert átértett. Mert őszinte. Mert bár-
mit is irt a ritka termékenységű ischli mester,
lollát sohasem vezette számítás. Művészi jelentő-
ségéről eltérők lehetnek a vélemények, de művészi
becsületességéről nem! Ez rokonszenvenessé teszi
egyéniségét.

A mosoly országa, ha nem is a legsikerültebb
műve, de java terméséből való. Mosoly nincs
sok benne, de lira annál több. Mint annyi sok
nagy zeneköltő — például: Händel, Haydn, Wagne-
r, Verdi — azonnám Lehár is, minél idősebb
lesz, művészete annál inkább kifinomul, elmé-
lyül. Ekes példa erre a Friderika költői zenéje.
De A mosoly országa is mintaszerű a megfor-
málás artisztikussága szempontjából. Amellett
megkapó dallamokban, zenekari színekben bő-
velkedő, leleményes, hatásos muzsika, amely
gyakran még a librettót is el tudja feledtetni.

Ami nagy szó! Mert ez a szöveggönyv is gaz-
dag példatára a „gicces” helyzeteknek, a hazug
megoldásoknak, a papírmásé figuráknak, a szin-
padi képtelenségeknek. Bár Harsányi Zsolt for-
dítása irodalmi színvonalra igyekszik emelni —
a lényegen, a courthsmahleri lényegen változ-
tatni az ő elméssége és izlése sem tud. Pedig a
darab témája magvas. A szöveggönyv ugyanis
arról szól, hogy a különböző fajokat láthatatlan
falak választják el egymástól s ezeket a falakat
emberi elhatározással ledönteni nem lehet. Az
európai sohasem tudja megérteni Ázsiát s a mo-
soly országát. Kinát, amelynek ezer különösége
között nem utolsó az az illemszabály, amely
szerint el kell fojtani a szenvedély kitérőseit, a
fájdalomnak nem szabad tükröződnie az arcon,
az arcnak mosolyognia kell akkor is, ha a szív
megszakad.

Az Operaház káprázatos díszletekkel, kosztü-
mökkel készült fel a Lehár-bemutatóra. A szin-
pad, az Oláh Gusztáv színpada, mint mindig,
most is: látványosság, de művészi látványosság.
A premier szereplői között két vérbeli operett-
színész akad: Szűgyi Kálmán és Komáromi Pál.
A női főszereplő: Nagy Margit nem «primadon-
nás», amit javára írunk, egyébként azonban szí-
nes és friss. Laurisin Lajos és Orosz Julia: ügye-
sek, kedvesek. Székelyhidý, a kínai herceg szere-
pében: remekel.

A főpróbát s a két bemutatóelőadást Lehár
vezényelte. Sokkal jobb zeneszerző, mint kar-
mester. Ami szerenese. Mert baj lenne, ha meg-
fordítva volna.

Vasárnap új szereplőkkel került színre A mo-
soly országa. Az új szereplők közül különösen
Relle Gabriella, Liza új személyesítője aratott
nagy sikert. Temperamentumosan énekelt, hatá-
sosan játszott. Minden dalát megtapsolták. Méltó
társa volt a kínai herceg szerepében Rösler
Endre. Közvetlen, sallangtalan és kulturált ének-
stílusa, eszközeinek előkelősége nagy értékét je-
lentik az előadásnak. Maleczky Oszkár és Gere
Lola is kitétek magukért. A mosoly országa a
vasárnapi bemutatón még nagyobb sikert ara-
tott, mint a szombatin.

Zenekari hangverseny a Zeneakadémián. Szom-
bat este a Budapesti Hangversenyzenekar adta
második hangversenyét a Zeneakadémián. Zsolt
Nándor vezényelte mellett. A műsoron: Weber,
Schubert—Liszt, Sikló, Popper és Weiner művei
szerepeltek, amelyeknek zenekari részét az új
fiatal hangversenyzenekar színesen, frissen, teljes
illúziót-adó előadásban szolgáltatta meg. A Vándor-
ábránd zongoraszólamát Bontó Ilonka tolmácsolta
felejtet dologbeli készséggel, izlésesen, a Popper-
versenymű gondokaszólamát pedig a nagyon te-
hetséges Radó Magda intelligens, mélyen átértett
és lendületes interpretálásában hallottuk. A fiatal
művész legutolsó szereplése óta sokat fejlő-
dött és fészorgált a közönség tapsaira.

A nőtlen férj

A Fővárosi Operettszínház új zenés
vigjátéka

A furcsa és érdekes „Csodabőr”-ral a Fővárosi
Operettszínház új igazgatósága programot adott:
el a megunt sablontól! Ennek a programnak má-
sodik elappja „A Nőtlen férj”, melynek szövegét
Vadnay László írta, zenéjét Márkus Alfréd sze-
-

TITKOS ILONA ÉS DELY FERENC
(A nőtlen férj)

repte. A régi operettesapásokról új ösvényekre
kanyarodva, kedvesen és mulatságosan egyesül
ebben a darabban a kabaré és a magasabbrendű
vigjáték. A tehetséges Vadnay László dicséretére
szolgáljon: ért a finomabb vigjáték vonalvezeté-
séhez, de megvan benne a kabaréiró gaminsége
és perszifáló ereje is. Ebből a szerencsés vegyü-
léből született „A nőtlen férj”, amely ügyes for-
dulataival és szípkázó dialógusával kétségtele-
nül meghódította a közönséget.

A szebbnél-szebb zeneszámok Márkus Alfréd
tudását és kulturáját dicsérik. Ma nem divat a
tanult muzsikus. Ma az ügyeskedő, füttyülősök

„hordják”. Annál jölesőbb, ha nagyrítán vérbeli
muzsikus szólal meg a könnyű zene hajlékában.
Csak egy baj van a képzett zenésszel: ritkán haj-
landó koncessziókra és azért nem olyan népszerű,
mint a dilettáns, aki nem koncesszióból száll le
a nagy tömegekhez, hanem primitív dudolásával
nem tud tulemelkedni a tömegben. Márkus Alfréd
muzsikája csupa ritmus, csupa finom ötlet és ha
komplikáltabb zene a dilettánsok termékeinél,
mégis meg kell hogy találja az útját a népszerű-
séghez.

Az előadás a főpróbán még vonatlat volt, de
a bemutatóra élénkebb tempóju lett néhány jó-
lékony huzás révén. A komikusok talán nehe-
zettek a rövidítések miatt, de az egésznek hasz-
nált. Viccek sohasem mentenek meg darabot és
Szabolcs Ernő, a rendező jól tette, hogy a fő-
próba után kevesebbet adagolt a kabaréból, mert
ezzel kiemelte a vigjátékot. Titkos Ilona tulsá-
gosan precíz-kódó volt, mint mindig. Annál
inkább tetszett Fejes Teri. Ugyiszólván «végig-
csibészkedte» a mulatságos darabot, játékaival le-

Lukács Klári rajza

VADNAI LÁSZLÓ

vegtől teremtelt és tempót diktált. Táncait sorra
megisméltették. Kökény Ilona rövid szerepében
a mulatságosan torzító, erős, de találó vonásokkal
dolgozó égi «kókény» volt. A férfiak közül Rátkai
Márton emelkedett ki francia vigjátékba illő
alakítással, Kabos Gyula vele szemben a jó ka-
barét képviselte és a maga módján gondoskodott
a közönség mulattatásáról. Dely Ferenc kifogás-
talan amorozó. Sarkadi Aladárnak nem sok ju-
tott, de Sarkadi az a színész, aki kevéssel is
észrevételi magát. Radó már megjelenésével is
mozgásba hozta a nevetőizmokat, ugyanugy
Horti Sándor, aki egy epizódszerepben volt mu-
latságos. A „Nőtlen férj” kétségtelen siker.
(U. D.)

Rád bízom a feleségem

Vaszary János háromfelvonásos
bohóza. Bemutatta a Magyar Színház

Két amerikai, két hajdani kamerád összetalál-
kozik egy pályaudvaron. Az egyik Bill, a másik
Bob. Az egyik nőtlen, a másik nős. Az egyik a
magányt szereti, a másik a nőket szereti. Az
egyik egyedül szeretne lenni, de egy gépirónó
üldözi. A másik egy gépirónóval szeretne lenni,
de a felesége üldözi. Most orvosi kongresszusra
késül s nem a feleségét viszi magával, hanem a
nékülözhetetlen segéderőt. A felesége azonban
botrányt csap a pályaudvaron s azzal fenyegető-
zik, hogy távollétében visszaadja neki a kölcsönt.
No de itt van Bill, aki majd ügyel az asszony
erényére. Bob elutazik a gépirókisasszonnyal és
Bill ott áll a színen egy halászhoroggal, a saját
gépirókisasszonyának nála felejtett kéztáskájá-
val és egy handabandázó asszonnyal, akire
ügyelnie kell.

Örömmel állapítjuk meg, hogy Vaszary János,
a Magyar Színház fiatal és tehetséges rendezője
mint szerző is szabatos, precíz munkát végzett.
Kézirata kalligrafikus. A masinéria simán, zaka-
tolás nélkül forog. Az első felvonás beállítja a
síneket, befűti a mozdonyt, a vezető fűtlyent, in-
dulhatunk. Nála nem kell attól tartanunk, hogy
a felesége felvonásokközben lehiggad, vagy hogy
Bill, aki csakhamar a legnagyobb bajokba kerül,
letelegrafálja a megbízatását. Ez a szerző nem ki-
sérletezik holmi lélektani imponderabilitással,
szerény és lelkiismeretes matematikus, a világos
lételek és tiszta levezetések embere. Az asszony
bosszút fogadott, tehát mindvégig bosszuterveket
forral, Bill szerepet vállalt, tehát mindvégig állja
a szerepét, mint egy csökönyös számár. S ez így
van jól, mert ez a műfaj törvénye. Az alapszi-
tuáció magabasurriti minden következményét, a
hangulat alá van aknázva, a nevetésnek ki kell
robbannia.

A darab egyik érdeme tehát az, hogy simán,
zökkenők nélkül gördül a mérnöki szakértelem-
mel lefektetett síneken. Másik, nem kisebb ér-
deme az az egészséges életbizalom, amelyet
r intha valami amerikai Jupiter-lámpa vetítene
a színörpadlászról a színpadra. Nyilvánvaló, hogy
a bajtársi szolidaritásnak ez a filmekről átmásolt
asszonytüzzelő szilárdasága tengerentuli fikció, —
de ha százszor is az, ideje volt, hogy felültsa a
francia bohózat típus köznevelőgödésre felszarva-
zott férjeit és nyelge amorozóit. Valahogy egész-
ségesebben nevetünk a nemakaráson, mint a
mindenáron akaráson kivált ha a nő az, aki
minden áron akar.

VÉGE A DALNAK

Bolváry Géza

ragyogóan sikerült beszélőfilmje

FŐSZEREPLŐK:

LIANE HAID

WILLY FORST

VEREBES ERNŐ

RADO TERI

PREMIER HOLNAP

ROYAL APOLLO FORUM

Körülbelül ennyi az, amit a tudatosan igénytelen, jól megcsinált színpadi munkáról mondhatunk. A darab vezetőszerepét, a látszólag esztétikus, de elhatározó pillanatokban erélyes klaustrum-személyt Ráday Imre komédiázta végig a szerep természetétől megkövetelt haroldlloyd-iak

LÁZÁR MÁRIA ÉS RÁDAY IMRE
(Rád bízom a feleségem)

kal. Maudot, a feleség szerepét Lázár Mária alakítja. Hogy a harmadik felvonás ágyjelenetében kitűnően érvényesül, talán nem is kell külön említenünk. Pethő Zoltán a férj kissé szűkre szabott szerepében igyekszik, Turay Ida, mint mindig, most is kedvesen csicsergi el szerepét. Hálás epizód szerepeikben igen jók Rubinyi Tibor, Végh Sári, Tamássy Livia és Sitkey Irén. Az első felvonás szuggesztív pályaudvarraért Báthly István érdemel meg minden dicséretet.

Németh Andor.

Steinhardt Színpad
VII, Akácfa-utca 4. Telefon: 429-74

STEINHARDT

és a
DUGSEGÉLY

Készlete este
háromnegyed
kilenckor
Uj m.újsor.

A karácsonyi hét új filmjei

Öt külföldi és egy magyar film bemutatója

A közel két hónapig tartó szériaműsorok után a karácsonyi hét kellemes meglepetést jelent a pesti mozipublikum számára. Az összes mozik nagy filmekkel rukkoltak ki erre a hétre, ahogy még néhány héttel ezelőtt probléma volt a sok rossz film közt választani, ugyanugy probléma ma a sok valóban kitűnő film közt dönteni.

Időrendben az első premier a *Kamara*-moziban volt, ahol a második Párizsban készült magyar hangosfilm került színre.

A kacagó asszony

bemutatója elé egyforma kíváncsisággal néztek a szakértők és a közönség, hiszen *Az orvos titka*, az első párizsi magyar hangosfilm két hónap előtt akkorát bukott Pesten, hogy még ma is keserű emlékekkel emlegetik a *Paramount* tájkán. A *Kacagó asszony* kellemes csalódást jelentett. Az előbbi *Paramount*-film öt vagy hat díszlete után itt már harmincöt színváltás van a filmben, hibátlanul gördülnek a jelenetek, érdekes a szűzsé, s a színészi merevség, amely lépten-nyomon kísértett *Az orvos titka*-ban, itt egyetlenegy jelenetben sem található fel. Csak most tudtuk meg, hogy *Az orvos titka*-nál még készen sem volt egészen a *joinvillei* stúdió s a félig kész műterem egyik szögletében folytak le a felvételek. A hangosfilmmel pedig első és legfontosabb a technikai tökéletesség, hiszen ez ad lehetőséget a művészi munkához. Amint az első jelenetek megkezdődtek, egy megkönnyebbült sóhaj futott át a nézőtérre... nem, *Az orvos titka* keserű emlékeire nem kell már emlékezni. Igazi komoly fajsúlyu nagy film *A kacagó asszony*, elejétől végig érdekes, izgalmas — és ha kell — mulatságos filmjáték, amely a sok balsiker után végre tökéletes magyarulbeszélő hangosfilm. Őszinte örömmel köszöntjük ezt a filmet, amely magyar nyelven beszél a magyar publikumhoz és elfelejteti velünk, hogy a film világpiacon Magyarország jóformán alig észrevehető apró kis pont. Talán mégis elindul a régóta várt hazai filmgyártás, amelynek első jelentős alapkövét a *Paramount* rakta le ezzel a filmjével. A szereplők: *Bajor Gizi, Rajnai Gábor, a Góth-pár, Vaszary Piri, Dobos Anny, Gárdonyi Lajos, Zátony Kálmán, Fejes Teri*, valamint a film kitűnő rendezője, *Hegedüs Tibor* ezzel a filmjével örökre beírta nevüket a magyar filmgyártás történetébe.

E héten öt új film kerül a közönség elé. Hétfőn kerül színre a *Rádusban* *Ramon Novarro* új énekes drámája

A tüzes vér,

amely az első két énekes *Ramon Novarro*-film után már komoly márkát jelent a pesti közönség előtt. A kreolbőrű spanyol mozisztár ebben az új filmjében is egy izzó szerelmi történetet ját

szik végig, ahol bőven jut alkalma az énekre, valamint egyéb hangos filmtrükkökre, hiszen *Ramon Novarro* volt az első filmsztár, aki még a néma film korában kísérletezett az akkor még gyerekcipőben járó hangos filmmel.

Kedden kerül a közönség elé a *Royal Appolló* ban és a *Fórumban* *Bolváry Géza* új filmje, a

Vége a dalnak,

amely a világhírű magyar rendező legújabb hangos filmje. A szűzsé bizonyos vonatkozásaiban talán még filmszerűbb és érdekesebb, mint a két előbbi nagyszerű *Bolváry*-film, a szereposztás és a technikai kivétel pedig olyan lehetőségeket adott a kitűnő rendező kezébe, hogy egyáltalán nem meglepetés az a kitűnő eredmény, amellyel *Bolváry* munkáját befejezte. A főszerepeket *Liane Haid* és *Willy Forst* játsszák.

Az *Ufa*-színházak karácsonyi ajándéka három óriási film. Az *Ufa*-színházban színre kerülő hatalmas *Jannings*-film, az

Istenek kegyence

a nagy német színész legutolsó alkotása. A film — amelyről már megemlékeztünk a két hónap előtt tartott theatre parée alkalmával, — az idei szezon egyik legkomolyabb eseményének ígérkezik. *Jannings* egy világhírű énekest játszik benne s hosszú időt óta ez az első szerepe, ahol a valódi *Janningsot* látjuk a vásznon, minden maszk nélkül. A film kizárólagossággal kerül színre az *Ufa* színházban és valószínűen hosszú időn keresztül kitölti a játékrendet.

Az *Urániban* a szezon legnagyobb amerikai filmje kerül bemutatásra, a *Wagabond King*, illetve magyar címén a

Csavargó király.

Amerikában már egy év óta állandó táblás házakal fut és csak a legnagyobb filmsikerekhez hasonlítható a sikere. A főszerepet egy új amerikai bonvivant játssza, *Denis King*, aki egyhangú megállapítás szerint a legszebb amerikai filmszínész. A partnere *Lillian Roth*, magyar nő, tíz évvel ezelőtt még *Roth* Lilinek hívták, ma azonban már a legnépszerűbb filmszínésznők egyike *Hollywoodban*. A szűzsé a legendás csavargó költőt, *Villont* állítja a történet középpontjába s a filmre inkább illik a hősköltemény, mint a dráma meghatározás. Premier csütörtökön lesz.

A *Corvinban* *Zoro és Huru* új filmje

Tell Vilmos és fia

kerül bemutatásra. A film világhírű mulattatói ez alkalommal sem tagadják meg magukat. Mulatságosak és ötletesek s a karácsonyi héten nem lesz derültségben hiány a *Corvin*-színházban. A hangosfilm győzelme óta csak repriz *Zoro és Huru*-filmeket látott a közönség. Több mint egy év óta ez az első *Zoro és Huru*-premier Pesten.

Uj szereplő a Pesti karneválban

A Pesti karnevál egyik főszerepét, a bárónő helyét eredetileg *Vécsey Elvirának* osztozták ki. *Vécsey Elvirának* azonban váratlanul el kellett utaznia Pestről, éppen ezért a szerepet *Vera Ilona*, az *Opera* szőlőtáncosnője vette át, kinek minden előadáson igen nagy sikere van artisztikus táncával és kitűnően megformált alakításával.

Bemutató Lakner bácsi gyermekszínházában

Vasárnap délelőtt mutatta be a *Royal Appolló*-ban karácsonyi műsorát *Lakner bácsi* gyermekszínháza, melynek során *Altay Margit* kedves és hangulatos mesejátéka, az *Edes karácsony* került bemutatásra. A főszerepeket *Szécsi Hédi, Szombathelyi Blanka, Lakner Noemi, Kanji Ági, Molnár József, Váradi Kató, Lévy Livia és Polgár Zsuzsi* játszották s ugyanők voltak a főszereplői a mesejátékot megelőző ötletes gyerekkabarétnak is. A zsufolásig megtelt nézőtér — a sok apró gyerek — lelkesen tapsolt, kacagott s ujjazott, ha vasfüggöny lett volna, akkor a vastaps sem maradt volna el. Az előadást karácsony mindkét napján, valamint az ezt követő vasárnapokon megismétlik.

A szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszámai:

Vasárnap délután és éjjel:

229-31 és 253-09.

296-99 és 125-10

VIGSZÍNHÁZ

Karácsonyi és Szilveszter-esti előadások

Karácsony első napján

d. u. 1/2 4 órakor: A tésasszony (rendes esti helyarákkal)
este 8 . Feketeszáru cseresznye

Karácsony második napján

d. e. 11 órakor: Ez kell a gyerekeknek
d. u. 1/2 4 . Feketeszáru cseresznye (rendes esti helyarákkal)
este 8 . A tésasszony

Szilveszter napján két előadás

7 órakor: A tésasszony
10 1/2 . Feketeszáru cseresznye

KAMARA

MOZGÓKÉPSZÍNHÁZ

Óriási siker!

A KACAGÓ ASSZONY

Irta: HARSÁNYI ZSOLT
Rendezte: HEGEDÜS TIBOR

FŐSZEREPLŐK: Helene Lee --- Bajor Gizi
Caroline --- Góthné Kertész Ella
Margaret --- Dobos Annie
Caritonné --- Vaszary Piroska
Flo --- Fejes Teri
Georges Farland --- Rajnai Gábor
Daniel Playgate --- Góth Sándor
Hector Lee --- Zátony Kálmán
Al Brown --- Gárdonyi Lajos
James --- Má y Geró
Szálodaigazgató --- Bárdi Ödön
Szerkesztő --- Kertész Gábor
Péter --- Békássy István
Dada --- Kende Paula
John --- Pártos Gusztáv
Titkár --- Horváth Eva
Fényképész --- Somodi Pál
Egy ur --- Keleti László

Előadások kezdete: 6, 8 és 10 órakor — Jegyelővétel egész nap — Jegyrendelő telefon: József 440-27

A *Paramount* nagyszerű magyar beszélőfilmje

(Kizárólagos joggal)

K Ö Z G A Z D A S Á G

Ha a kormány nem törí le a szénuzsorát, az elviselhetetlen drágaság az egész vonalon fokozódni fog!

Hatvan millió pengő a szénkartel egy évi tiszta nyeresége

Száz százalékkal drágább a magyar szén, mint a külföldi — Nyolcszor drágább a Máv fuvardíja, mint a lengyel vasutaké — A magyar bányamunkás bére ötven százalékkal kisebb, mint a németeké

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

November 29-én bontották fel a MÁV-nál a szénpályázatra beérkezett 34 ajánlatot. Ugyanezen a napon

a MÁV pénztárában annyi pénz sem volt, hogy a tisztviselők esedékes havi járandóságát kifizessék.

Ez nem tulság, ez komoly valóság.

Egymás mellé állítom a két tény, mert a kettő okozati összefüggésben áll egymással. A legbiztosabb bázisu és valamikor legjövődelmzőbb vállalatok egyike: a MÁV, gondokkal küzd. Hogy lehet ez — k. li joggal az olvasó.

Ennek bizony sok oka van. Mindenekelőtt az általános gazdasági válság. Amikor az ipar, a kereskedelem és a mezőgazdaság pang, természetes, hogy a legfőbb közlekedési eszköz: a vasut se kerülheti el a gazdasági pangás következményeit.

De a MÁV bajainak vannak speciális okai is. Ezek között első helyen szerepel a hazai szén horribilis drágasága.

Ha a kormány elég erélyes lesz a szénbányák kapzsiságával szemben és letörli az októlanul magas szénárakat, úgy van kilátás az elviselhetetlen drágaság csökkentésére. Ha nem, úgy számolnunk kell százazrek életszínvonalának további lezúllásával.

Ujságcikkek és ankétek végtelen sorozata azzal foglalkozik, hogy miképpen lehetne a magas árakat csökkenteni. De a magyar szénbányák semmit sem vesznek észre a nagy gazdasági válságból és anyagi naivitással ugyanazokat az árakat követelik legújabb ajánlataikban, amelyekhez a háboru és a háborut követő infláció híres konjunkturájában hozzászoktak és amelyekről jószereivel lemondani sohasem fognak.

Megmarad a drágaság, ha nem törí le a szénárakat!

A nem szakemberek számára megemlítem, hogy a szénét a következő elnevezések alatt hozzák forgalomba:

Aknaszén. Ez úgy kerül forgalomba nyersen, amint a bányából előhozzák; az aprószén és a darabos együtt.

Darabos szén: a válogatott és osztályozott nagyobb darabok, por nélkül.

Köcsaszén: a kisebb darabok és

Amikor tehát a MÁV mozdonyfűtésre keres szénét, a legolcsóbb szénajánlata is több mint száz százalékkal haladja meg minden más országában létezőket.

a hazai szénbányák legolcsóbb szénajánlata is több mint száz százalékkal haladja meg azokat az árakat, amelyek a világ minden más országában létezők.

Már pedig jól tudjuk, hogy a szén ára dönti el az ipari és mezőgazdasági cikkek árát első sorban, a szén ára szabályozza a gazdasági élet minden elkk gyártásánál mulhatalanul szükség van. De szén kell a fűtéshez a háztartásokban is. Szén kell a mezőgazdaságban és iparban és szén kell mindenk előtt a közlekedési eszközök üzemben tartására: a személy- és teherfuvarozásra.

Amikor tehát a szénbányák a MÁV üzemet drágítják, automatic megdrágul minden, ami a vasutal bármilyen vonatkozásban van. Megdrágul minden élelmezési, ipari és ruházati cikk, mert hisz szállításra van utalva a gazdasági élet minden eleme.

Az utolsó percben felemeljük tiltakozó szavunkat a beérkezett, hihetetlenül drága ár-ajánlatok bármelyikének elfogadása ellen és követeljük a bányák üzembeljárásának pontos felülvizsgálását szakértők bevonásával.

Követeljük, hogy a kormány hatalmi szavával és ha kell tetteivel gondoskodjék arról, hogy a bányavállalatok ériék be a normális polgári haszonnal. Amennyiben pedig ezt elfogadni vonakodnának, vagy a vizsgálat eredménye

Nem szorul sok magyarázatra, hogy minél drágább szénrel fűt a vasut, annál nagyobb a vasut üzemi önköltsége, annál magasabb a tarifája.

A magas tarifa viszont mindazt megdrágítja, ami vasuti szállításra szorul:

az ipari, a kereskedelmi és a mezőgazdasági cikkekét kivétel nélkül.

Végeredményben tehát a szén ára irányítja megélhetésünk minden tényezőjét.

Következésképpen:

aki a szén árát drágítja, az nehezíti az ország minden lakosának egzisztenciáját.

Ez a magyarázata annak a feszült várakozásnak, amellyel az egész ország a MÁV szénpályázatának eldöntését várja, mert három évre köti le magát a MÁV, úgyhogy ezzel a szénrendeléssel három évre dől el az általános drágaság csökkentésének kérdése.

Egymillió tonna mozdonyszén szállításáról van szó.

Két fontos momentumra kell itt rámutatnom. Az egyik, hogy a mozdonyszén a legkevesebb értékes szénanyag, a másik, hogy igen tekintélyes szénmennyiség sorsa dől el ezen a pályázaton, mert egymillió tonna, vagyis tízmillió métermázsza szén egész széntermelésünknek több mint egyhatoda.

Diószén: a dió nagyságúra megrostált szén-darabok.

Kazán- és mozdonyfűtésre, valamint műhelyekben az aknászén is jó, míg szobafűtésre a darabos-, köcska- vagy diószénen használják.

Ott van végül a daraszén vagy porszén, amely kizárólag kazán- és mozdonyfűtésre használható, tehát tulajdonképpen a legkevesebb értékes anyag.

szénét, a legolcsóbb szénről van szó és amint is több mint száz százalékkal haladja meg minden más országában létezőket.

azt mutatná, hogy a mai termelési költség aránytalanul magas, úgy

a kormánynak állami kezelésbe kell vennie az összes szénbányákat

és gondoskodnia kell normális termelési költségű szénről.

Rendkívüli időket élünk és így minden rendkívüli eszköz megokolt, mely a közszükségleti cikkek olcsóbbá tételére alkalmas.

Magyarország 60 szénbányája közül 34 pályázott a MÁV mozdonyszén szállítására.

Ha végigtekintünk az ajánlatokon, — még mielőtt a részletekbe belemennénk —, már meg kell állapítanunk,

1. hogy a magyar szén több mint száz százalékkal drágább, mint a külföldi,

2. hogy a magyar szénkérdsében a leg-

nagyobb anarchia uralkodik,

3. hogy a sokat tagadott szénkartel a MÁV-hoz beküldött ajánlatokból nyíltan kiütözközik.

De lássuk a konkrét ajánlatot. Vegyük a Magyar Általános Kőszénbánya ajánlatát, amely a legnagyobb üzemet tartja fenn, a legkedvezőbb termelési körülmények között dolgozik és amely ennél fogva a legelőnyösebb kalkulációval számolhat. És ime mit látunk: a MÁK a tati daraszénét q-ként 1.96 pengőért ajánlja ab bányá. Ez a szén tudvalevően 5100 kalória értékét képvisel.

Ezzel szemben a felsősziléziai 7000 kalóriás daraszén q-ja ugyancsak ab bányá 0.75 P.

— Igen ám — mondja a MÁK —, de tessék figyelembe venni, hogy mennyi daraszén termel a felsősziléziai bányá és mennyit a tati.

Hát én figyelembe is veszem és teljes tárgyilagossággal megállapítom a következőket: A felsősziléziai szénbánya termel

50% darabos szénét,
30% középértékű szénét és
20% daraszénét.

Viszont a tati szénanyagának

30%-a darabos,
45%-a középértékű és
25%-a dara

Ennek az arányszámnak figyelembevételével megállapíthatjuk azt a hihetetlennek látszó tény, hogy

a MÁV az 5100 kalóriás tati daraszénért legalább 150%-kal többet fizet, mint a külföldi államvasut a 7000 kalóriás felsősziléziai szénért.

Mint hogy pedig a szénbányáknak a hazai széntermelés fejlesztésének jelszavával sikerült a MÁV-ot arra kényszeríteniök, hogy a drágább belföldi szénét használják, már el is érték céljukat:

a versenynélküliséget,

ha semmi egyéb kedvezményt sem kapnának.

Hisz az a szempont, hogy a külföldi szénnel szemben a MÁV is a magyar szénét pártolja, egészen természetes, de viszont ezzel a szemponttal a bányavállalatoknak nem szabad visszaélniök és e címen nem szabad a szénét ok nélkül drágítaniök. Mert a drága szén következtében első sorban megdrágul a vasut fuvarja és minden egyébtől eltekintve, fokozza a belföldi szénbányák monopóliumát és

kizárja a külföldi versenyt.

Ezt a monopóliumot a kormány még különböző egyéb módokon is támogatja, amelyekre később fogok kitérni.

Egy métermázsza szén szállítási díja a felsősziléziai bányától Oderbergig:

86 kilométer 0.15 P

Oderbergől Szobig (Hellenba): 362 km 1.50 P

Szobtól Budapestig: 72 kilométer . . . 1.10 P

látjuk tehát, hogy

a lengyel vasutak vonalain egy q szén

szállításának díja 86 km-es távolságon

Mit jelent ez? Nem kevesebbet, mint hogy a magyar ipart, a magyar kereskedelmet és a magyar mezőgazdaságot mielőtt árujával a piacra eljut, már maga a vasuti szállítás is több mint 150 százalékos fuvardíj felárral terheli a külföldi versenyyel szemben. Hogyan versenyezzen már most a magyar gazda, a magyar iparos, vagy a magyar kereskedő a külfölddel, amikor valamely exportpiac eléréséről van szó?

Hogyan hozza be a magyar termelő vagy iparos azt az óriás különbözetest, amely a külföldi gazdával vagy iparossal szemben már a vasuti tarifában jelentkezik a magyar áru terhére. Az eredmény a legszomorubb. Iparos, kereskedő és gazda kénytelen a versenyt feladni, mert azt a drágaságot, amely ime első sorban a szén drágaságára vezetendő vissza, leküzdeni nem tudja.

Nem hivatkozhatnak tehát a magyar szénbányák a termelési költségre, mert hisz akár a fekete, akár a barna szén termelési költségét vizsgáljuk, kétségtelenül megállapíthatjuk, hogy a magyar szénbányák úgy munkabérekben, mint a közterhekben 50 százalékkal kevesebbet fizetnek, mint pld. a német szénbányák. A német szénbizottság a legrészletesebb vizsgálat alapján tudományos és gyakorlati szakértők meghallgatása után 1.32 márkában

15 fillér, a MÁV vonalain 72 km-es távolság fuvardíja nyolcszor akkora.

Megállapíthatjuk tehát a hivatalos fuvardíjak alapján, hogy a magyar vasut fuvardíja az összes szomszédos vasutak díjánál sok száz százalékkal magasabb.

Ezekből a számadatokból következnek:

1. hogy a MÁV magas fuvardíja minden egyéb védővám nélkül is monopóliumot biztosít a belföldi szénbányáknak és 2. hogy megbénítja a magyar vasutak jövődelmzőségét is, mert hisz képtelenné teszi a magyar vasutakat a tranzitforgalom lebonyolítására a nemzetközi versenyben.

Már pedig a hazai szénbányák eme óriási drágítását semmi sem indokolja. Bányáink mindama előfeltételekkel rendelkeznek, amelyekkel a békében dolgoztak.

Semmi ok sincs tehát arra, hogy a békebeli szén áraknak közel háromszorosát követeljük, amikor a porosz vagy felsősziléziai bányák árai a békeárok színvonalán mozognak.

Szénbányáink a háborura sem hivatkozhatnak, mert még a háboru folyamán jött

az árvizsgálóbizottság,

amely olyan hatalmas kedvezéseket biztosított a szénbányáknak, hogy az így szerzett nyereség okszerű felhasználásával éppen olyan olcsóvá tehettek volna a széntermelést, mint a legolcsóbb külföldi szénbányákban. Hogy milyen árakat biztosított az árvizsgáló bizottság a magyar szénbányáknak, annak illusztrálására elég megemlíteni, hogy a bizottság működésének megszűnése után, a magyar szénbányák monopóliisztikus helyzete dacára átlag 30 százalékkal estek vissza a szénárak, mert különben a hatalmas fuvardíjak dacára leversenyezte volna a külföldi szén a hazait.

A magyar bányamunkás bére 50 százalékkal alacsonyabb, mint a németé

A munkabérek emelkedésére sem hivatkozhatnak a magyar szénbányák, mert mig nálunk a vajúr (szakmunkás) 5—6 P, a napszámos (külszíni munkás) pedig 3.50—4.50 P napi bért kap, addig a német bányá- és kohóalkalmazottak hivatalos lapja, a „Glück auf” f. évi október 11. száma szerint a német bányamunkások napibére a bányá jelképe szerint 7.57—10.44 aranymárka, vagyis 10.29—14.19 pengő.

Ezzel szemben a porosz szén q-ja 1.20 fillérrel olcsóbb, mint a magyar.

Ha most figyelembe vesszük, hogy a porosz vagy a lengyel vasut 7000 kalóriás szénét kap a magyar bányák 5000 kalóriás szénével szemben, úgy a kalóriadiferencia további 20%-ot jelent a magyar vasut terhére, úgy hogy a valóságban

a MÁV több mint 150%-kal drágább szénrel kénytelen üzemet folytatni, mint a külföldi.

állapította meg a német szénbányák q-jának termelési költségét.

Ha figyelembe vesszük a magyar szénbányák termelési viszonyait, kétségtelenül megállapíthatjuk, hogy a magyar szénbányák közül a fekete szén termelő bányák (a pécsi, a komlói és a nagymányoki) termelési költsége q-ként 1.75 P, míg

a barna szén termelő magyar bányák

költsége 60 fillér és 1.20 pengő között változik.

Míthogy pedig a fekete széntermelés csak elenyésző kis része a magyar széntermelésnek, minden túlzás nélkül megállapíthatjuk, hogy a magyar szén métermázsájának átlagos termelési költsége 1.10 pengő.

De ha a maximális árat, az 1.20 pengőt vesszük is alapul és a szénbányák legújabb árajánlatát tekintjük, kétségtelenül

meg kell állapítanunk, hogy

a magyar szénbányák tiszta nyeresége az 1929-es év 60 millió métermázsás szénfogyasztása mellett kereken 60 millió pengő.

A kormány nem vállalhatja a felelősséget azért, hogy a mai gazdasági válságban egy szűk érdekcsoport: a szénkartel tagjai, ilyen hallatlan összeget vonjanak el Magyarországi gazdasági életéből.

Nádas József dr.

Bata cipőgyáros megveszi a Földhitelbanktól Poroszkát

Talán végre jut pénz a Földhitelbank nyomorgó betevőinek

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Az összeomlott Földhitelbank károsultjainak karácsony hetében kellemes és örvendetes hírrel szolgálhatunk.

Bata, az ismert cseh cipőgyáros már hosszabb ideje tárgyalásokat folytat a Földhitelbank állományhoz tartozó legértékesebb vagyontétel, a poroszkai erdőbirtok megvételére nézve.

A tárgyalások már igen előrehaladott stádiumban vannak, mindössze csak egy millió cseh korona differencia van a tárgyalófelek között s ez a differencia onnan ered, hogy Bata nem hajlandó átvenni a poroszkai birtokhoz tartozó sörgyárat és még néhány ipari tartozékot, mert Batát elsősorban a poroszkai birtok

erdőségeinek faállománya

érdekl.

Idestova két esztendeje már, hogy a Földhitelbank összeomlott és a bank ügyfelei, akik készpénze betétjüket, vagy részvényüket veszítették el a banknál, azóta gyülekeznek, tanácskoznak, küldöttségekbe járnak, de a Pénzügyintézet Központ, illetve Pásztor Miksa vezérigazgató jóvoltából még egy fillérhez sem jutottak. E lap hasábjain már ismételt szövegeztük azt a rideg és tárthatatlan magatartást, amelyet Pásztor Miksa a Földhitelbank önhibájukon kívül bajba jutott hitelezőivel szemben tanúsított, akik között túlnyomórészt szegény köztisztviselők, nyugdíjasok és más kisemberek vannak, akiknek valóságos jótétel lenne, ha megtaka-

ritott tőkájuknek eggyelőre bármilyen kis hányadát megkaphatnák.

A Földhitelbank aktivumainak értékesítésénél már tekintélyes összegek folytak be a Pénzügyintézet Központba, amelynek jobbérzésű vezető tagjai érzik annak a helyzetnek tarthatatlanságát, hogy immár másodszer fordul tétbe az idő, újra karácsonyfát szeretnének gyujtani a Földhitelbank károsultjai is,

de Pásztor Miksa könyörtelen magatartása lehetlenné teszi a legszerényebb karácsonyfa beszerzését is.

Nyilván fél a vezérigazgató, hogy a karácsonyfák gyertyáinak melege megolvashatja szívén azt a jeges kérget, amellyel a Földhitelbank deputációzó károsultjai minden egyes alkalommal találkoznak.

Vajjon nyugodt lelkiismerettel ül-e majd karácsony estéjén Pásztor Miksa karácsonyfa alatt, nyugodt lelkiismerettel tud-e majd sétálni Balatonfüreden a víz partján, ahol szokása szerint a karácsonyi ünnepeket tölti el, ha arra gondol, hogy az ő ridegsége miatt hány családnak nem jutott karácsonyfa, vagy talán még meleg szoba sem?

A karácsony hete talán alkalmas lesz arra, hogy Pásztor Miksa magába szálljon és ha a poroszkai vétel sikerül, — amire minden remény megvan, — a vételár értesülésünk szerint meghaladja azt az összeget, amiért a Földhitelbank a poroszkai ingatlant megszerezte, talán a befolyó pénzből mégis jut valami a Földhitelbank hitelezőinek.

Miért esik az Izzó árfolyama?

A multhévtégi tőzsdei forgalomban általános feltűnést keltett az Izzó-részvények árhanyatlása. Egyetlen napon közel tíz százalékkal esett vissza a részvények árfolyama, ami azért is feltűnést keltett, mert az Izzó-részvények mindig azok közé a papírok közé tartoztak, amelyek az általános árhanyatlásnak leginkább tudtak ellenállni. A tőzsdei természetesen a részvények e különös árakuláshoz a legkülönbözőbb kombinációkat fűzték. Értesülésünk szerint a részvények a legutolsó áresésének igen komoly motívumai vannak. Az Izzó tudalévően tagja az európai izzólámpa-kartelnek, melyben a legnagyobb befolyása a General Electricnek van.

Az egész európai izzólámpa-kartel alapját azok az izzólámpa-szabadalmak képezik, amelyek 1932-ben járnak le.

A kartelt tehát az a veszély fenyegeti, hogy

a szabadalmak lejártá után új versenytársai támadnak a nemzetközi piacon.

Eddig ugyanis az volt a helyzet, hogy ezek a szabadalmak akadályozták meg elsősorban az új izzólámpagyár megalakítását és így a kartel minden verseny nélkül diktálhatta a magas árakat. Ugyanez a helyzet nálunk is, ahol az Izzó a szabadalmak birtokában minden konkurrencián kívül fejthetett ki éveken keresztül működést. Most azonban kilátás van arra, hogy új versennyel kell megküzdenie, ami üzleti kilátásait mindenestre igen hátrányosan befolyásolja.

Valószínű tehát, hogy az Izzó kénytelen lesz az árakat az egész vonalon leszállítani.

A szabadalmak lejártával megszűnik az Izzó monopolisztikus helyzete és ez a mélyreható változás jelentkezik a részvények erősebb árhanyatlásában is.

Megjelent a Tőzsdei Kurír karácsonyi száma

Főbb tartalma:

Karácsonyi szám ára: 80 fillér Kérjen mutatványszámot

A karácsonyi szám érdekes és feltűnést keltő melléklete Magyarország és a külföld gazdasági kapcsolatait.

Groedel, a hesseni. Irta: Békes y Imre Merre megyünk? Irta: Dr. Hajdu Miklós vezérigazgató Az Ipar és kereskedelem igaz helye a nemzetl termelésben. Irta Dr. Dános Árpád Dagad a dauxit-botrány Az Investment Trust keletkezéséről a mammut Investment Trustokig. Irta: Bér Agoston Riport a Magyar Kender közgyűléséről. Az 1930-as év tőzsdei mérlege A cseh-szlovák-magyar vámkonfliktus Irta: Dr. Székely Artúr Ezenkívül még számos cikk, Vidéki Pénzvilág és Biztosítás-rovatok, továbbá gazdag hírvivat

TÖRJE A FEJÉT! ÉRDEMES!

Megfejtések postára adandók legkésőbbén esütőrtökön. Cim: Reggeli Ujság szerkesztősége, V. Lipót-körút 8. A levél vagy levelezőlap címloldalára feltűnően ráírandó: Törje a fejét és melléklendő a Törje a fejét lenti szelvénye. A helyes megfejtők között a következő 25 jutalmat osztjuk ki: 1. díj: 20 pengő, 2. díj: 10 pengő, 3. díj: 5 pengő, 4. díj: egy nagy fénykép Foto Klára műterméből. 5-6. díj: egy-egy üveg Morrison-féle kölnivíz; 7-8. díj: egy doboz egyegyed kg. Dreher-Maul csokoládé. 9-11. díj: két darab finom arcápoló szappan. 12-13. díj: egy-egy csomag Pilavin-fenyőfűrdőtablettá. 14-25. díj: egy-egy értékes könyv. A jutalmakra már egy helyes megfejtéssel is lehet pályázni.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
15								16					
17					18	19				20			
21			22	23				24	25	26			
		27			28		29					30	
31	32				33		34				35		
36				37			38				39		
40			41			42			43		44		
		45			46	47			48	49			
50	51						52	53	54		55		
56			57				58				59		
60		61			62	63			64				
65								66					
67			68				69	70				71	
72						73				74			75

VIZSZINTES:

- 1. A legnagyobb köztük Mallorca
- 15. A levegőben szüntelenül tart
- 16. Felület a „merre” kérésre
- 17. Három — olaszul
- 18. Önziklós lett magyar drámaíró (1820 —1847)
- 20. Elhelyített
- 21. Régi katonák
- 24. Porladás
- 27. ... zteletes
- 28. Juhfajta spanyol eredetű neve
- 30. Magyar genre- és bibliai festő monogramja
- 31. Híres XIV. századbéli római tribundiktátor
- 34. Arany-epigramm szereplő lánynev
- 35. Magyar eposz hőse
- 36. Igen — angolul
- 37. Habozik
- 39. Nemes ital
- 40. Magyar író (Két fogly) monogramja
- 41. Vissza: előidéző
- 42. Itt. ... est

- 44. Király — olaszul és rag
- 45. Állítólag a nevetéstől is teszi az ember
- 48. Bizonytalanul áll a helyén
- 50. A közel huzalban áramot gerjeszt
- 52. Z. S. C.
- 55. Híres magyar költő (?)
- 56. Kettős mássalhangzó
- 57. Allóvíz
- 58. Eszesedik
- 60. Paleontológus ebből köveiközül
- 64. Bevezett lánynev
- 65. Így is lehet szerthíresíteni valamit
- 66. Fa
- 67. Nátrium vegyüle
- 68. Kötőszó
- 69. Mérges — jassznyelven
- 71. Szám
- 72. Vissza: meneszt
- 73. Budapesti balparti része
- 74. Körtünet mássalhangzó
- 75. A vadász

FÜGGŐLEGES:

- 1. Kalandos életű erdélyi fejedelem

- 2. Nem erre
- 3. Odvsseus apja
- 4. Betű fon.
- 5. Hamis
- 6. Börtönablakon van
- 7. Folyadékok veszek magához
- 8. Némely szó
- 9. Állatok betanítása
- 10. Gallium vegyülete
- 11. A „Bánk bán” szerzőjének monogramja
- 12. Rész — németül
- 13. Némely ember az igaz utról
- 14. 2 x 1 = 2
- 19. Skandináv uszó keresztneve
- 22. Fém
- 23. Ritkán esik meg eivódás nélkül
- 25. Fűszer
- 26. Paripa
- 29. Pesszimista magyar költő (1855—1899)
- 32. Vissza: idegen pénz
- 33. Vissza: többesszámú birtokosrag
- 35. Kutyá
- 38. Autómárka
- 41. Némely nyaraló külföldre

- 43. Lajhár. Vissza: száma
- 45. Bólyáival foglalkozó német tudós magyar monogramja
- 46. Állati hang
- 47. Egymást követő betűk az abc-ből
- 49. A zenith ellentéte
- 51. Cdül
- 53. Asványfűszer
- 54. Tűzet pattint
- 58. Vissza: Bánó-íkerszótára
- 59. Egymást követő betűk az abc-ből
- 61. Magyar művészeti tró (képrombolók) monogramja
- 63. Gally
- 66. Vissza: kettő — idegen összetételekben
- 70. Kéző
- 71. A vadász

Megfejtésül beküldendő a vizszintes 1, 28, 60 és a függőleges 1, 9, 23.

Betűrejtvények

1.

D TTTT & G

2.

I & & L/E

Mássalhangzók

á . o .
i . ó .
o . o .
ö . ő .

Melyik az a három mássalhangzó, melyeket a pontok helyére téve, értelmes szavakat kapunk?

Pótlórejtvény

— áb, — tász, — ábor, — eves, — rnő, — ezső, — ák, — rú, — ákos, — íbor, — rosz, — ád.

Ha a kezdőbetűket helyesen kitöltjük a fenti sorrendben olvassuk, egy híres nevet kapunk a valási harcok idejéből.

REGGELI UJSÁG december 22. Törje a fejét! szelvénye

Megfejtések

az 1930 december 15-iki számból:

Keresztrejtvény:

Vizszintes: 1. Salzkammergut, 14. Upton Sinclair, 15. Rá, 16. Dus, 17. Es, 18. Allító, 19. Mem, 21. Ez, 23. Ab, 24. Motalko, 26. Akaraterő, 27. Iz, 29. Um, 30. Belasco, 32. Moissi, 35. Szem, 36. Ion, 37. Utah, 39. Tete, 40. Danton, 42. Orit, 43. Leir, 45. Rian, 47. Nr, 48. Ora, 49. Dalkai, 51. Ji, 52. So, 53. A A A A A, 54. Lea, Függőleges: 1. Surányi Miklós, 8. Mnéotechnika, 13. Trigonometria.

Betűrejtvények: 1. Betűremlés, 2. Önkéntes, 3. Vegyész-tanár.

Pótlórejtvény: Karácsony.

X-rejtvény: 1. Barát, 2. Golem, 3. Vexál, 4. Balck, 5. Sógor = Boxer és Texas.

Földrajz: Budapest, Este, Bukarest, Passau, Kassa, Baden, Aden, Brest, Breslau, Eylau, Tula, Essex, Sussex, Exeter, Essen, Kabul, Herat, New-York, York, Newark, Roma, Angola, Angora, Aragonia, Anglia, Hessen, Románia, Titicaca, Goa, Laos, Nankin, Annam, Kelat, Rangun, Bécs, Athén, Duna, Unna, Paris, Szöul, Szeged, Pécs, Békés, Békéscsaba, Tab, Kaba, Béga, Gód, Bar.

JUTALMAK:

- 1. díjat, 20 pengőt nyerte: Dr. Krausz István, Budapest
- 2. díjat, 10 pengőt nyerte: Vörös Pál, Nagykanizsa.
- 3. díjat, 5 pengőt nyerte: Gábor Zsuzsa, Pécs.
- 4. díjat, egy nagy fénykép

Foto Klára

műterméből: Dr. Cseh Lajosné, Budapest. 5-6. díjat, egy-egy üveg Morrison-féle kölnivíz: Kosztiniczky Pannika, Budapest, Ring Teréz, Budapest. 7-8. díjat, egy-egy doboz

Dreher-Maul

csokoládét: Kovács Ibolyka, Budapest. Simonovits Gizella tanítónő, Budapest. 9-11. díjat, két darab finom szappant: Deutsch Edit, Budapest, Péter János, Szentendre, Streit Ferenc gépészmérnök, Budapest. 12-13. díjat egy-egy csomag Pilavin-fenyőfűrdőtablettát: Leitmann Olga varrónő, Hajduszoboszló, Marsalka Magduska, Budapest. 14-25. díjat, egy-egy értékes könyvet: Dr. Vajda Gyula detektív, Keskemét, Frank Sándorné, Budapest, Máthé Béla, Szolnok, Berzevicsy Ferenc, Községi Kenyérgyár, Budapest, Imreh Samu, Pestújhegy Golda József, Budapest, Glaser István, Győr, Rusznayk Béláné, Budapest, Kertész Gyula, Kunhegyes, öz. Várszegy Jánosné, Budapest, László Zsuzsa, Nagyatád, Schäffer Hedvig, Budapest, Rózsa Miklós, Budapest.

LATOR
csapatkapitány akkor van
ha fagy.

MARX,
a mosolygó kapus a jég-
világban védi a gólokat.

KÉPES SPORT UJSÁG

A „REGGELI UJSÁG” ÁLLANDÓ SPORTMELLÉKLETE

MINDEN A SPORTOT ÉRINTŐ
KÖZLEMÉNY ÉS KÉP. A „REGGELI
UJSÁG” SPORTSZERKESZ-
TŐSÉGEHEZ. CIMZENDŐ
BUDAPEST. LIPÓT-KÖRUT 5
TELEFON 296-99 ÉS 125-10

II. évfolyam, 53. szám

Hétfő, 1930 december 22

VASARNAP DÉLUTÁN
4 ÓRÁTÓL A SPORTSZER-
KESZTŐSÉG CIME
V., VILMOS CSÁSZAR-ÚT 34
TELEFON: 229-31 ÉS 253-00

Ki mit kíván karácsonykor?

Az ajándékozás ünnepe felé a sportembereknek külön kívánságaik szoktak lenni.

Pataki Mihály

Néhány szívet megindító óhaját sikerült feljegyeznünk s azokat az alábbiakban közöljük:

Pataky szövetségi kapitány két szükségesétől végre egy bajnokságot szeretne a zöld-fehér színűeknek.

A futballfront másik katonája, a bajnokjelölt Hungária csillaga Kalmár Jenő a bajnokság biztosításán kívül magára gondol Virágoskertű kis házat szeretne a Zugligetben, vagy a Hüvösvölgyben. A kis kertű házban vidám feleséget, amit azt hiszünk nem is lesz olyan nehéz találni.

Kalmár Jenő

A boxolók frontján szerények a kívánalmak. Csak egy kis jó állás, ami ha lehet biztos legyen.

Szegedi

Széles

A vízek világában új életre lendült versengési lázból a diszes hölgykoszoru is kivételesen részt. Tóth Ilonka startolt elsőnek. Ó szerényen csak mai formáját szeretné megtartani, amit, ha ilyen jól fog uszni továbbra is, bizonyára sikerül megtartania.

Tóth Ilonka

A férfiak közül «Sungis», a főtítkár ur, sok látogatót kíván látni az uszodában. Nem fánja, ha egész nap vízbe is ugrálnak a nézők, de még azt sem, ha olyanok váltják meg első helyre jegyüket, akik már kinn vannak az összes vízekből.

Németh

Homonnay

Németh János, a népszerű James nem kíván többet, csak annyi gólt szeretne minden életén dobni, mint a belgát: ellen vasárnap.

A sport többi ágában nagy a téli álom, ott a kívánságok csak a szerény családi kör szűkített keretein belül maradnak.

Magyar fiúk zsákmányának ígérkezik „Európa legjobb vízipóló klubcsapata” büszke címe

A csehek és a belgák nem tudtak ellentálni az erős magyar rohamoknak

Nemcsak a magyar sportvilágnak, hanem az egész főváros társadalmának is kimagasló eseménye az az ünnepi torna, amelyet a Magyar Uszós Szövetség vízisportunk új várában karácsony hétre rendezett. A margitszigeti Nemzeti Sport Uszodában vasárnap délután pompás ünnepi keretek között csaptak össze a magyar vízipólógárdának legjobb együttesei a külföldiekkel és mindjárt a startnál sikerült magyaros virtussal megszerezniük azt a megbecsülést és elismerést, amelyet a magyar színek viselői nemcsak itthon, hanem évek óta külföldön is megszere-

Homonnay Tivadar

A közönség tapsai mellett szállott a vízbe az MTK csapata, hogy a hatos torna első mérkőzését a cseh bajnok I. CPK-val lejátszza.

uttal is az ellentét megbecsülése, a fair küzdelem és a sportszerűség jellemzők. — Az elnök szavait Donáth Leó dr., a Nemzetközi Uszós Szövetség főtitkára tolmácsolta francia nyelven. A cseh vendégek részéről Kratter mérnök szólt fel és német nyelven köszönte meg az üdvözlést. Végül a belgák nevében Blitz csapatkapitány üdvözölte a magyarokat.

lénye megöli a közönség érdeklődését és így látványlag enyhén és «barátságosan» játszanak. A 4-ik perc 11-ik másodpercben Keserű I. gólt dob, de ezt Speisegger bíró nem itéli meg. Így az első félidő eredménye marad meg a végeredménynek.

Az UTE alaposan elbánt a belga vendégekkel

UTE—II. Zwemklub, Auvers 10:0 (6:0)

Az UTE csapatában keresi mindenki a hatos tornagyőztesét, tekintve, hogy ennek a csapatnak a magyar bajnokság büszke címén kívül legtöbb a tréning lehetősége. Ez az együttes, ahol Németh a gólkirály, Halassy a fáradhatatlan uszó és megbízható fedezet játszik, azonkívül kapuját Bartha védi, érthető módon váltotta be a hozzá fűzött reményeket. Sőt oly túlságosan fölényesnek bizonyultak az újpestiek, hogy már nem is lehetett a mérkőzést küzdelemnek számitani. Valóban csaknem úgy játszott az újpesti ifjuság a bajnokokkal, mint macska az egérrel.

Az UTE felállítása a következő volt: Bartha, Köves, Barna, Halassy, László, Németh, Bozsi.

A belga Zwemklub pedig a következő felállásban állt ki: Decombe, Casier, Gerard, Blitz, Langshot, M. G. Blitz, Aerts, Castelaïne.

Az újpesti csapat első gólját rövid játék után Németh dobja, még pedig a felső kapufához és oly erővel, hogy már a hálóban lévő labda messzire visszapatann a vízbe. Aki nem figyelte eléggé erősen a játékra, észre sem vehette a kellemes meglepetést. 1 p. 21 mp. (1:0).

A gól mehozza az újpestiek játékkedvét és néhány másodpercre rá Bozsi László headásából Halassy dobja a második gólt. 1 p. 46 mp. (2:0).

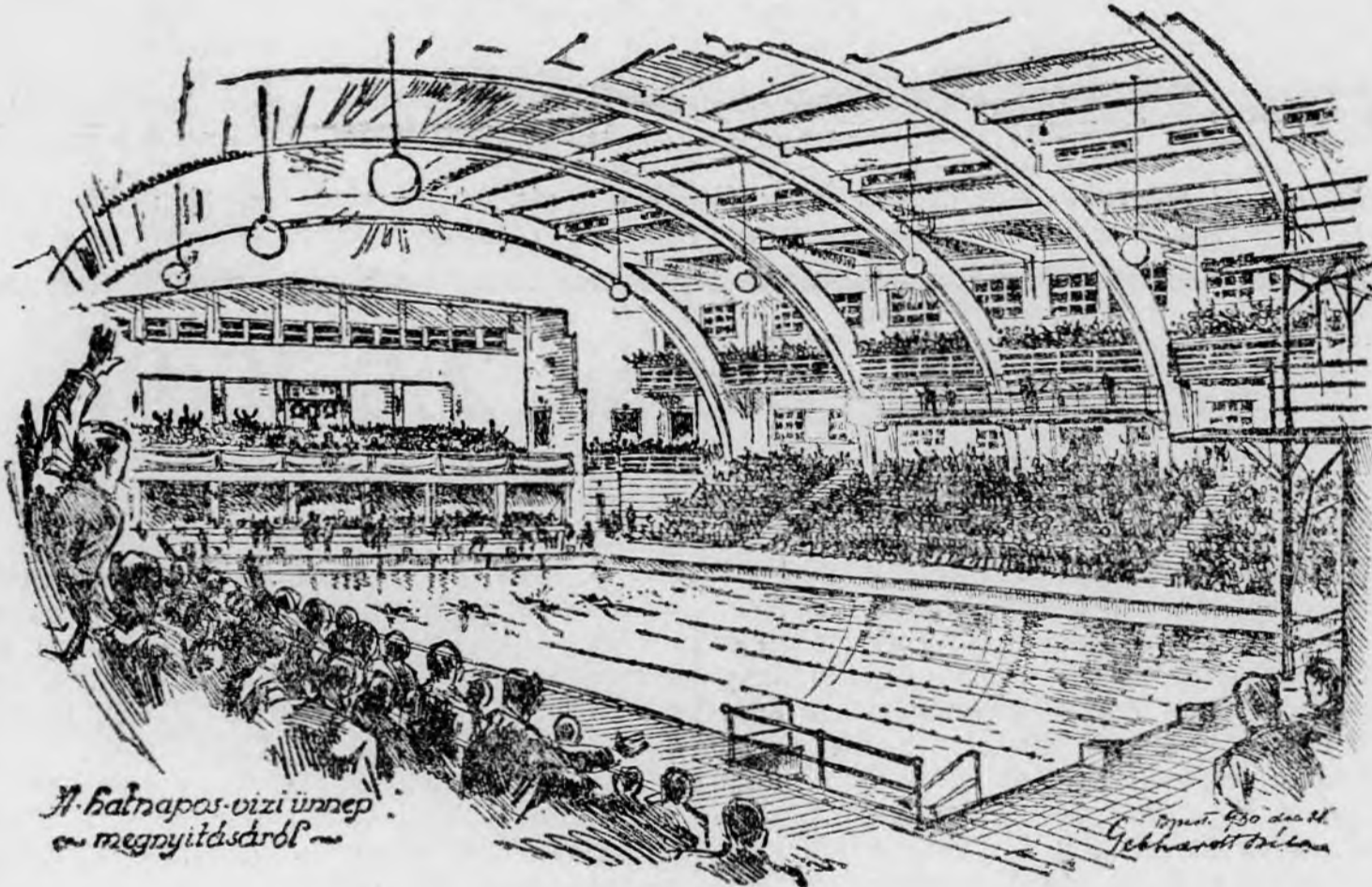
Közben egy remek akciót láthatunk Németh Jamesztől, aki gyönyörű hosszú és erőteljes lövést küld a fél pályáról az antwerpeni kapu felé, sajnos, a lövés a kapufa mellett kirepül a medence szélére. De adódik jobb helyzet is, Halassy jobbnál-jobb labdákat ad a Lászlónak, aki Némethhez passzolva a labdát, 3:0-ra szaporítja az UTE gólok számát. (2 p. 42 mp.) Ujrakezdekor egyáltalán nem csökken az UTE irama és most a változatosság kedvéért László dob az antwerpenieknek újabb gólt: 4:0! (3 p. 32 mp.) Németh dobja az 5-ik gólt, a 3 p. 54-ik mp.-ben, végül a félidő végén Halassy dobja a maga második gólját s ezzel az UTE a félidőben 6:0-ra vezet.

A második félidőben nincs ideje a közönségnek, hogy nagyon biztassa a vendégeket, mert László az első percben gólt ér el. (7:0). A belga vendégek meglehetősen összeroppannak, mint később kiderül, egyik oka ennek, hogy a belga kapus nem jöhetett el csapatával és így az antwerpeni kaput Decombe védte, aki egyébként a belga válogatott csapat bekkje. Lehet, hogy a kapus már vasárnap megérkezik, úgy jobb lett volna a vendégek gólaránya. Bár kétségtelen, hogy az UTE mindenképpen nagy gólaránnyal hagyta volna el az uszodát. Hiszen a nyolcadik gólnál, amelyet Bozsi 4 p. 37 mp.-ben dobott, a legjobb kapus sem tehetett volna semmit.

Valósággal versenyez az UTE-legényiség a góldobásban

és olyan lelkesedve játszanak, mintha legálább is a mérkőzés döntő góljáról lenne szó. László és Bozsi leusznak s kettőjük kombinációjából Halassyhoz kerül a labda, aki védhetetlen gólt küld a belgák kapujába. 5 p. 30 mp. (9:0). Közvetlenül a mérkőzés befejezése előtt még Németh Jamesz dob gólt, elérve olyan példátlan eredményt, amely kétségtelenül mutatja a magyar uszósport nagy fölényét a belgával szemben.

A NEMZETI SPORT USZODÁBÓL

A hatnapos vízi ünnep a megnyitóról

A százméteres ifjusági gyorsuszás döntője Ily. Gerhard rajza

Az MTK fölényesen 4:1-re verte a cseh bajnokcsapatot

A kevés tréninggel rendelkező MTK elejétől végig kezében tartotta a mérkőzés sorsát. Különösen az első félidőben játszott az MTK nagy fölényben. Ekkor már 4:1-re vezettek a kék-fehérek, de a második félidőben kissé lefekeztek az iramot és így az eredmény már nem változott.

Az MTK a következőképpen állt föl: Bory — Homonnay II., Szabó — Hazai — Rajki II., Keserű I. Brandy.

A CPK csapata: Brusek — Eckstzin, Getrauer — Fischer — Reitmann, Schmuck, Suhard.

Hazai fogja a labdát és mingyárt a cseh bajnokcsapat kapuja jut veszélyes helyzetbe. Az MTK fölénye azonnal szembetűnik és a közönséget nem is éri váratlanul Hazai gólja, amely 1 p. 6 mp.-ben esett. A csehek ezután élénkebben játszanak, mégis magyarok jutnak újabb dicsőséghez: Homonnay II. szép gólt lő. Idő: 3 p. 54 mp. (2:0) Az ujrakezde után az MTK fiatal csatára, Rajky II. fogja a labdát és hátraadja Hazainak, akitől Keserű I.-hez jut a labda és onnan a csehek kapujába. 5 p. 0' mp. (3:0.) Nagy az öröm az uszodában és az MTK-t ütemes tapsok biztatják a további küzdelemre. A fiúk azonban kissé elbizakodottan gondolnak már az elért eredményre és ez is okozza, hogy a csehek Fischer révén sikerült gólt dobjanak. (6 p. 08 mp. (3:1.) A rövid idő, amely még hátra van az első félidőből, több izgalmas helyzetet hoz a cseh kapu előtt, melyből nem sokára Keserű I. még egyet szaporítja az MTK góljait. 6 p. 34 mp. (4:1.)

A második félidőben újból kidomborodik az MTK jobb stílusa, de a csapatban a tréninghiány hamar kiütöközik. Mindkét csapatban a fűadság jelei mutatkoznak. Schmuck és Fischer többször teremtnek veszélyes helyzetet az MTK kapuja előtt, melyből azonban nem születik gól. Az MTK viszont már megelégedett a dicsőséggel. Lehet, attól tartanak, hogy a hazai csapatok nagy fö-

A hatos torna megnyitása

Ünnepi beszédekkel nyílt meg az uszókoalíció (MAC—III. ker. TVE—MTK—UTE) által a Nemzeti Sportuszodában rendezett nemzetközi vízipólótorna, amelynek győztese dr. Homonnay Tivadar, a Magyar Uszós Szövetség elnökének serlegét és Európa legjobb klubcsapata címét nyeri. A meccsek kezdete előtt Homonnay elnök lendületes beszédében üdvözölte a vendégeket, a belga II. Zwemklub Anvers-et és a prágai CPK-t. Nemcsak a sport, hanem nemzeti értéket jelent nekünk — mondotta dr. Homonnay Tivadar a magyar fukhoz szólva — a vízipóló, amelyet ez-

A MAC—III. ker. lanya mérkőzése

Bíró: M. Blic (Belgium). A kezdetleges tréning miatt mindkét csapat gyengén játszott. A MAC volt a jobb csapat, Sárkány azonban kitűnően fogta Vértessyt, úgyhogy kevés gól esett. Suströvis révén a III. ker. jutott vezetéshez a Vértessy csak hosszú ostrom és több szabadugrás után tudott egyenliteni. Sárkány áttörő akciójából Czele ismét a III. ker.-et juttatta vezetéshez. A bíró Sárkány sorozatos faultjai miatt 4 yardost ítelt, amelyből Vértessy ismét kiegyenlített.

A második féldő csapkodó játékkal indult.

Vértessyt és Suströviset kölcsönös teletlegesség miatt a bíró kiállította a Czele is csakhamar ugyancsak a sorsra jutott.

A MAC a csonka III. ker.-et erősen szorongatta, de csatárai tehetetlenek voltak. Végül is Ivády dobta a győztes gólt. Közvetlen befejezés előtt Czellének csaknem sikerült kiegyenlitenie, de Ludvig a helyén volt.

A vízipóló mérkőzések befejezése után munkatársunk néhány résztvevővel beszélgetett a torna esélyeire vonatkozólag. Keserű I., a magyar válogatott csapat kapitánya kijelentette, hogy az MTK játékaival meg van elégedve és reméli, hogy ez a csapat a második helyet legalább is megszerezheti. Egyébként az MTK-nak a csapatkapitányához, Homonnay II.-höz küldött, aki, mint ismeretes, a fedett uszodának titkára. Alighogy kijön Sunyi a vízből, már százan rohanják meg, hogy a további mérkőzések ügyében nála érdeklődjenek. A népszerű Sunyinak kell gondoskodni a hivatalos rendőri készlet, tűzbiztosítás és az adminisztrációval járó összes dolgokról. A Reggeli Ujság munkatársának kérdésére Keserű I.-gyel hasonló értelemben nyilatkozik. Az UTE csapatában látja a győztest és szerinte az első három helyet magyar csapat fogja elfoglalni.

*

A vízipóló küzdelmek további során is érdekes események lesznek a meccsek előtt. A keddi napon fél 8-kor kezdődik, karácsony két napján és vasárnap délután fél 5-kor veszik kezdetüket a versengések.

A jég királynője

Hennie Sonja, a műkorcsolyázás világhírű bajnoknője a tél szezon megindulásával sorra járja a világvárosokat. Óriási sikert aratva már Bécsig jutott el, de Budapestre elfelejtették meghívni.

Lesz már viz állandóan a fedett uszodában és megnyílik a nagyközönség számára is

Amilyen nagy örömmel töltötte el a sportkedvelő közönséget a Nemzeti Sport Uszoda megnyitása, oly váratlanul kellemetlenül hatott az a körülmény, hogy a megnyitás után nem lehetett azonnal átadni hivatalosnak. Így a vízipóló tornára készülő fiatalok és a publikum sem használhatta a remek uszócarnokot s már-már olyan sugdolózások hallatszottak, hogy „nincsen minden rendben az uszoda körül”, azért nem nyílnak meg és nem tartanak a medencéjében egész héten vízet...

Hajós Alfréd, a kiváló műépítész megmutatta a Reggeli Ujság munkatársának, hogy milyen abszolút rendben van minden és hogy eddig nem adták át az uszodát a nyilvánosságnak, annak az volt az oka, hogy a szigeti belépőjegyek és egyéb adminisztratív dolgokban tárgyalások voltak a Közmunkatanácsnál. A fűtés, világítás, személyzet és a többi csak úgy fizetődik ki, ha egész nap jöhet a közönség járni. A szigeti belépő díjak kérdésében azonban kívül a szegény sportoló ifjúság részére is módot igyekeztek keresni. Hiszen nem lehet a jobbára szegénysorsú diákoktól kívánni, hogy uszotréningre 30 filléres belépő díjat fizessenek, ami már 10 tréningnél három pengőt tesz ki.

Most végre, mint értesülünk, mindenben meg egyezés történt. Megfelelő számú szigeti belépésre jogosító szabadjegyet is bocsátottak a fedett uszoda rendelkezésére. Egyben a közönség belépő díját is megállapították. 1 P. 1.20 P. 1.50 P.-ért lehet az uszodában fürödni, aszerint, hogy kabint, fülkét, nagy- vagy kiskiszkrényt vált az ember.

Hétfőn reggel 7 órától már szabad a fürdő!

A hölgyuszók pompás napja

A hatos vízipólótorna küzdelmeit az uszósok előzték meg. A vasárnapi programba csak kilenc uszósorozatot vettek fel, elsősorban azt tartván szem előtt, hogy a későbbi napokra is maradjanak érdekes és közönséget vonzó versenyek. A vasárnapi megnyitóból csak a százméteres hölgy hátuszás emelkedett ki, amelyet Mallás Margit (FTC) nyert meg 1 p. 30.4 mp.-el. Vámos Edith előtt, akinek ideje 1 p. 39.8 mp. volt. A 200 méteres gyorsuszás meghívási versenyében két induló közül Székely András (FTC) győzött 2 p. 26 mp.-cel Szabados László (UTE) előtt.

A rendkívül nagy érdeklődéssel várt 200 méteres I. osztályú hölgygyorsuszásban Tóth Ilonka (MUE) győzött nagy fölénnyel. Ideje 2 p. 54 mp., 2. Sipos Manci (FTC) 3 p. 4.8 mp., 3. Csányi Boriska 3 p. 25 mp. alatt. Lenkei Magda ismét nem indult. Az érdeklődőknek a haragos papája kijelentette, hogy leánya azért nem indult, mert az öltözőhelyiségbe nem engedték be a Lenkei mámat. Leányom — mondotta Lenkei papa — nem is fog versenyezni, ha azt sem engedik meg, hogy édesanyja vele mehessen az öltözőhelyiségbe. Lehet, hogy Lenkei legközelebb azért nem indul, mert a medencének kékre csempézett az alja.

Az uszóverseny részletes eredménye a következő: 100 m. ifjúsági gyorsuszás. (Meghívási verseny.) 1. Kánásy Gyula (MAC) 1 p. 4.6 mp. 2. Hazai Kálmán (MTK) 1 p. 7.2 mp. 3. Pauer

Ödön (MAC) 1 p. 8 mp. Kánásy jó stílusban fölényesen nyerte a versenyt.

200 m. I. oszt. melluszás. (Meghívási verseny.) 1. Lantos László (FTC) 3 p. 8.8 mp. 2. Matyasovszky (MUE) 3 p. 13.8 mp. 3. Tóth Zoltán (UTE) 3 p. 18 mp. Hild távollétében Lantos győzött ugyancsak rossz idő alatt.

200 m. I. osztályú hölgygyorsuszás. 1. Tóth Ilonka (MUE) 2 p. 54 mp. 2. Sipos Manci (FTC) 3 p. 4.8 mp. 3. Csányi Boriska (TFC) 3 p. 25 mp. Tóth Ilonka végigvezette, jó idő alatt nyerte a versenyt.

200 m. ifjúsági melluszás. (Meghívási verseny.) 1. Pázmán Ferenc (BBTE) 3 p. 0.8 mp. 2. Wiesner (Beszkár) 3 p. 8.6 mp. 3. Sdghy (KISOK) 3 p. 24.4 mp.

66²/₃ m. II. osztályú gyorsuszás. 1. Csepela 40.6 mp. 2. Jajcs László (UTE) 41.6 mp. 3. Hungadi (FTC) 42 mp.

100 m. hölgyhátuszás. 1. Mallás Margit (FTC) 1 p. 30.4 mp. 2. Vámos Edith (UTE) 1 p. 39.8 mp. 3. Tóth Magda 1 p. 41 mp.

200 m. gyorsuszás. (Meghívási verseny.) 1. Székely András (FTC) 2 p. 26 mp. 2. Szabados László (UTE) 2 p. 34 mp. Két induló.

3x66²/₃ m. gyermek gyorsuszástaféta. 1. MAC 2 p. 9 mp. 2. BBTE 2 p. 18.6 mp. 3. UTE 2 p. 19 mp. A győztes MAC staféta tagjai: Katona — Brém — Gyulai.

A JÖVŐ SPORTJA

Angliában új sportnak hódolnak. A neve: Kenguru-ugrás. A statalság rugókra fűszerelt cipőkben gyakorolja. Máris nagyon népszerű, mert rendkívül mulatságos és testedző.

Nemzeti-Vasas 2:0 (0:0)

Magyar Kupamérkőzés

A Millenáris-pályán a hideg időben 200 főnyi nézőközönség előtt mérkőzött a Nemzeti a Vasassal a Magyar Kupáért. Az első féldőben mind a két csapat nagyon lánghán játszott és ennek következtében eredményt egyikük sem ért el. Szünet után eleinte a Vasások voltak fölényben, majd később a Nemzetiek jöttek fel. A 18-ik percben a bíró 11-est ítelt a Vasások ellen, de ezt Bihámi a kapu mellé helyezte. A Nem-

zeti a 28-ik percben Bihámi révén szerezte meg vezető gólját, majd a 38-ik percben Céténgi beadásából Opata fejessel 2:0-ra javította a mérkőzés végső gólarányát. A két csapat közül ezzel a Nemzeti játszik tovább a Magyar Kupáért. Bíró: Klein Árpád.

A többi kupamérkőzések eredményei a következők: Józsefváros—Maglód 3:3 (3:2), Soroksár—Terézváros 2:1 (0:1), Elektromosművek—MTK 4:3 (2:2).

Ferencváros—BAK—TK 4:1 (2:1)

Az ugyancsak turára készülődő Ferencváros ellenfele, a II. osztályú BAK TK volt, amely az első féldőben derekasan tartotta magát, de a második féldőben a Ferencváros 3 góldifferenciájú győzelmére következett be. A Ferencváros góljait Toldi, Takács II. és Turay (2) lőtték. A Ferencváros B-csapata ugyancsak tréning-

mérkőzés keretében a Rákospalota csapatával találkozott. Féldőben 1:1 volt az eredmény és a Ferencváros a második féldőben 3:1-re győzött. A Ferencváros csapatában újra játszott Szedlacsik és egy gólt is lőtt. A többi két gólt Csere és Lázár szereztek meg a zöld-fehéreknek. A Rákospalota egyetlen gólját a Ferencvárosról köicsönkért Budai lőtte.

Vegyes német futballhírek

Délnémet labdarugó eredmények: VfB Ingolstadt—Wacker München 3:1, VfB Stuttgart—FC Birkenfeld 4:0, Phoenix Karlsruhe—Sportklub Freiburg 6:1.

Északnémetország: FC St. Pauli—Hamburger SV 2:1, Werder Hannover—Hannover 5:1.

Nyugatnémetország: CFR Köln—Bonner FV 3:1, Allemannia Aachen—Borussia Gladbach 7:0, Düs-

seldorf 99—SFV Oberkassel 2:2, Germania Elberfeld SC—Sonnberg 3:1, Arminia Bielfeld—Westfalia Achlen 2:0, Spielverein Kassel—Kurhessen Marburg 8:3.

Középnémetország: Spielvereinigung Leipzig—Fortuna Leipzig 1:0.

Délkeletnémetország: FV 06 Breslau—Sportfreunde Breslau 6:1, Preussen Zaborze—Sportfreunde Oepeln 6:4, Cottbuser FV—Ascania Forst 4:3.

Külföldi eredmények

Berlin: A behavazott és helyenként esős pályán azok a csapatok győztek, amelyek technikai szempontból és fizikum tekintetében feljebb voltak ellenfelüek. Így a Viktoria 89 9:1 arányban verte meg a Kicker csapatát, amely még a múlt héten normalisabb talajviszonyok mellett a német bajnokcsapattal, a Hertha BSC-vel szemben döntetlenül végzett. A Tennis Borussia 10:1 arányban győzött a Halley Concordia ellen.

A legnagyobb látogatottságot a Hertha BSC és a Südstern-mérkőzés mutatta fel, amelyen 5000 főnyi közönség volt jelen. A mérkőzés tisztá jövédelmét a nemrég tragikus körülmények között elhunyt Haseloff Südstern-játékos hátramaradottjai javára fordították. A Hertha minden nagyobb megerőltetés nélkül 4:0 arányban győzött ellenfelével szemben. A Hertha ezzel a győzelmével bebizonyította, hogy az elmúlt betekben mutatkozó krízist már leküzdötte.

Berlin: SC Wacker—Tasmania 2:1, Norden Nordwest—VFB Zankov 2:3, Spandauer SV—Weissensee 6:4, 1. FC Neukölln—Union Oberschöneweide 2:0.

Délnémetország: ASV Nürnberg—VfR Fürth 2:2, 1860. München—DSV München 2:0, FG Kirehheim—SV Waldhof 1:0, VfR Mannheim—Phoenix Ludwigshafen 4:2, SK Pirmasens—Borussia Neunkirchen 4:1, Union Niederrad—Rot-Weiss Frankfurt 5:1, 1. FC Nürnberg—Offenbacher Kickers 5:1, Wormatia Worms—Hanau 93. 5:0, FSV Frankfurt—VfL Neuenburg 5:2, Spielvereinigung Fetzheim—1. FC Langen 3:0.

Északnémetország: Union Bremen—Bremer SV 3:2, Sportfreunde Bremen—Stern 2:1, Preussen—Polizei Stettin 2:1.

Nyugatnémetország: Duisburg 99—Union Krefeld 1:4, Duisburger FV—SV Kaldenkirchen 4:1, Hamborn O—Duisburger SV 3:2, Sportfreunde Essen—Westfalia Herne 3:3, Sportfreunde Dortmund—Schwarz-Weiss Essen 1:2, Viktoria Düsseldorf—Rot-Weiss Essen 3:2.

Középnémetország: Guts—Smuts—Rasensport Dresden 5:0, Ring Greiling Dresden—Borussia Halle 4:3.

Mainz: Mainz Wiesbaden—Saarbrücken 1:3. Városközi mérkőzés.

München: Vienna (Wien)—Bayern München 3:1.

Bern: Blue Star Zürich—FC Zürich 2:1, Young Fellows Zürich—FC St. Gallen 6:1, FC Basel—Concordia Basel 5:1, FC Bern—FC Solothurn 0:0, Urania Genf—FC Chaux de Franches 0:0, Calouso Genf—Cantonal Neuburg 2:1, Grasshoppers Zürich—Young Boys Bern 2:1.

Egy új japán sport

Nippon fiatal új és érdekes sportot honosítanak meg a keleti vizeken. Az uszók hátára ujjában egy vitorlát erősítenek, amelynek segítségével a sportoló eddig vízben még teljesen ismeretlen gyorsaságokat képes elérni.

Lugano: A bécsi Rapid FC Lugano ellen 4:0 (2:0) arányú biztos győzelmet aratót.

Róma: Legnano—Ambrosiana 2:2, Lazio Roma—Javentus 2:1, Roma—Fic, Torino 4:1, Napoli—Milano 3:2, Alessandria—Pro Patria 4:1, Bologna Brescia 7:1, Genova 93—Pro Vercelli 1:0, Casale—Modane 3:1, Trieste—Livorno 1:0.

Páris: S erlegmérkőzések: Stade Français—Olympique Antibes 5:1, Club Français—FC Dieppe 3:0, FC Sochaux—Cag Paris 7:0.

Cannes: A prágai Viktoria Ziskov az SC Cannes ellen 2:2 (2:0) arányban döntetlenül mérkőzött.

Bécs: WAC—BAC 3:1 (1:1), WSC—Metallum 7:2 (2:2), Slovan—Libertas 4:2 (3:0), Hakoah—Viktoria 2:0 (0:0), 11. ligabajnoki mérkőzés.

Vegyes mérkőzések. A Corinthian díjmérkőzés keretében a Postások csapata nagy meglepetésre 4:1 (2:1) arányban legyőzte a Beszkár csapatát. Utóbbiak tudnielvon az ama p-futballbajnokság első helyén állnak.

A II. osztályú libabajnoki mérkőzésben a VAC 1:0-ra verte meg a Turult. Féldőben 0:0 volt az eredmény.

Az amatőr bajnoki mérkőzések keretében a BEAC 1.1-es féldő után 3:1 arányban verte meg a 33-as csapatát.

A BTC féldőben 1:0-ra vezetett a Ferencvárosi Vasutasok ellen, de utóbbiak a második féldőben két gólt lőttek és ezzel 2:1-re győztek.

A Vasutas bajnoksági keretében a szolnoki MÁV 3:1 (2:1) arányban verte a Testvérséget.

1930. évad szenzációja:

NOVODYN

egyen- és váltóáramu készülék Philips hangszórával 6—12—18 havi részleteire

Gyártja:

AUDION

Budapest, VI., Nagymező-utca 31 Telefon: Automata 113—75

Kapható minden jobb szaküzletben

Jégsport

A tél szezon beálltával Európában mindenütt megindult a jégszezon. A különböző városokban lefolyt versenyekről külföldi tudósítónk a következőket jelentik:

WEV—BKE 3:0 (1:0, 1:0, 1:0)

A műjégpályán vasárnap este a Budapesti Korcsolyázó Egylet a Wiener Eislaufverein csapatával nemzetközi jég-hokikimérkőzést játszott. A bécsi együttes nagyszerű játékkal 3:0 arányban (1:0, 1:0, 1:0) győzött magyar ellenfele ellen és a közönség nem győzött eleget tapsolni a szebbnél-sebber akcióknak.

Mindhárom részidőben a bécsiek technikájuk révén fölényben voltak. Az első gól a 12. p-ben Barua öngóljából esett. A második harmadban az 5. p-ben Demmer újabb gólt ütött, a játék rendkívül erős volt úgy, hogy a bíró Mindert és két bécsi játékosát kiállított. A harmadik harmadban Léderer, a 7. p-ben ütötte a harmadik gólt. A bíró ekkor Göbelt és Dietrichsteint állította ki. A mérkőzésen 800 főnyi közönség volt jelen. Bíró: Minder Frigyes.

Szünet közben az Európabajnok-pár Orgonista Olga, Szalay Sándor műkorcsolászó bemutatót végzett.

A müncheni Eislaufverein kikapott Svájcban

Davos, december 21.

A müncheni Eislaufverein jég-hokicsapata tegnap a Davos I. hokkizól ellen 1:8 arányban (0:2, 0:3, 1:1) vezetett. A győztes csapatban különösen jól játszott Trojanl.

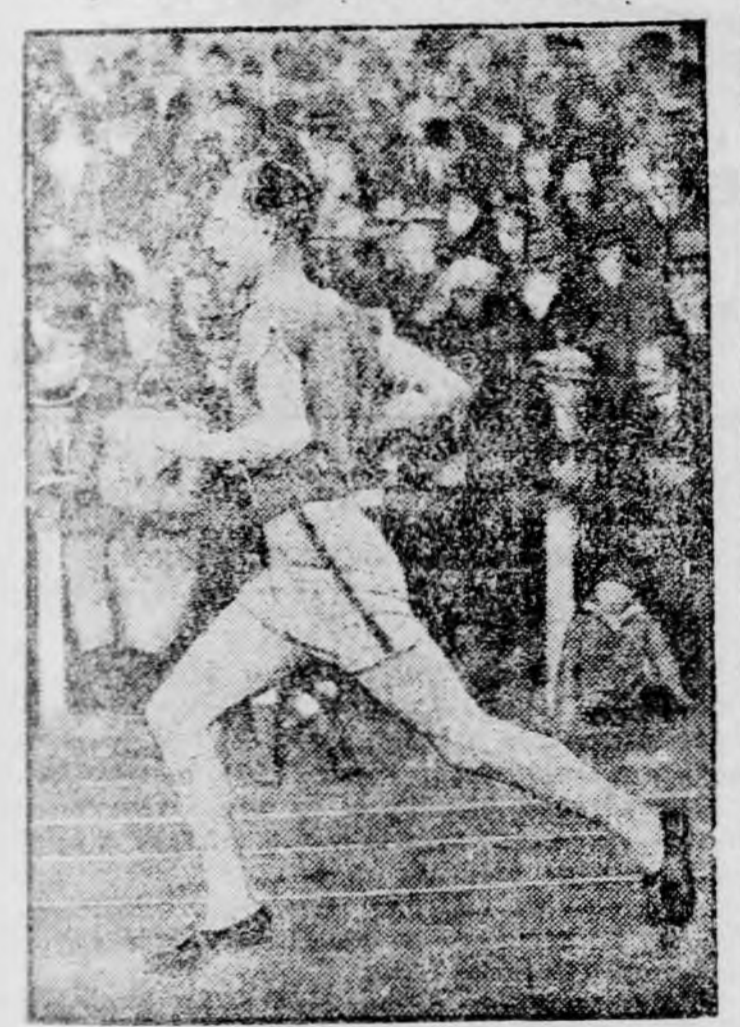
A müncheni csapat ma a Davos II.-vel állt szemben. Ismét a svájciak győztek ezúttal 8:2 (4:0, 2:1, 2:1) arányban.

Győztek az angolok Zürichben

Zürich, december 21.

A cambridgei egyetem jég-hokicsapata tegnap a zürichi Schlittschuhklub jég-hokicsapata ellen 2:1 (1:1, 1:0, 0:0) arányban győzött. Az angolok ma a Grashoppers jég-hokkizól ellen ugyancsak győztek, ezúttal 5:1 (1:0, 4:0, 0:1) arányban.

Ujra munkába áll a futógép?

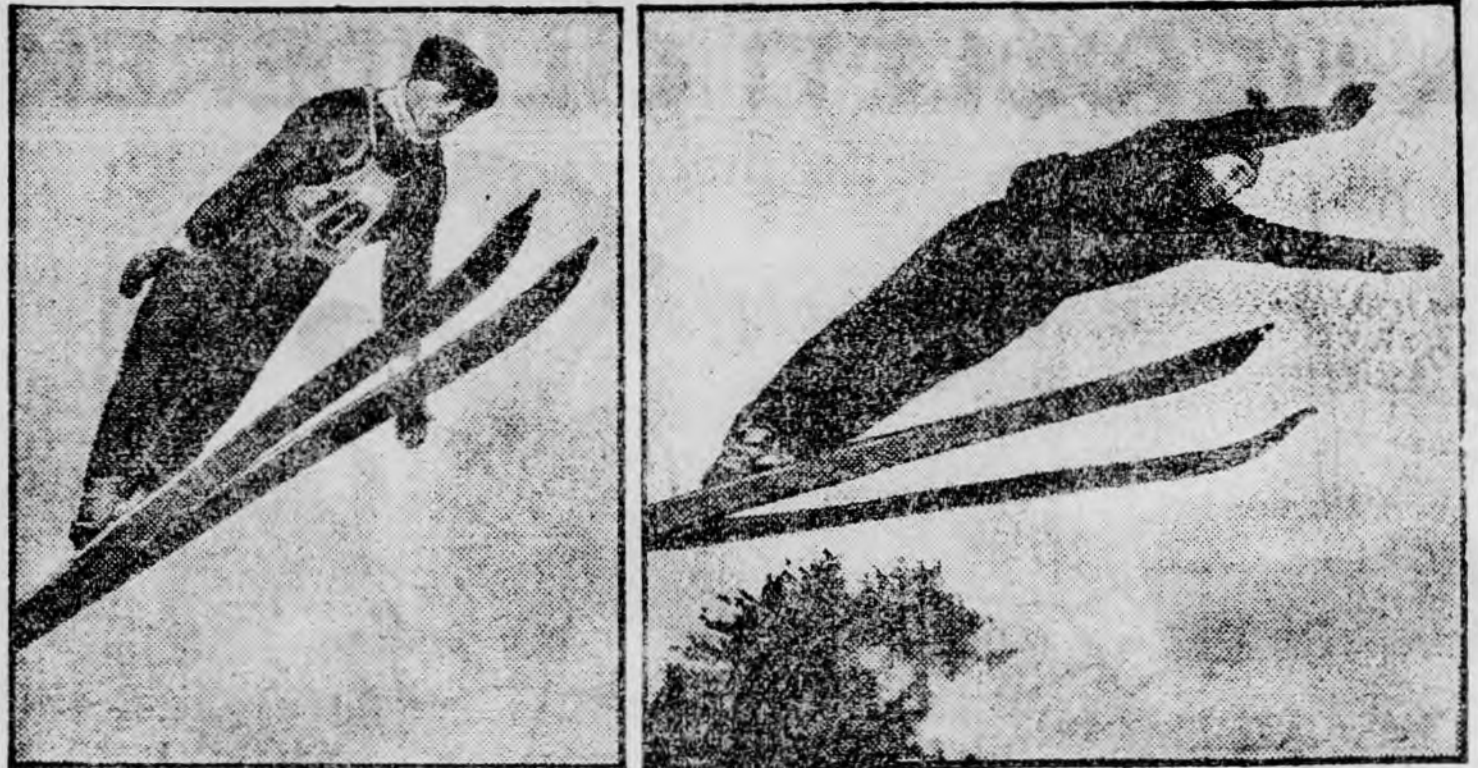
Nurmi-ről, a világ legesodásabb futójáról idénként különböző hírek röpl világgá a sajtó. Hol a futása végleges abbahagyásáról, hol pedig újabb, de nem hitelesített rekordjairól szólnak a hírek. Északról most ismét az a hír látott napvilágot, hogy a csodafutó erősen készül a tavaszi versenyekre és azokon ismét világrekordokat akar megdönteni.

Veto
Férfitoknak a patikában
Ritka élvezetnek jut, ha elolvassa a
BORSSZEM JANKÓ
MOLNÁR JÓZSEF lapját
Ára 50 Ft-er Kapható az árusoknál

Dr. KAJDACSY szakorvos
rendel 10-4 és 7-8-ig
VII. József-körút 2. sz. tér- és a női betegnek

Kosztpénzeket kedvező kamattal
Fővárosi Balogh Constantín bank-lete. Fennáll 46 év óta
Budapest, VIII. Baross-u. 23. Telefon: József 356-75

NEMZETKÖZI SIVERSENY AZ ASCHBERGEN.

A szezon első siugró versenyét december 26-án tartják meg az ugynevezett Curt Seydel sáncon. A legjobb német siugrók (baloldalt Walter Glass és jobboldalt Erich Recknagel) a többi neves külföldi indulókkal együtt biztos részvevői a versenynek.

Lósport
A vasárnapi ügetőversenyekben sorra lemaradtak a favoritok

A közönség a nagy hidegben alig várta meg a versenyek végét.

Az ügetőversenyen a közönség alig várta, helyesebben mondva: meg sem várta a versenyek végét. Olyan kellemetlen hideg volt, hogy versenyről versenyre kevesebben maradtak a pályán. Mindehhez azután a favoritok lemaradása is hozzájárult. Az utolsó futamig pontosan elvérezték a fogadókat. Az első versenyben Hiába erős küzdelem után győzött a már biztos nyerőnek látszó Ürgövar ellen. A harmadiknak beérkező Poganac-ot galoppozás miatt diszkvalifikálták. A következő számban a sok reás favorit, Berci szerzett kellemtelen percekkel a fogadóknak, helyesebben futásával. A kőkemény pályán Pergő győzött, a Háromévesek versenyét pedig Mephisto nyerte meg. Mindkettőt Feiser hajította. A Handicaphen Mikulás II. lett első, de poroszkálás miatt kidobták és így Dante jutott az első díjhoz. Szép verseny volt az utolsó futam, amelyben nemzetközi lovak mérkőztek és Suhanc győzött az utolsó métereken feltörő Avanti II. ellen. A részletes eredmény a következő:

I. Imuna-díj. (2200 m.) I. Fischer M.: *Hiába* (Maszár I., 3), 2. Ürgövar (Fiszter, 8), 3. Fuss (Jónás, 3), F. m.: Áruól, Pujka, Bien aimé, Sárgarigó, Gitana II., Pilger, Emden és Poganac. Tot.: 10:56, 27, 30, 18. Olasz: 178.

II. Fidelitv-díj. (2200 m.) I. Rózsavölgyi Ist.: *Pergő* (Feiser, 6), 2. Cyklon (Kovács J. 6), 3. Berci (Zwilling, 2 1/2 reá). F. m.: Lady of Pannuk, Avanti D. Tot.: 10:52, 27, 39. Olasz: 55.

III. Háromévesek versenye. (2500 m.) I. Rózsavölgyi Ist.: *Mephisto* (Feiser, 1 1/2), 2. Ibrány (Marschall, 8), 3. Eber B. (Kovács II., 2). F. m.: Többötöm, Ipse. Tot.: 10:23, 16, 22. Olasz: 44.

IV. Hendikep. (2100 m.) I. Federer G.: *Dante* (Kovács II., 1 1/2), 2. Mimosa (Maszár F., 12) 3. Ebadta (Haas, 6). F. m.: Cserkész, Orgovány, Sejk, Ernani és Mikulás II. Tot.: 10:26, 13, 17, 17. Olasz: 85.

V. Ceres-díj. (2600 m.) I. Burjaspusztai ménes: *Suhanc* (Maszár I., 2 1/2), 2. Avanti II. (Feiser, 10), 3. Comtesse Pro Patria (Maszár F., 1 1/2). F. m.: Eilon, Da-bin-i, Epos. Tot.: 10:50, 30, 25. Olasz: 52.

Pompás lovasmérkőzés volt a Lovardában

A Nemzeti Lovarda első téli lovasmérkőzése vasárnap fejeződtek be az Esterházy-utcai fedett lovardában, ahol nagyszámú és előkelő közönség gyűlt össze. A lovasmérkőzéseken megjelentek az Amerikában nagy sikereket elért magyar urlovasok, Malanotti Lajos ezredes, Endrődy Ágoston és Schaufek Ottmár főhadnagyok is, akiket megérkezésük alkalmával megérdemelt fényes fogadtatásuk után itt is nagy ovációban és ünneplésben részesített a lelkes közönség. A befejező napon az urlovasok nehéz díjgratása, végül pedig szerencsegratás került előtérre. A verseny részletes eredményei a következők:

I. Urlovasok díjgratása: (Indult 12 ló.) I. Báró Berg Dieda Rebell lovával; lovagolta gróf Herberstein Mary.

II. Urak nehéz díjgratása: (Indult 16 ló.) I. Bálint József Dandy, lov. a tulajdonos, 2. Transsylvania concours ist. Apatinka, lov. Duduc István.

III. Szerencse díjgratás: (Indult 18 ló.) I. Knauer Ferenc Éjféli, lov. Hábor Lajos, 2. Bálint József Dandy, lov. a tulajdonos.

A prágai LTC kikapott Berlinben

A kétnapos jég-hokitorna második napján a bajor Riesser-See első csapata a prágai LTC csapatát 4:3 (0:3, 3:0, 1:0) arányban verte. A Riesser-See győzelme megérdemelt. A második mérkőzésben az oxfordi egyetem csapata a Riesser-See tartalékcsapatát 2:0 (1:0, 1:0, 0:0) arányban verte.

A «Nemzeti Sport» merénylete a középiskolai tanárság ellen

A Nemzeti Sport című sportlap — mint múlt heti számunkban megírtuk — brutális támadást intézett a középiskolai tanárság ellen. A sport-professzionizmusnak ez a kitarított lapja, amelynek „eszménye” az iskolakerülő, tudatlan sport-jampec, durva támadásával éket akart verni az ifjúság és a tanári kar közé. E merénylet visszaverésére a tanárok és tanítók csütörtökön a Lipótvárosi Polgári Kaszinó helyiségeiben nagygyűlést tartottak és szinte elismerésüket fejezték ki a Reggeli Ujság-nak, amely energikus hangon utasította vissza a magáról megfélemlített sportlap támadását. A Nemzeti Sport a Reggeli Ujság-nak erre a cikkére egyébként azzal felelt, hogy — ő nem akar „veszekedni”. Amire persze a magunk részéről csak azt felelhetjük: nem is ajánljuk...

III. ker. FC—Hungária 3:2 (2:2)

A turára induló csapatok vasárnap tréning-mérkőzés keretében találkoztak és ez alkalommal mindkét csapat több játékosát próbálta ki, akikre esetleg a túramérkőzéseken is számíthatnak. Féldélben 2:2 volt az eredmény és a III. ker. a második féldélben elért góljával végül 3:2-re győzött.

A MAC a Jánoshegyen rendezte a szezon első siversenyét

A Magyar Atlétikai Club vasárnap rendezte Jánoshegyen és környékén az idény első siversenyét. A benevezett 84 versenyző közül 50-en álltak start-hoz. A széniorok közül többen feladták a versenyt. A hőviszonyok kedvezőek voltak. Eredmények:

Az A-osztály versenyben (szénior): 1. Csekey Gyula (BBTE) 1 ó. 10 p. 51 mp., 2. Mezey Ferenc (BBTE) 1 ó. 17 p. 48 mp., 3. Balatoni Levente (MAC) 1 ó. 21 p. 3 mp., 4. Iglóy László (MSK) 1 ó. 22 p. 10 mp., 5. Dierott Ágoston (MSK) 1 ó. 23 p. 03 mp., 6. Bellony Gyula (MAC) 1 ó. 28 p. 45 mp. A verseny távja 18 km. volt.

Az ifjúsági kategóriában: 1. Kadványi Péter (BBTE) 1 ó. 08 p. 13 mp., 2. De Pottere Gerard (MSK) 1 ó. 08 p. 15 mp., 3. Lovász Elemér (MAC) 1 ó. 10 p. 19 mp., 4. Kaferstein Károly (Toldi reál) 1 ó. 10 p. 44 mp., 5. Barnabás Pál (MAC) 1 ó. 32 p. 55 mp. A verseny távja 10 km. volt.

Eötvös és Kimmerling holtversenyben első a BKE házi versenyén

A BKE vasárnap reggel fél 8 órakor tartotta meg második házi gyorskorcsolya versenyét a műjégpályán. Az eredmények a következők:

1500 m. szénior verseny: 1. Eötvös és Kimmerling holtversenyben 2 p. 35.2 mp. 3. Vitta Andor 2 p. 39.7 mp. 4. Vida Béla 2 p. 41 mp., 5. Sógör Andor 2 p. 41.6 mp., 6. Schneller Zoltán 2 p. 41.7 mp., 7. Windtner István 2 p. 41.8 mp., 8. Erdélyi László 2 p. 42.2 mp., 9. Tóth Livio 2 p. 45.8 mp.

1500 m. junior verseny: 1. Hídógyi László 2 p. 42.6 mp., 2. Lessly Tivadar 2 p. 46.2 mp., 3. Madárszky Emil 2 p. 51.8 mp.

Ünnepek után döntenek a Néparéna bérbeadásáról

A Royal Orfeumot bérlő Schmidt Mihály ajánlatával szemben Czaja Józsefnek, a magyar birkózó világbajnoknak kell odaadni a bérletet

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

A főváros legutóbbi tudalékon pályázatot hirdetett a városi Néparéna bérletére. Ezt eddig kétszer hat éven keresztül Schmidt Mihály kapta meg a fővárostól, utóbb azonban gazdasági javakban telemesen meggyarapodva a Royal Orfeum bérletét vette át és az Orfeumot egyúttal nagy költségek árán átépítette. Schmidt Mihály úgy jutott a Royal Orfeum bérletéhez, hogy az előző bérlőknek nagy összegű lelépési díjat fizetett. Ezek után nem eszadhathó, hogy Schmidt Mihály nem elégszik meg a Royal Orfeum bérletével, amely neki valószínűleg újabb nagy összegeket fog, mint jövedelem, biztosítani, hanem újra pályázott a Néparéna bérletére. Schmidt Mihály bérelti díj ellenében a bruttó bevétel 14 százalékát ajánlotta fel, ezzel szemben a Czaja testvérek külön-külön 16, illetve 17 százalékot ígértek. Ertesülésünk szerint a Néparéna bérletére jelenleg Czaják és Schmidt Mihály között folyik a verseny. Czaják, különösen Czaja József, a magyar birkózó világbajnok ugy idehaza, mint külföldi szereplésével nagy megbecsülést szerzett a magyar névnek és így mindenképpen indokolt, hogy a bérletet Schmidt Mihállyal szemben annyival is inkább neki adják, mert hisz a nagyobb százalékos részesedést ígérte és minden garancia megvan arra, hogy kitűzött programjának mindenképpen megfelel. Czaja József gazdag és változatos programot akar biztosítani és ezt a célját minden valószínűség szerint el is éri, viszont Schmidt Mihály is megelégedhet a Royal Orfeummal. A mai időkben az illetékes köröknek arra is gondolni kell, hogy az üzlethalmazás a cirkuszok bérletében se következzen be.

FŐSZERKESZTŐ: BÉKESSY IMRE.
Kiadótulajdonos a Reggeli Ujság Lapkiadó-vállalat Részvénytársaság
Felelős szerkesztő és kiadó: KADAR LEHEL

Szappanhab, ecset, víz
nem kell szűn a gyors és jó borotválás-hoz, ha Morrison borotvakrémét használ. Kapható üzletszerűen. Főváros: KOZM. HÉMIA RT. Budapest, VII. Hermina-ut 8.

Örömmel fürdene

kisgyermek, ha Pilavin tablettát dobna a fürdő-gőze felűditi a gyermeket, ellenállóbbá teszi testét és simábbá bőrt. Egy Pilavin fenyőfürdő 40 fillér.

A NÉPJÓLÉTI CILINDEREK

BETHLEN: (FÁBIÁNHOZ) BOCSÁNATOT KÉR AZ ÁLLÍTÁSAIÉRT?

FÁBIÁN: A ZSAKETTET VISSZAVONOM, DE A CILINDERT FÖNNTARTOM!

Talpra pesti! ...

Irtá: Molnár Jenő

Talpra pesti, hi az urna...
Mindenkit egy kérdés fur ma:
Kie lesz a toronyajtja,
Jobbra menjünk-e vagy balra?

Szavazzál-e vajjon Wolffra,
Ki — mint tudjuk — nem ad „votum”,
Vagy szavazzál Fábiánra,
Ki a „votum”-ot nem kívánja?

Vajjon melyik híthü, elvűt:
Demokrata? Szabadelvű?
Wolff helyett tán jobb a Farkas,
Milyen ordításra hallgass?

Sándor Pálra add-e voksod,
Gál Jenőnek adva voksot,
Vagy inkább a Gál győzelem
Kell, mint Sándor Pál ökelme?

Itt van aztán, kérlek, Kozma.
Ki kegyet oszt s így: szorozz ma!
Itt van Friedrich is, a dali
Jobboldali Sándor Pali.

Jelölteknek mily dus csokra!
Még csak a frontarcosokra
S a szócikra vess egy blikket:
Aztán válaszd ki a tipped.

Glückenthal, Friedrich, Ernst és Peyer,
Welter, Propper, Tauffer, Scheuer,
Petrovác, Wolff, Bohn, Buchinger:
Választóknak milyen inger!

(Egy magyarra tíz germán jut,
Bécs mily büszke volna rájuk!
Nem lehetne, hogy e névsor
Magyar legyen majd újkör?)

Szóval: talpra, pesti ember,
Itt a döntő vég: december.
Lóhust együnk vagy főkmagot,
Ez a kérdés, választatok!

A Józsefvárosban

- Kire szavazol?
- Bohnra, És te?
- Én csak bon ellenében szavazok.

Kohn Mór és a kocka

A Király-utcán Kohn Mór megáll egy választási plakát előtt, amelyen a keresztény községi párt kioktatja a polgárokat, hogyan kell szavazni. Kohn Mór olvassa:
„Aki a keresztény községi pártra szavaz, annak ebbe a kockába kell tenni a keresztet.”
Kohn Mór, mint hajdan Caesar, így kiált fel erre:
— A kocka el van vetve!

Mért akarják a «kivültámogató k» otthagyni a kormánytábort?

Ezt a kérdést a következő esettel világította meg a tudós rabbi:
Az egyik kóser pesti vendéglőben egy ur felháborodva mutatja az abroszt a pincérnek:
— Nézze csak... Csupa ételfolt!... Hozzon egy tisztát!
A pincér kicseréli az abroszt. A vendég elégedetten mondja:
— No látja, barátom. Így kell ennek lenni. Most már rendben van. Holnap is idejövök.
Másnap megint csak piszkos abroszt talál. Feleletre vonja a pincért, aki nem szívesen, de mégis tisztát hoz. Harmadnap megismétlődik az eset, de most már mosolyogni kezd a pincér és nem hajlandó abroszt cserélni.
— No, mi lesz? — sürgeti a vendég.
— Nagyon sajnálom, de nem tehetek eleget uraságod kívánságának, mert ez az üzleti érdekebe ütközik. Már tegnap is mondták a törzsvendégek, hogy kezd nem kóser lenni ez a vendéglő.
Osz-posz: a Bethlen István vendéglője is mintha az utóbbi időben ilyen alapon tréfli kezdené lenne...

Egy tanító leveléből

Kedves Nevető Hétfő! Osztályomnak azt az írásbeli leckét adtam, hogy írjon egyszerű főmondatokat, amelyek valamely foglalkozást és a hozzá tartozó cselekvést tüntetik fel. A többi közt ilyen mondatokat írtak a nebulók:
A mészáros nyuz. — A szénkereskedő befüt. — Az amtör profitol. — A politikus papol. — A pap politizál. — A vevő elad. — A kereskedő iparkodik. — Az iparos nem keres. — Az író olvas. — Az olvasó ír. — A kocsmáros vizez. — A vízvezeték fest. — A színház megbukik. — Az orvostársadalom beteg. — A Társadalombiztosító öl. — A fajvédő zsidózik. — A zsidó adózik.

Olaszországban és nálunk

Azokat a bázúrakat, akik nem akarják leszállítani a házbért, Mussolini rendeletére deportálják Olaszországban.
Azok a magyar bázúrak, akik nem szállítják le a házbért, hasonló sorsra jutnak: Olaszországba deportálják — önmagukat.

Pesti élet

— Mért szaladgálsz te egész nap?
— Az orvosom ajánlta. Hogy ótvágyam legyen.
— Furesz! En azért lólok-futok egész nap, hogy enni valóm legyen.

Mai értelemben

— Kérem, kérem... Velem szemben parlamenti tónust tessék használni!
— Nagyon sajnálom... Én csak tisztességes hangon tudok beszélni.

Egy kis pótlás a téli menetrendhez

Indulás	Hová?	Érkezés
B-lista Tözsde Részvény- Társaság Sült Thököly- ut Szabadság-tér Adókulcs	Főzések feltételes megálló Népkönyha Baja Egyed Scitovszky-tér Tarifa	Markó Nagybajom Köztemető Bethlen-tér Tönk

Választási számtan

(Tanár: Bethlen István.)

Kozma + Dési = Ripka
Ripka + Gádr = Csilléry
Csilléry + Ernst = Wolff
Wolff + Petrovác = Haller
Haller + Viczián = Gömbös
Gömbös + Frontharcos = Sztranyavszky
Sztranyavszky + Scitovszky = Zichy J.

Visz Bajor

Ha régebben egy kis színész
Előleget kért, így felelték:
„Nem adhatunk, mert nincs feleség,
Sajnáljuk, de hát — vis major.”
Ma jóval rövidebb a válasz:
„Visz Bajor.”

Adalék a karácsonyi forgalomhoz

Egy sasutcai posztókereskedésbe beállít a vevő. Maga a főnök szalad elébe:
— Mit méltóztatik parancsolni?
— Vörös posztót szeretnék... Van, kérem?
— Oh, hogyne, hogyne...
És már siet az állványhoz és egymásután öt-hatféle vörös posztót mutat. Hosszu válogatás után az egyik göngyölegnél megállapodik a vevő:
— Ebből jó lesz.
A kereskedő megemeli a göngyöleget, lesodort róla néhány métert és megkérdezi:
— Hány métert tetszik parancsolni?
— Hát kérem... — mondja a vevő — a kis-fiam kiszakította a kislányom Mikulásának a vörös nyelvet. Akkorai kérek, olvan darabkát...

Független Polgár aggodalmai, mielőtt szavazni megy

Kedves Nevető Hétfő!

Azt olvasom az újságokban, a plakátokon és a lakásokra tömegesen érkező kortes-leveleken, hogy a szavazás titkosan történik, még pedig úgy, hogy a választó belép egy fülkébe, amely teljesen el van zárva a külvilágtól és ott — senkitől sem látva — keresztet tesz annak a pártnak a kockájába, amelyre szavazni akar.

Az utolsó tíz esztendő tanulságain okulva, tisztelettel bátorodom a következő súlyos aggodalmainknak kifejezést adni:

1. Ki garantálja nekem azt, hogy a hatalmon lévő pártok bizalmijértsai nincsenek-e olyan modern Röntgen-pápaszemmel folszerelve, amelyen keresztül biztosan megállapíthatják, hogy kire adtam a szavazatomot?
2. Hol a garancia arra nézve, hogy a zárt fülkében lejegyzett keresztéről nem vesznek-e fel a hatalom megbízottjai u. n. távfényképet (ami tudvalevőleg már rég ki van találva)?
3. Tekintettel a grafológia mai fejlett színvonalára, ki biztosít engem arról, hogy a zárt borítékban elhelyezett szavazólapon keresztjéből a hatalom irászakértői nem állapítják-e meg az én kézírásomat?

Mielőtt szavazni mennék, megnyugtató választ kérek fenti kérdéscimre. Mert Független Polgárnak érzem ugyan magamat, de nagyon szeretném tudni, hogy tényleg az vagyok-e.

(Aláírás.)

A PARLAMENT-SZÍNHÁZ műsorából:

1. Rámbizta a feleségem. (Boletta-bohózat 3 felhuzásban. Aláírta: a Férj.)
2. Csókoljon meg! Főszereplők: Fábián Béla és Scholtz Kornél népjóléti államtitkár.
3. Solness leépítőmester. A címszerepben: Wekerle Sándor.
4. A fogorvos dilemmája. Töprengt: dr. Csilléry András.
5. A mosoly országa. Színhely: bizonytalan. (Magyarország kizárva.)
6. A vén gazember. Címszereplő?

Edison új találmánya

Mr. Edison drótnélküli táviratban értesítette a Bethlen-kormányt, hogy hosszas kísérletezés után sikerült feltalálnia a népjóléti minisztérium nélküli népjóléti. Budapesti kormánykörökben részvétellel várják az Edison aggkori elmeállapotáról kiadandó bulletineket.